

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (1311) 1975 KOVO-MARCH 20

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Tiesa ir valdžia

Amerikoje lankėsi dvidešimt dvasiškių iš Sovietų Sąjungos, Lietuvos ir Latvijos. Kieno jie buvo siųsti ir kam atstovavo? Normaliose sąlygose tokie augštų laipsnių dvasiškiai yra siunčiami savo Bendrijų ir tik jom atstovauja. Šiuo k atveju visa delegacija buvo sudaryta Sov. Sąjungos religijos reikalų tarybos, t.y. valdžios įstaigos, dirguojamos sovietinės politikos bei jos interesų. Nėra abejonės, kad be maskvinės valdžios iniciatyvos tokios delegacijos kelionė Amerikon nebūtų įmanoma. Jei tokia kelionė įvyko, reiškia ji buvo naudinga Sov. Sąjungos valdžiai, kuri yra ir komunistinė, ir ateistinė. Jai tikinčiųjų gerovė mažiausiai rūpi, o jų veiklą ji slopina policinėmis priemonėmis. Dėlto manyti, kad anoji delegacija lankėsi tikinčiųjų krikščionių gerovės siekdama, nėra pagrindo. Tai buvo politinio pobūdžio žygis, kurio uždavinys — liudyti ateistinės valdžios naudai. Ar ne keista? Valdžia, kuri persekioja krikščionių bendrijas, laiko jas kenksmingomis "socializmo statybai", opiumu liaudžiai, kurių šventovėse įrengia ateistinius muzėjus, — panūdą pasinaudoti jų paslaugomis. Juo keičiau, kad tas pasinaudojimas prilygsta pasityčiojimui — išveda būrį dvasiškių arenon ir liepia liudyti apie savo cezario gerumą bei jo teikiamą "laisvę".

Kodėl prireikė tokios paslaugos? Juk apie gyvenimą Sov. Sąjungoje kalba didžiai galinga jos propaganda, rašo komunistinė ir prokomunistinė Amerikos spauda. Mat, pastaruoju laiku gana plačiai ėmė skliti žinios apie religijos persekiojimą, teismus, suėmimus, ypač Lietuvoje ir Latvijoje. Propagandinės spaudos priešingos informacijos užsienyje pasidarė nepatikimos. Atsirado vadinamoji "credibility gap". Reikėjo tad tokių žmonių, kuriais amerikiečiai pasitikėtų. Geriausiai tam tiko patys dvasiškiai. Atvyko jie būryje, kad sudarytų didesnį įspūdį. Deja, atvyko jie ne kaip tiesos, bet kaip valdžios liudytojai. Krikščioniškoje tradicijoje yra įprasta dvasiško asmenyje įteikti pirmiausia tiesos liudytoją. Šiuo atveju beveik visi kalbėjusieji pirmoje eilėje buvo valdžios liudytojai ir jos įrankiai. Tiesa liko tik pusiau atskleista arba nutylėta. Tai, matyt, dvasiškiai, kuriems rūpi pirmiausia įtikti valdžiai ir tuo būdu laimėti bent trupinius religinės laisvės. Smilkdami cezariui, jie ne tik gauna laisvės trupinius, bet ir privilegijas, kurių kiti neturi. Už tuos trupinius jie moka labai didelę kainą. Tarnaudami pirmoje eilėje valdžiai, o ne tiesai, jie netenka krikščioniškos aureolės, netenka tikinčiųjų masių pasitikėjimo, autoriteto ir atsiduria tarp dviejų ugnių. Ir tai atsitinka ne dėlto, kad patys to norėtų, bet dėlto, kad juos tokion pozicijon įstumia ateistinė valdžia, siekianti suniekinimo.

Jeigu tie Sov. Sąjungos dvasiškiai yra valdžios liudytojai, gal reikėtų prisiminti N. Testamento žodžius, kad kiekviena valdžia yra iš Dievo? Šiuo atveju ji negali būti iš Dievo, nes kovoja prieš tą Dievą. Kai valdžia pagrobama jėga, nepaisant jokių elementarinių normų, ji suprofanuojama, padaroma ne valdymu, bet žvėries siautėjimu. Taigi, būtų nesamone tokia valdžia laikyti iš Dievo. Ir anie dvasiškiai, kiek jie atvyko kaip tokios valdžios liudytojai, negali būti šiuo atveju Dievo liudytojai. Jiems trūko pagrindinės tokių liudytojų savybės — drąsaus atvirumo, kuriuo pasižymėjo pranašai ir visi autentiški krikščionybės liudytojai. Tai aiškiai matyti, viešuose pareiškimuose. Juose glūdi baimingas liudijimas, kalbas apie religijos laisvę, kurios iš tikrųjų nėra. Aklas stebėtojas, žinoma, mokoje skaityti tarp eilučių ir suvokti tikrąją būklę, bet menkos orientacijos žmonėn galėjo atrodyti tikra tiesa. Komunistinei spaudai tai buvo tikra paguoda: "Žiūrėkit, patys vyskupai liudija laisvę!" Plačioji visuomenė Amerikoje lieka ir toliau abejinga sovietinei informacijai, nors ir Maskvos vyskupų lūpomis skelbiamai. Jei Maskvai rūpi įtikinti pasaulį, kad Sov. Sąjungoje yra religijos laisvė, tegu ją ir duoda. Tuomet atpuls visos delegacijos, visa propaganda, ir niekas apie religijos persekiojimą nekalbės. Ar pvz. kalba kas nors apie religijos persekiojimą Amerikoje? Ne. Ir tai dėlto, kad jo nėra.

KANADOS ĮVYKIAI Kaltina pareigūnus

Kanados RCMP policija apkaltino dvylikos bendrovių 14 augštųjų pareigūnų apgaulingu \$4.1 milijono valdinių lėšų pasisavinimu. Si afera liečia Kanados uostus bei kanalus gilinusias bendroves. Susitarusios tarpusavyje, jos pasisądavo vieną bendrovę į siūlomų darbų varžytines su gerokai didesne kaina, negu tas darbas iš tikrųjų yra vertas, ir paskui visos pasidalindavo pelną. Apkaltintųjų tarpe yra ir Kvebeko premjero R. Bourassos žmonos brolis Jean Simard. Afera pirmiausia buvo pastebėta Hamiltono uoste, o iš ten jos siūlo galai pasiekė Torontą ir net Kvebeką. Spauda, sekdama amerikiečių Watergate pavyzdžiu, jau yra nukaladinusi "Harborgate" terminą. Opozicinės partijos reikalauja specialaus karališkosios komisijos tyrimo, nes įtariama, kad į šią bylą gali būti įsivėlę ir valdžios žmonės. Uostų pareigūnus skirdavo valdžia, o jie juk turėjo matyti perdidelį kainų išpūtimą. Hamiltono tyrimuose išliko dviejų ministerijų pavardės — Ontario policijos reikalus tvarkiusio G. Kerr ir federacinio darbo ministerio J. Munro. Nors tiesioginių kaltinimų jiems nėra, pirmasis pats atsisakė tyrimo ir sieks jam mesto šešėlio pašalinimo, o J. Munro norėjo atsi-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Mergaičių kvartetas "Aušra", praėjusiais metais koncertavęs Pietų Amerikoje, atlieka meninę programą Kanados sostinėje Otavoje Vasario 16 minėjime. Iš kairės: Laima Tautkevičiūtė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė-Wolfe. Kvartetui vadovauja Valerija Tautkevičienė

Nuotr. B. Čeponkaus

Sovietiniai dvasiškiai Amerikoje

Naujas bandymas panaudoti vyskupas maskvinei priespaudai

JAV-se antrojo vasario pusėje lankėsi 20-ties dvasiškių delegacija iš Sov. Sąjungos, Lietuvos ir Latvijos. Amerikos lietuvių spauda gana plačiai rašė apie ją, bet nevienodai. Vieni laikraščiai pranešė, kad minėtoji delegacija atvyko vasario 16 d. į Niujorką, kiti — vasario 17, o treči — vasario 18 d. Taip pat nevienodai rašė apie delegacijos lankymosi tikslą. Komunistinė ir jai artima spauda skelbė, kad šiu dvasiškių tikslas — pagerinti santykius tarp abiejų kraštų ir krikščioniškųjų Bendrijų. Patriotinė šlaimė apsilankyme ji konstatavo propagandinį motyvą. Ir tikrai jis pasitvirtino, kaip buvo matyti iš viešų tos delegacijos vadovų pareiškimų. Jos misija buvo daugiau politinė nei religinė, nes Maskvai rūpėjo pademonstruoti, kad Sov. Sąjungoje yra tikra religijos laisvė.

Jau pats parodymas viešumai 20-ties dvasiškių turėjo įtikinti amerikiečių visuomenę, kad kalbos apie religijos persekiojimą esančios be pagrindo. Be to, vieši dvasiškių pareiškimai spaudos konferencijose turėjo tai pabrėžti.

Karšti klausimai

Maskva tą žygį suplanavo, pirmo atitinkamus asmenis ir juos aprūpino specialiai paruoštais palydovais, kaip kad būna visose sovietinėse delegacijose. Ji galbūt tikėjosi, kad delegacija Amerikoje padarys didelį įspūdį ir atsvers ligšiolinę informaciją apie religijos persekiojimą Sov. Sąjungoje ir Pabaltijo kraštuose. Taip betgi neįvyko. Spaudos konferencijose reporteriai pateikė gana karštus klausimus, ir delegacijos pirm. metr. Filaretas negalėjo išsisukti. Dalį klausimų paliko miglose, o kitą dalį paaiškino labai atsargiai.

Bene nuosaikiau pareiškimą apie religijos laisvę Sov. Sąjungoje padarė Maskvos teologijos akademijos ir seminarijos rektorius arkivyskupas Vladimir Sabodan. Paklaustas "The Boston Globe" korespondento, atsakė: "Tai priklauso nuo to, ką vadinatė priespauda ir laisvė. Jeigu turite galvoje sąžinės laisvę ir laisvę melstis, tai mes tokią turime. Jeigu jūs turite galvoje tokią laisvę, kokia yra jūsų šalyje, būtent, religinio auklėjimo, socialinės veiklos, naudojimosi vieša informacijos priemonių tarnyba, religinių organizacijų, profesinių ir politinių partijų, tai mes tokios laisvės Sov. Sąjungoje neturime."

Brošiūros delegatams

Po spaudos konferencijos Čikagoje ir kitur nebuvo leista pasikalbėti su maskvinės delegacijos nariais, bet lietuvis žurnalistas priėjęs įteikė jo vysk. V. Brizgo knygelę apie religijos būklę okupuotoje Lietuvoje ir ALTos leidinėlių anglų kalba

Taip pat jis pažymėjo, kad religijos skleidimas uždraustas, kad religinis vaikų auklėjimas leidžiamas tik tėvams.

Kiti delegacijos nariai buvo atsargesni ir kalbėjo apie turimą laisvę, nutylėdami persekiojimus. Pvz. kai vienas žurnalistas paklausė, kodėl buvo suimtas baptistų veikėjas G. Vinc, metropolitas Filaretas atsakė, esą jis platines "sovietus šmeižiančią literatūrą". Taip jis pavadino religinius "samizdat" leidinius.

Netrukus ir demonstracijų. Pvz. Bostone ir Čikagoje buvo surengtos gana gausios demonstracijos, kuriose dalyvavo ir lietuviai. Kaikurių plakatų įrašai buvo aštrūs: "Vilkai avies kailyje", "Saugokitės netikrų pranašų", "Apgavikai, nešindinkitės namo" ir pan. Delegacijos vadovas dėl to pareiškė nepasitenkinimą, esą demonstrantų akivaizdoje nesijautė saugiai.

Mons. Krivaičio atsakymai

Delegacijos sudėtyje buvo latvių liuteronų arkivysk. Janis Matulis ir lietuvių Vilniaus arkivyskupijos valdytojas mons. Česlovas Krivaitis. Pastarasis nekartą buvo klausiamas apie religinę būklę okupuotoje Lietuvoje. Jo atsakymai buvo labai atsargūs, dengią tikrąją būklę. Jis stengėsi pabrėžti turimą labai siaurą laisvę ir nutylėti nelaivę: citavo skaičius, kad Lietuvoje yra apie 800 kunigų, 637 veikiančios šventovės. Jis pats Sv. Mikalojaus šventovėje suteikęs Sutvirtinimo sakramentą 3000 asmenų. Būdingas mons. C. Krivaičio atsakymas, nekartą girdėtas: "Niekas mums nedraudžia šventovėje eiti savo pareigų. Mes stengiamės vystyti savo veiklą Sov. Sąjungos įstatymų rėmuose". Kai kun. K. Pugevičius spaudos konferencijoje paklausė mons. C. Krivaitį už ką sumiti Pluira, Jaugelis, Sadūnaitė ir kiti, atsakė, kaip ir anksčiau metropolitas Filaretas, "už antitarybinių raštų platinimą." Į pakartotinį klausimą, kas buvo tie "antitarybiniai" raštai, atsakė "Kronika". O ta "Kronika" yra "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" — religinio turinio leidinys, kuriame iškeliami persekiojimo faktai.

Brošiūros delegatams

Po spaudos konferencijos Čikagoje ir kitur nebuvo leista pasikalbėti su maskvinės delegacijos nariais, bet lietuvis žurnalistas priėjęs įteikė jo vysk. V. Brizgo knygelę apie religijos būklę okupuotoje Lietuvoje ir ALTos leidinėlių anglų kalba

"Lietuva — sovietinio kolonizmo auka". Trys delegacijos nariai pabijoję tą literatūrą paimiti, o kiti trys paėmė.

Sprendžiant iš paskelbtų aprašymų amerikiečių spaudoje, maskvinės delegacijos nariai nepajėgė pakeisti amerikėnės visuomenės nuomonės apie dabartinę religijos būklę Sov. Sąjungoje ir Pabaltijo kraštuose. Delegacijai geriau sekėsi Princetone, kur 4 dienas vyko pasitarimai su protestantų Bendrijų tarybos atstovais dėl bendradarbiavimo religinėje srityje. Simpoziumas Niujorke

Kai maskvinės delegacijos nariai važinėjo po Ameriką, Niujorko ateitininkai ir kat. federacijos skyrius rengė platų simpoziumą tema "Lietuvos katalikai sovietiniame voratinklyje". Jis įvyko Kultūros Židinyje kovo 9 d. Jame būdingiausi pareiškimai buvo dr. B. Nemicko ir V. Sevruko. Pasak dr. Nemicko, teisės ir teismo vakariečių prasme Sov. Sąjungoje nėra. Net konstitucija remiamasi tik tada, kai naudinga komunistinei valdžiai. Visur vyrauja valdžios savivalė. Tikinčiųjų Bendrija yra ne atskirta nuo valstybės, kaip oficialiai skelbiama, bet jos paversta. Apie religinę laisvę negali būti nė kalbos.

V. Sevrukas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, pareiškė esąs ne ateistas, o tik netikintis, bet kovojąs už tikinčiųjų laisvę. Iš jo dėstymo aiškėjo, kad sąvoka "netikintis" jam reiškia neįsijungimą į praktinį religinį gyvenimą. Krikščionybė, gyvuojanti jau beveik 2000 metų, neturinti bijoti marksizmo, gyvuojanti tik 100 metų. Tikro karmizmo, kokio norėjo jo kūrėjas, nėra. Yra tik totalitarizmas. Su juo reikia ne tik kovoti, bet ir kovą laimėti. Jei ligšiolinės pastangos nebuvo veiksmingos, reikia surasti to priežastis. Kalbėti reikia ne su komunistu, bet su jį išpažįstančiais bei vykdančiais žmonėmis.

Gausūs simpoziumo dalyviai, kiek buvo galima matyti iš nuotraukų ir A. Masonio pareiškimo, pageidavo konkrečios akcijos Lietuvos tikintiesiems padėti. Pabrėžta stoka organizuoto Amerikos lietuvių katalikų balso kovoje už religijos laisvę Lietuvoje. Bv.

Amerika išduos Pabaltijį?

Neraminančią žinią paskelbė "Chicago Tribune" kovo 15 d. laidoje, kad dr. H. Kissingerio vadovaujamas Valstybės Departamentas yra pradėjęs akciją už Pabaltijo valstybių okupacijos bei aneksijos pripažinimą Sov. Sąjungai. Informacinio straipsnio autorius Bill Anderson rašo: "Prezidentui Fordui patariama atšaukti JAV diplomatinę pripažinimą Lietuvos, Estijos ir Latvijos... Kissingerio Valstybės Departamentas ir Valstybės Saugumo Taryba linksta į legalizavimą sovietų įvykdytos aneksijos "atlydžio" politikos naudai. (...) Kongresas betgi linksta priešingon pusės dėl jautrumo dviejų milijonų amerikiečių, imigravusių iš anksčiau laisvų buvusių kraštų".

Informacijoje autorius taip pat mini, kad prez. Fordas priėmė lietuvių, latvių ir estų delegaciją per sen. Derwinski. Prez. Fordas esąs palankus baltiečiams, bet Valstybės Departamentas — ne. Pastarasis pvz. neleidžia "Amerikos Balsui" kalbėti apie baltiečių vizitą pas prezidentą. Tą žinią pranešė Lietuva "Laisvės Radijas", kuris ne-

turi minėtos Valstybės Departamento kontrolės.

Pasak "Chicago Tribune", prez. Fordas esąs gerai informuotas apie baltiečius, jų nuotakas ir jų kilmės kraštus, nes draugauja su latviu Julium Riekstinu iš Grand Rapids, Mich.

Kovo 15 d. "Chicago Tribune" paskelbė tikrai dalį informacinio rašinio. Tęsinys numatytas kovo 18 d.

Atrodo, informacija yra patikima. Dr. Kissingerio vingiai derybose su sovietais Pabaltijo kraštams yra pavojingi. Sakoma, atidavęs Pabaltijį, laimėtų sovietų paramą Vidurio Rytuose. Ši informacija turėtų užliarimuoti visus JAV lietuvius, latvius ir estus labai stipriai akcijai, kad Kissingerio ruošiamas smūgis būtų išvengtas.

Minėtos informacijos šviesoje aiškėja ir JAV konsulo, reziduojančio Leningrade, lankymasis Vilniuje bei pokalbiai su sovietiniais pareigūnais. Jame atspindi nauji Kissingerio vingiai derybose su sovietais ir pastarųjų reikalavimai.

Pasaulio įvykiai

PORTUGALIJA ŽENGE PIRMUOSIUS ŽINGSNIUS Į KOMUNISTINĘ DIKTATŪRĄ, kurią šiam kraštui gali atnešti ne komunistų partija, bet Ginkluotųjų Pajėgų Sąjūdžio kairieji karininkai. Ši posūkių jau pernai rudenį pastebėjo prezidento pareigas ejęs gen. Antonio de Spinola, kurio knyga "Portugalija ir jos ateitis" davė impulsą sukilimui prieš Marcello Caetano diktatūrinį režimą. Prezidento kėdę atiduodamas pavaduotojui gen. Francisco da Costa Gomes, gen. A. Spinola savo paštraukimą motyvavo Portugalijos riedėjimu į netikrą demokratiją, chaosą bei anarchizmą. Artėjant konstituciją turėsiančio paruošti parlamento rinkimams balandžio 12 d., komunistai ir kairieji radikalai pradėjo puldinėti populiariųjų demokratų susirinkimus, nes kiekvienam buvo aišku, kad rinkimus

laimės minėtoji partija su nuosaikiais socialistais. Sie tero veiksmų paskatino gen. A. Spinolos šalininkus pradėti nesėkmingą sukilimą prieš komunistams tarnaujančią kairiųjų karininkų kliką. Gen. A. Spinola su 15 pagrindinių savo šalininkų buvo priverstas pabėgti Ispanijon. Politinę globą jis bandė susirasti Brazilijoje, kuri jau yra priglaidusi jo sukilimo 1974 m. balandžio 25 d. nuverstus anuometinius Portugalijos diktatorius — prez. A. Tomazą ir premjerą M. Caetaną. Brazilijos vyriausybė gen. A. Spinolai net neleidė išlipti iš lėktuvo Rio de Zaneiro aerodrome. Iš čia jis buvo nuskraidintas į Buenos Aires, bet ir Argentina nėra linkusi suteikti nuolatinės politinės globos.

REVOLIUCINĖ TARYBA

Ginkluotųjų Pajėgų Sąjūdžio kairieji karininkai, lengvai numalšinę įsisiūbuoti nespėjusi gen. A. Spinolos šalininkų sukilimą, sudarė revoliucinę tarybą, kuri jiems užtikrins įsijungimą į politinį krašto gyvenimą ir visiską civilinės vyriausybės kontrolę. Taryba jau ėmėsi visų privačių bankų suvalstybinimo, skelbdama kovą monopolistams, kuriuos dažnai yra likusi minėti Maskvos propaganda. Už grotų atsidūrė turtingieji pramonininkai, prekybininkai, žemvaldžiai. Revoliucinė taryba taip pat yra įsikiusi suminti krikščionių demokratų vadą Jose Sanches Osorio, buvusį informacijos ministerį. Premjeru ir toliau liko Vasco Goncalves, kuris yra kairiųjų karininkų šalininkas. Bankų suvalstybinimui pilnai pritaria komunistų partija.

DELSIMO TAKTIKA

Portugalijos įvykiai atkreipia dėmesį ir į kitus Europos kraštus Viduržemio jūros pakrantėse. Žinomas antikomunistas Lubor J. Zink, "Toronto Sun" dienraščio korespondentas Otavoje, dalyvavo Romoje įvykusioje Vakarų Kultūros Tarptautinės Draugijos konferencijoje. Remdama-

sis pokalbiais su italų ir prancūzų akademikais, jis teigia, kad komunistų partijos Italijoje ir Prancūzijoje yra pakankamai stiprios jėga perimti valdžią, bet, matyt, negauna Maskvos sutikimo. Daug kam atrodo, kad į Maskvos planus yra įtrauktas visų Viduržemio jūros šiaurinių pakrantžių perėmimas savo kontrolėn, kai ateis prarankus momentas. Maskva, atrodo, laukia dviejų diktatorių mirties — Jugoslavijos B. Tito ir Ispanijos F. Franco. Į Jugoslavijos reikalus galima tikėtis tiesioginio Sovietų Sąjungos įsikišimo, o Ispanijoje gali susidaryti panaši būklė, kaip dabar Portugalijoje. Lieka Graikija su nelabai tvirta civiline vyriausybe ir Turkija, kurią jau ištisą pusmetį kamuoja vyriausybės krizė. Paskutinis jos premjero S. Imrako bandymas sudaryti koalicinę vyriausybę ir vėl buvo nesėkmingas dėl kairiųjų ir dešiniųjų partijų perdidelio susikaldymo. 1971 m. kovo 12 d. į Turkijos politinį gyvenimą buvo priversta išsikšti kariuomenė, kuri dabar vėl pradeda nerimauti.

PASKUTINIS RYŠYS

Paskutinis Kambodijos prez. L. Nolo vyriausybės ryšys su pasauliu yra sostinės Phnom Penh aerodromas, kurį komunistai apšaudo patrankomis ir raketomis. Amunicijos ir maisto iškravimą dar užtikrina aerodromo karinė dalis, labiausiai nutolusi nuo komunistų pozicijų. Kaikuriuose vietose komunistus nuo Phnom Penho skiria tik keturios mylios. Prez. L. Nolas atleido iš pareigų vyriausią kariuomenės vadą gen. S. Fernandez, bet visos jo pastangos sustabdyti komunistų artėjimą prie aerodromo buvo nesėkmingos. Prez. G. Fordo pažadėta papildoma \$222 milijonų parama yra įstrigusi JAV kongrese. Senato ir atstovų rūmų užsienio reikalų pakomitečiai jau apkarpė iki \$125 milijonų, bet ir ši suma greičiausiai nebus pa-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė — \$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numerii primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

* SAŽINĖ, paremta grynai psichologiniais principais, niekad negali atstoti moralinės sąžinės, pripažįstančios nuodėmės tikrovę — pareiškė Pauliaus VI audienijos metu Sv. Petro bazilikoje. Psichologinė sąžinė tenkinasi šiais laikais madoje esančia psichologine analize, kuri nekreipia dėmesio į moralines vertybes. Tokia sąžinė, praradusi moralinę šviesą — jautrumą tikram gerui ir blogiui — nebegali žmogui vadovauti. Ji tik kenkia žmogui beprotiškos laisvės vilione: pasiūdo visiems savo įgeidžiamas, kurie paskui sukiyla prieš Dievą, prieš kitus žmones ir ardo darną pačiam žmogui.

* Vatikano Liturgijos KONGREGACIJA, vadovaujama kardinolo James Robert Knox, išsuntinėjo raštą visiems lotynų apeigų vyskupams, kuriame prašo prižiūrėti, kad jų teritorijose Mišiose sava ar lotynų kalba būtų laikomasi 1969 m. patvirtintųjų apeigų. Išimtis leidžiama daryti tik senyvo amžiaus kunigams, nebepajėgiantiems naujų apeigų išmokti. Jie ir toliau gali Mišioms naudoti 16 š. Tridento santarybos patvirtintas apeigas, tačiau tokios Mišios turi būti privačios. Nė vienas vyskupas negali tokių Mišių leisti kunigams laikyti viešai.

* KUN. PROF. HANS KUENG buvo Vatikano doktrinų kongregacijos oficialiai perspėtas dėti K. Bendrijos mokslą, o ne savo privates nuomones. Kueng buvo mokęs, kad neklaidingumas priklauso tik Dievui. K. Bendrija, pasak jo, Sv. Raštas žada tik Sv. Dvasios pagalbą išlikti Evangelijos tiesoms ne be klaidų. Tos ištikimybės esą negali pakirsti nė klaidos. Tai, žinoma, prieštarauja I Vatikano santarybos paskelbtai doktrina, kuri buvo patvirtinta ir II Vatikano santarybos. Jis taipgi savo mokyje nesilaikė principo, pagal kurį vyskupai yra tikrieji K. Bendrijos mokytojai, kalbą Kristaus vardu ir moką sau patikėtusius žmones tikėjimo ir to tikėjimo įgyvendinimo praktikoje. Be to, jis savo knygoje apie K. Bendriją prileidžia, kad išimtiniais atvejais net ir pasauliečiai (be kunigų šventimų) gali tikrai konsekruoti Eucharistiją. Ši jo mintis, anot kongregacijos, jokių būdų nesuderinama su IV Laterano ir II Vatikano santarybų pareiškimais. Vokietijos vyskupai buvo paraginti prižiūrėti, kad tikroji katalikų doktrina būtų dėstoma jų teritorijose esančių universitetų katalikiškuose teologijos fakultetuose ir seminarijose.

* 18 KRIKŠČIONIŲ MINTYTOJŲ GRUPE, susirinkusi Hartford, Conn., paskelbė bendrą deklaraciją, kuri pasisako už pagrindines krikščionybės tikėjimo tiesas ir prieš tai, kas klaidinga bei kenkia krikščioniškųjų Bendrijų gyvavimui ir veiklai. Jie pasisakė prieš kraštutinius liberalus ir kraštutinius fundamentalistus. Prieš liberalus: 1. priimančius visa, kas modernu, bei atmetančius ankstesnių amžių vertybes bei įžvalgą; 2. perdėti pabrėžiančius žmogaus psichologinį nepriklausomumą, kuris Dievą padaro bereikšmį; 3. puoselėjančius radikalų nusišaltymą prieš institucijas; 4. skelbiančius religinį indiferentiškumą; 5. išskirtinai pasisakančius už socialinį išsilaisvinimą, tarsi tai būtų vienintelė tikinčiųjų Bendrijos paskirtis; 6. prieš fundamentalistus, kurie laikosi grynai senovės ir savo pažiūrą izoliuoja nuo modernių ir dėsnių vertybių įžvalgų. Ši dokumenta pasirašė: katalikai — kun. Avery Dulles, SJ. kun. Carl Peter, kun. George Tavaré ir dr. Ralph McNery; luteronai — dr. Peter Berger, pastorius Richard Neuhaus, dr. Elizabeth Ann Bettenhausen, dr. George

Forell, dr. George Lindbeck ir dr. Robert Wilken; ortodoksai — kun. Alexander Schemann ir dr. Leana Marculescu. Taipgi pasirašė reformatai, United Church, metodistų ir presbiterininkų atstovai.

* LENKIOJE praėjusiais metais buvo įšventinti 638 kunigai: 486 iš jų pasauliečiai ir 152 vienuoliai. Šiuo metu Lenkijos seminarijose studijuoja 4,216 klierikų: 116 pranciškonų, 67 konventualai, 89 saleziečiai, 88 Dieviškojo Žodžio vienuoliai, 82 palatiniečiai, 75 jėzuitai, o visi likusieji — pasauliečiai.

* TIKINČIŲJŲ KINIEČIŲ. KORĖJIEČIŲ SAJUNGA buvo įsteigta nepriklausomos Kinijos laikinojoje sostinėje Taipeje. Jai vadovauja kinietis kard. Paul Yu Pin, išstremas Nankingo arkivyskupas ir katalikų Fujen universiteto rektorius. Steigiamajame suvažiavime iš kiniečių taipgi dalyvavo Taipeje arkiv. Stanislaus Lo Kung, budistų vienuolių grupė, mahometonų atstovai ir episkopų vysk. John Pang. Korėjiečiams atstovavo: arkiv. Paul Ro, Choi Duk Shin, buvęs Korėjos užsienio reik. ministeris, kuris atstovauja savo tėvo įsteigta korėjiečiai religinei sekai, ir eilė budistų bei mahometonų. Atskirus Kinijos ir Korėjos visų religijų sąjungos veikė ir anksčiau, bet šiuo metu abi tautos nutarė įsteigti vieną bendrą sąjungą, nes, anot kard. Yu Pin, kiniečiai su korėjiečiais yra broliai ir juos riša bendras rūpestis — tikėjimo persekiojimas komunistų užimtuose jų kraštuose. Suvažiavimo metu buvo surengtos masinės demonstracijos Laisvės Dienos proga, paminint 22,000 karo belaisvių P. Korėjoje apsisprendimą negrįžti į komunistų užimtas savo gimtines. 14,000 iš jų belaisvių, patekusių P. Korėjoje Korėjos karo metu, buvo kiniečiai.

* ANGLIKONŲ ARKIV. DONALD COGGAN buvo iškilmingai įvesdintas į Canterbury katedrą ir oficialiai tapo vyriausiojo anglikonų dvasininku. Iškilnėse dalyvavo ir katalikų atstovai: krikščionių vienybės sekretoriato pirm. kard. Jan Willebrands, Prancūzijos vyskupų konferencijos pirm. kard. Francois Marty, kard. Leo Suenens ir Vatikano apaštališkas delegatas D. Britanijai arkiv. Bruno Heim. Vėliau, kalbėdamas žurnalistams, naujasis Canterbury arkivyskupas Donald Coggan pareiškė, kad per 40 savo kunigavimo metų jis patyręs nepaprastą pažangą santykiuose tarp anglikonų ir katalikų. Pirmąjį žingsnį žengė du dideli vyrai: arkiv. Geoffrey Fisher ir pop. Jonas XXIII. Arkiv. Fisher, tuometinis anglikonų primas, savo istorinio vizito Vatikane metu susitikė kitą plačiaširdį asmenį — popiežių Joną XXIII ir užmezgė santykius, kuriuos toliau puoselėjo jų abiejų įpėdiniai: arkiv. Michael Ramsey ir pop. Paulius VI. Šiuo metu jis jaučias padrasinančius ženklus katalikų-anglikonų teologų sutarimuose Eucharistijos bei Kunigystės svarstyme. Dabar toji tarptautinė anglikonų-katalikų teologų komisija svarstanti Bendrijos autoritetą klausimą.

* MUENSTERIO VYSKUPIJOS, V. Vokietijoje, kunigas Waelken yra atspausdinęs kasdieninę maldą, pranešdama pasaukiami ir kunigus ir vienuolius 112 kalbų. Uolus dvasinių pasaukimų žadintojas neužmiršo ir lietuvių kalbos. Lietuviškas tos maldos paveikslėlis neseniai išleistas jau antrą laidą. Visi juo suinteresuoti galėtų rašyti angliškai arba vokiškai: Rev. Fr. Waelken, D — 427 — DORSTEN, Kirchplatz 4, W. Germany.

KUN. J. STS.

Politinių gairių metmenys

Lietuvių išeivijos politinių veiklos gairių beįsėjant

GEDIMINAS GALVA

PLB valdyba gerai padarė išsuntinėjęsi per 100 anketų, beiteiraujančių parinktųjų asmenų nuomonės apie lietuvių išeivijos politinius uždavinius ir bandančių iškasti politinės veiklos gaires. Deja, tai padaryta prastinkus per 30 metų nuo pastarosios lietuvių politinės išeivijos didžiosios bangos. Gal ir šiuo metu nebūtų išdrįsta daryti šio žygio, jei ne kampuošs tikrovės smūgiai — išeivijos politinio pakrikimo plyšiai ir tarptautinės politikos nepalankus susiklostymas. Juk kartą reikia pabusti po dešimtmečiais užsitiesusio snūduriavimo ir gyvenimo nepagrįstomis viltimis.

Taip atsirado "Išeivijos politinio darbo programos projektas", paskelbtas "Pasaulio Lietuvių" 1974 m. gruodžio mėn. laidoje. Jau kuris metas praslinio nuo šio sumanymo paskelbimo, tačiau šis paruošiamasis darbas, nors prašosi rimtų patarimų, buvo vien tylos palaidėtas. Minėtą projektą aptarsiu, laikydamasis jame keliamųjų klausimų tvarkos.

Tautos pajungimas

Pats svarbiausias reikalas — lietuvių tautos pajungimas ir Lietuvos valstybės panaikinimas projekte visai nutylėtas. Nuo šio klausimo aptarimo priklauso ir pokario politikos krapsniai, atnešę naujus negandus.

Jau seniai stengiamės save užliūliuoti, kad sovietų įvykdyta Lietuvos okupaciją rėmėsi 1939. VIII. 23 ir IX. 28 rusų vokiečių Maskvoje pasirašytais slaptais susitarimais. Jie pravėrė sovietams duris įgyvendinti pirmąjį okupacijai 1940 m. birželio mėn. Po metų prasidėjęs rusų-vokiečių karas savaime nutraukė minėtų susitarimų veiksmingumą.

Antroji sovietų įvykdyta okupacija Lietuvoje palaiminta ne vokiečių, bet anuometinio JAV prezidento F. D. Rooseveltto. Pastarasis, dar karui riedant, Teherane pareiškė Stalinui: kai

užimsite Lietuvą, nė vienas amerikietis karys neatels jos ginti. Tai buvo ne tik pritarimas, bet ir paskatinimas užimti Lietuvą.

Siekimų sutapimas

JAV ir Sovietų Sąjungos susitarimas dėl Pabaltijo Teherane, vėliau, ypač Jaltoje, buvo padailintas, įvairiomis prielaidomis papuoštas, tačiau jo esmė liko ta pati. JAV ir Sovietų Sąjunga pasaulį padalino į įtakos sritis, kurios, bent Europoje, nepakito iki šio meto. Abi šalys siekė savo įtaką stiprinti, panaudojant įvairias priemones kiek pasistūmė, tačiau net Vakarų Berlyne, toje politinėje nesamonyje, vaizdas mažai tepasikeitė.

Štai dėlko keistokai skamba projekte toks teiginys: "JAV vyriausybė palaikė Rytų Europos tautų laisvės aspiracijas, nes tai derinosi ir su jos pačios interesais". Amerika tik žaidė Rytų Europos tautų troškimais, nes sprendžiamuoju kovos metu liko nuošalia stebėtoja. Amerikiečiai net netiesiogiai vengė remti sukilusius prieš savo valdžią Rytų Europoje. Jei jie parodė kurį mostą, pakurstė pavergtas tautas radijo bangomis, tai išplaukė iš jų trumpalaikės politikos, jų interesų, kurie niekad nesutapo su Rytų Europos tautų siekimais.

Interesų skirtingumas

Projekte randame tokį teiginį: "Išeivijos politinės organizacijos griežtai laikėsi JAV nustatytos politikos dalinai dėl tiesioginės ar netiesioginės paramos iš JAV vyriausybės sluogvinių ir dalinai dėl to, kad šaltojo karo metu vesta JAV politika buvo vienintelė reali, kuria galima remtis ir kuri sutapo su lietuvių interesais".

Siame sakinyje paminėti klausimai liečia skirtingas plotmes. Lietuvių išeivių politinė kova buvo sunki, nes jos metu neturėta kiek toliau siekiančio žvilgsnio, organizacinio pajėgumo ir medžiaginės atramos. Šiose sąlygose įieškota politinės užuovės. Jos nepavykus rasti Europoje, bandyta prisiliesti JAV.

Paslaptingasis Bermudos trikampis

O. B. AUDRONE

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kiti laivai dingo vos išplaukę trumpon keliu. Pvz. Al Snyder, pasikvietęs keletą draugų iš Miami, 1948 m. kovo 5 d. išplaukė žvejoti į Sandy Key ir visi dingo be žinios, nors jachtą buvo vėliau surasta. "Witchcraft" savininkas Dan Burack laikė ją neskepančia. Kartą pasikvietė kunigą Pat Hogan parodyti Kalėdų šviesų Miami mieste Kūčių vakarą. 1967 m. jie aplaukė ramia jūra apie mylią nuo kranto ir sustojo pasigėrėti šviesų reginiu. Tuo momentu Burack pasituntė pagalbos signalą pakrančių sargybos laivam, nurodydamas tikslą savo vietą. Sargybos laivas per 20 minučių pasiekė tą vietovę, bet "Witchcraft" nerado. Jis taip ir dingo nesurastas.

Srašai dingusių laivų su igulomis yra kama ilgi. Dauguma jų dingo esant geram orui ir nepalikdami jokios skeveldros, išsilejusios alyvos, gelbėjimosi valčių, gelbėjimosi juostų ar lavonų. Nesuntė SOS signalų. Vienas tokių buvo "Cotopaxi", prekinis laivas, plaukęs į Havaną iš Charlestono 1925 m. Antrą — "Suduffco", plaukęs pietų kryptimi iš Newarko uosto 1926 m. Trečias — "Stavanger", plaukęs 1931 m. su 43 asmenimis, ketvirtas — "Anglo-Australian", plaukęs 1938 m. kovo mėn. su 39 asmenų igula.

Nuostabus paskutinis radijo pranešimas gautas iš japonų laivo "Raifuku Maru". Manoma, kad jis dingimo metu buvo tarp Bahamų ir Kubos 1924 m. žiemą. Radijo žodžiuose buvo išreikštas ypatingas pagalbos šauksmas: "Pavojus kaip strėlė... Dabar... Paskubėkite... Mes negalime išvengti..." Bet tai buvo šauksmas be smulkesnio paaiškinimo, koks pavojus. Jei tai staigi audra ar vandens sūkurys, būtų normalu radistui paaiškinti. Bet gal nespėjo.

Karo metu Atlante dingo daug laivų dėl įvairių priežasčių: povandeninių laivų, minų, bombų, sabotazų. Bet Bermudos trikampyje dingsta laivai ir po karo.

Prekinis laivas "Sandra", plaukęs į Puerto Cabello iš Savannah 1950 m., praplaukė St. Augustine, Fla., esant geram orui ir po to dingo be jokios žinios iki šiol. Pastebėta, kad

dauguma Amerikos laivų, kaip ir "Sandra", dingo tiesiog pakrančių matomume. "Revonoc", 46 pėdų lenktynių jachta, dingo tarp Key West ir Fort Lauderdale tarp Kalėdų ir N. Metų. 1967 m. ši jachta buvo pritaikyta lenktynėms visokiame ore. Jos kapitonas ir taip pat savininkas Conover buvo pavyzdinčias, patyręs jūrininkas ir plaukikų klubo vyresnysis. Kadangi jis plaukė arti kranto, tai sudėjimo atveju kas nors iš jachtos būtų išplauta į krantą.

Daugiau nei 50 metų prieš šį dingimą kitas žymus jūrininkas Joshua Slocum, pirmasis apiplaukęs pasaulį vienas, pradėjo antrą kelionę 1909 m. savo 37 pėdų jolėje "Spray". Jis įplaukė Bermudos trikampį ir pietus nuo Mami ir po to dingo amžinai.

Aišku, daugelio mažų laivelių dingimo priežastimi minėtame trikampyje galėjo būti blogas oras, ypač žiemą, kai oro pasikeitimai pasidaro staigūs, kai šalto Arktikos oro masės susikerta su tropikų srovėm. Bet tai neatsako į klausimą, kodėl dingsta dideli laivai geram orui esant, ir tai dingsta be ženklo.

Pasak vieno jūrų laivyno karininko, tie laivų dingimai yra tikra misterija. Niekto tikresnio apie juos pasakyti negalima. Atrodytų, lyg tie laivai tampa apsupti elektroninio tinklo ir dingsta be žinios.

Ludininkų įspūdžiai

Apie Bermudos trikampio patirtį, turėtą 1966 m., pasakoja kpt. Don Henry, kaip jam teko kariauti su nežinoma jėga, bandžiusia pagrobti jo tempiamą laivą (bargę). Jis yra laivo savininkas, patyręs jūrų kapitonas. Jo pasakojimas toks.

— Buvo popietė. Oras geras, dangus giedras. Nuėjau į kabiną tilto užpakalyje. Tuo laiku plaukėm atgal iš Puerto Rico į Fort Lauderdale, tempdami 2,500 tonų tuščią baržą. Mūsų vilkikas vadinosi "Good News". Buvo 160 pėdų ilgio, 2,000 arklio jėgų.

Išėjęs kabinon, išgirdau kažką nepaprasto vykstant ant denio. Išėjęs iš kabinos ant tiltelio sušauk: "Kas čia per velniava!". Visų pirma pastebėjau, kad kompas rodyklė kaip pašėlusiai sukosi aplinkui. Nežinojau kas

atsitiko, bet jaučiau, kad tai buvo kažkas labai nenormalaus. Atrodė, vanduo atslenka iš visų pusių, horizontas dingo — vanduo, dangus ir horizontas susilpė į vieną. Neįmanoma buvo žiūrėti kur esame. Atrodė lyg kažkas būtų pavogęs ar pasiskolinęs mūsų generatorių. Visi elektriniai taškai nustojo tiekti srovę. Inžinierius bandė įjungti atsarginį generatorių, bet negalėjo išgauti nė kibirkštėlės.

Aš susirūpinau tempiamo barža. Lynas buvo įsitęsęs, bet toliau nieko nemačiau. Tempiamas laivas atrodė visiškai prapuoless tirštame rūke, lyg debesyje, ir aplink jį bangos atrodė daugiau lūžtančios nei kitur.

Visa įmanoma jėga, nors nežinodamas kuria kryptimi, bandžiau pajudėti pirmyn. Norėjosi kuo greičiausiai iš ten pasprukti. Atrodė, lyg kas nori mus tempti atgal, bet nevyksta. Išnirom pagaliau lyg iš rūko masės. Matyti buvo tik lynas ir nieko daugiau. Pagaliau iš to rūko išlindo ir mūsų tempiamo barža. Niekur kitur rūko nebuvo. Iš tikrųjų matomumas visur buvo 11 mylių. Rūko vietoje vanduo atrodė susimaišęs, nors bangos nedidelės. Žinoma, aš nesiruošiau grįžti atgal iširti, kas ten darosi. Jausmas buvo toks, lyg tavo rankas kas trauktų visa jėga į priešingas puses arba lyg kažkas labai nerio mūsų atsikratyti. (B. d.)

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėšos gaminių pasirinkimas. **SUPERIOR SAUSAGE CO.** 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

ČESNAKAS – SVEIKA TAU

Kelp puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančiuose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maistą, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savyje grynas česnako alyvas. ADAMS GARLIC PEARLES buvo paruošiami per 35 metus ir patenkinami tūkstančius vartotojų. Dėl šiandien nusipirkti ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatyti, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavaldė neturi nei kvapo, nei skonio!

Lietuvoje mirus

brangiai SESERIAI, Sibiro tremtinei,

Hamiltono Aušros Vartų parapijos kleboną

PREL. DR. J. TADARAUSKA

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

*Aušros Vartų parapijos**choro dirigentas ir choristai*

Gerb. prelatui dr. J. TADARAUSKUI, seserims ir broliams, mylimai sesutei

a. a. Stasei Varanavičienei

Lietuvoje mirus, reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos vedėjas, mokytojai ir tėvų komitetas

A+A**MAGDALENAI RUGIENIENEI**

Lietuvoje mirus, sūnų GEDIMINĄ RUGIENIŲ

su šeima ir gimines nuosirdžiai užjaučiame —

*J. E. Mačiuliai**A. G. Usvaltai**V. H. Radauskai**V. Dirsė***Mylimam TÈVELIUI**

Lietuvoje mirus, JONĄ VIERAITĮ su šeima

ir gimines giliai užjaučiame —

*J. E. Mačiuliai**A. G. Usvaltai**V. H. Radauskai**V. Dirsė*

Lietuvoje mirus

mylimam TÈVELIUI

J. KAMAČIUI, sūnus — kun. VALENTINĄ,

ANTANĄ ir JONĄ su šeimomis bei gimines Lietuvoje nuosirdžiai užjaučiame —

*J. B. ir M. Žekai**M. E. Zabulioniai**S. A. Kavaliauskai**E. Dubininkas*

Nuosirdžių užuojautą reiškiamė

OSVALDUI DELKUI,**jo TÈVELIUI mirus Vokietijoje —***Alfonsas ir Aldona**Balčiūnai*

Winnipeg, Man.

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, ONĄ INDRELIENĘ liūdesio

valandoje nuosirdžiai užjaučia —

*"Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų**skautai ir skautės*

Mylimai Mamytei

A+A**Adelei Janulionienei**

Lietuvoje mirus, mūsų mielai ONAI INDRELIENEI ir jos dukrai BIRUTEI LINARTIENEI su šeima reiškiamė nuosirdžių užuojautą jų liūdesio valandoje —

*I. A. Simonavičiai**O. J. Grubevičiai**S. Hope*

Viesėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ****GIFTS INTERNATIONAL INC.**2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

MOHAWK

FURNITURE LTD.**PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 0X-9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Dirbti skatina jaunimo entuziazmas

Pokalbis su "Gyvataro" vadove, besiruošiančia sidabrinei sukakčia

Hamiltono "Gyvataras" balandžio 5-6 d.d. minės sidabrinę savo sukakčią. Ruošiantis tai progai, teko plačiau išsikalbėti su jo vadove G. Breichmaniene. Štai mūsų pokalbis.

— Kiek šokėjų ir kiek grupių turi "Gyvataras"?

— Šiuo metu aktyvių "Gyvataro" narių yra 110. Jie paskirstyti į vaikų, moksleivių ir vyresniųjų grupes, su kuriomis dirba trys mokytojai. Vaikų grupei nuo 1966 m. vadovauja buvusi "Gyvataro" šokėja Irena Jokūbinytė. Ji taip pat rūpinasi scenine priežiūra koncertų metu ir tvarko techniškus kelionų bei išvykų reikalus. Su moksleivių grupe nuo 1974 m. rudens dirba Aldona Volungytė-Baltakienė, taip pat "Gyvataro" vyresniųjų grupės šokėja. Akordeonu moksleivių grupę groja V. Lukošius, o vaikų ir vyresniųjų šokėjų grupėms — K. Deksnys. Su vyresniaisiais šokėjais visą laiką dirbu aš pati. Sukaktuviname koncerte balandžio 6 d. dalyvaus taipgi veteranai ir po Europą keliausios grupė. Tad tikimės scenoje matyti apie 150 šokėjų.

— Kai kalbame apie šokių, įdomu būtų sužinoti, kiek esate koncertų davę per tuos 25-rius metus?

— Į šį klausimą tiksliai negalėčiau atsakyti, nes pradžioje niekas jų neregistravo. Kai pradėjome vesti statistiką, metinis vidurkis išėjo 20. Pradžioje pasirodymų buvo mažiau, tad galii tik spėti, kad turėta apie 300 koncertų.

— "Gyvataras" yra apkeliajęs beveik visą Kanadą, dalį JAV ir net pasiekęs Europą. Gal galėtumėte pasakyti kur ir koks koncertas paliko Jums didžiausią įspūdį?

— Negalėčiau pasakyti, kuris koncertas paliko man didžiausią įspūdį, nes kiekvienas buvo savotiškai brangus, skirtingai išgyventas, kiekvienas palikęs neužmirštamų atsiminimų pluoštą. Kai mintimis skrendu praeitin, prisimenu kiekvieną didesnę pasirodymą... Atrodo, kad tautinių šokių švenčių išgyvenimai, ten vyrovusi pakili nuotaika, turėtu būti kulminacinis taškas. Bet ten buvome tik dalėle banguojančios minios. Nepaprastai daug gražių išgyvenimų turėjome Montrejeau Prancūzijoje, kur tarp daugelio tautų lietuvių buvo dmesio centre. Beveik viso festivalio metu vilkėjome tautinius drabužius, prašydavo jų autografų. Esą jos atrodė kaip laimingos, besišypsiančios princesės... Neužmirštamos dienos buvo Vasario 16 gimnazijoje. Iš ten išlydėjo mus su ašaromis akyse ir eilėmis lūpose... Išskyla mintyse ir nedidelė Saulė Ste. Marie vietovė Kanadoje, kur sustojusi minia (daugiausia svetimtaucių) šaukė "bravo" mūsų jaunimui... Neužmirštamas buvo koncertas Edmontono puošnioje Jubilee auditorijoje, pilnoje kanadiečių svečių, edmontoniečių lietuvių globa ir nuosirdumas. Kaip galėčiau nepaminėti Medellino ir Bogotos lietuvių Kolumbijoje ir ten įvykusių koncertų? Kolumbiečiai atrodė tingūs ir lėti gatvėje, bet moka ploti ir šaukti po kiekvieno tiklesnio ir smarkesnio judesio taip, kad prakaitas savime nudžiūsta nuo šokėjų kaktų ir skatina dar daugiau duoti šiltai publikai. Ne, tikrai negaliu apsispręsti, kuris koncertas labiau prie širdies, nes jie visi vienodai brangūs, niekados daugiau nebeprisikartosia.

— Šiandieną visuomeniniam bei organizaciniam darbui labai sunku rasti vadovų, nekalbant apie valdybas. Kaip Jūs be pertraukos išdirbate 25-rius metus ir dar pajėgėt sutraukti į "Gyvataro" eiles tiek daug jaunimo?

— Dirbti mane visados skatino jaunimo entuziazmas, noras dirbti, pasiekti. Be to, nuo jaunystės mane lydėjo meilė tautiniam šokiui. Būdama studentė, jau pradėjau mokytį kitus. Tą darbą tęsiu ir toliau, nors jis nevisados yra lengvas. Kiekvienas žmogus, dirbąs visuomeninį darbą, reiškiasi viešumoje ir yra atviras kritikai. Rami ir teisinga yra labai reikalinga, nes be jos nebūtų pažangos. Tačiau kartais ji yra tendencinga, įže-

džianti ir todėl daugelį atbaido nuo visuomeninio darbo, kuris reikalauja pasišventimo ir neša jokios asmeninės naudos. Dirbti su "Gyvataru" iš tikro buvo malonumas, nes aš mėgstu dirbti su jaunimu ir pati kartu su jais išgyvenu nevieną atmintiną momentą. O jaunimo nereikia traukti, užtenka jį tik sudominti — tada jis pats jungiasi į šokėjų eiles.

— Kodėl šiaipus Atlanto užaugęs lietuviškas jaunimas yra pamėgęs tautinius šokius?

— Iš patirties galiu pasakyti, kad lietuvių jaunimas nėra blogas bei labai šių laikų dvasios paveiktas. Galbūt griežtesnis auklėjimas šeimoje, bendruomenėje mūsiškius padarė pranašesnius už kanadiečių vaikus daugeliu atžvilgių. Aišku, pasitaiko ir tokių, kurie nenori pasiduoti drausmei. Tokie, pamatę, kad "ne ten pataikė", patys pasitraukia. Bet tai labai reti atvejai. Daug kartų teko pastebėti, kai mūsų jaunimas atsiveda į repetitijas ar vėliau į koncertus savo draugus kanadiečius, kurie su pavydu ir nusistebėjimu žiūri į mūsiškių laisvalaikio pasiekus rezultatus. Tautinis šokis nereikalauja iš jaunulio ypatingo pasirusimo.

Jam pakanka įgimto ritmo pajautimo ir sugebėjimo savo kūno judesius koordinuoti, kad kantrių darbų galėtų pasiekti gerų rezultatų. Pats darbas taip pat yra savotiška pramoga, nes laisvalaikis praleidžiamas panašaus amžiaus draugų tarpe, stengiantis ir siekiant tam tikro tikslo. Ypatingai išvykos jaunimą sucementuoja — pasidaro lyg viena šeima. Įspūdžių, pergyvenimų ir prisiminimų būna tiek daug, kad dar ilgą laiką po to vis nori susitikti, apie tai kalbėti, bendrauti, dalintis išpūdžiais ir vėl iš naujo pergyventi. Jaunimui tai nepaprastai naudinga, nes laisvalaikis lieka išnaudotas pozityviam darbui, besiruošiant koncertui ar išvykai, dėmesys atitrauktas nuo pašalinių, gal net žalingų dalykų. Todėl ir Kanados valdžia remia kiekvieną gerą projektą, ypač kuriame dalyvauja jaunimas, nes žino, kad jaunuolis, perėjęs pavojingą amžių, išaugęs geru Kanados piliečiu. Juo labiau, jei mokes pagerbti savo tėvų tradicijas ir papročius. Ką jaunimas gali labiau mėgti už judesį, džiaugsmą, draugystę? Dėlto ir tautiniai šokiai yra populiarių jaunimo tarpe. Tautinių šokių grupės auga ir gausesi, kur atsiranda lietuviško jaunimo. Malonu, kad Kanada turi bene 10 grupių. Dabar ir Kanados vakarai sujudo oranizuotis.

— Esate konservatyvi — nestilizuotų mūsų tautinių šokių ir drabužių gerbėja. Ar visuomet būnate žiūrovų suprusta, palyginus "Gyvatarą" su laikinomis JAV grupėmis, kurios palinko į modernizmą, įpindamos į tautinį meną baletinio atspalvio šokius bei pakeisdamos mūsų senelių nešiotus drabužius?

— Taip, aš tikiuosi, kad esu suprasta. Nesu linkusi pataikauti vien žiūrovų skoniu ir įjieskoti naujovių, nes tautiniai šokiai, ypač drabužiai, nėra mados reikalas. Neseniai mane pasiekė Vilniaus universiteto tau-

GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ, hamiltoniško "Gyvataro" vadovė

tinii šokių ansamblio reprezentacinis leidinys. Baisiai suspaudė širdį pasižiūrėjus į jų aprėdus — kaikurios mergaitės jau net su auliniais batais. Galima suprasti, kad gal Lietuvoje juos verčia taip daryti. Bet kas verčia mus čia daryti savo gražius ir stilingus tautinius drabužius? Ar tik tai, kad pasirodyme kitaip? Net ir svetimtaučiai, kuriems rūpi etninio meno autentiškumas bei originalumas, griežtai priešingi betkokiam "modernizmui". Esu girdėjusi daug gražių komplimentų mūsų tautiniam drabužiui. Ir kol aš dirbsiu, nesu linkusi jo keisti ar juokingai trumpinti sijonus, vieną drabužio dalį paliekant tikrą ir prie jo pridėdant naujovišką, lyg norint parodyti savo išradimą. Man atrodo, kad tai ne išradinumas, o tik savo drabužio nepagerbimas ir išjuokimas. Jau anksčiau buvau minėjusi spaudoje, kad kartą Kanados parodos metu "Nationbuilders" programoje japonės išėjo į sceną su mini-kimonu. Tiesa, publika labai plojo, žiūrėdama į nuogas japoniukų kojas, bet man jos priminė kabareto šokėjas. Rytojaus spaudoje tą pat patvirtino meno kritikai, pabrėždami, kad japonės, viešai išjuokė savo gražųjį kimoną. Pagalvokime, ar kaikurie iš mūsų neina tuo pačiu keliu? Tą patį galima pasakyti ir apie šoki. Tarptautinių festivalių metu nekartą man rengėjai pabrėžė, kad išėjus į sceną lietuviškas, žiūrovas lyg ir pailsi, atsigauna po triukšmingų slavų šokių, jų šilko drabužių, blizgučių ir trankios muzikos, nes lietuvių šokiai ir drabužiai ramūs, elegantiški, dažnai lyriški ar net sentimentaliūs. Kodėl mes turėtume visa to atsisadėti ir būti slaviški? Publika irgi turi supratimą, skoni ir savo nuomonę.

— Gal tai bus per daug "šeimyniškas" klausimas, tačiau norėtume sužinoti, kaip surandate laiką savo "Gyvatarui" šalia šeimos ir darbo įstaigoj?

— Kartais tikrai reikia labai suktis ir nevieną valandą nuo miego nutraukti. Bet visados mėgstu viską planuoti ir pradėti iš anksto. Be to, randu gerų žmonių, kurie sutinka padėti. Ypatingai nuosirdžiai man į pagalbą ateina buvę šokėjai, kurie mane supranta ir kurių tarpe, nežiūrint amžiaus skirtumo, turiu gerų draugų.

— Kaip žiūrite į I-ąją Kanados lietuvių tautinių šokių ir

dainų šventę, rengiamą š. m. spalio 12 d. Hamiltone?

— Kai paminite tautinių šokių šventę, prieš akis išskyla Čikagoje įvykusios 4 tautinių šokių šventės, kurios augo dalyvių skaičiumi, stiprėjo pasirusimu, išpildymu ir iškilmingumu, suteikdamos žiūrovui ir dalyviui niekados neužmirštamų momentų. Nesitikiu, kad ką nors panašaus galėsime padaryti Kanadoje, nes mūsų, palyginti, mažai. Apie tai esu kalbėjusi posėdžių metu. Tačiau tai bus pirmoji šventė Kanadoje, atlikta tik Kanados lietuvių. Vistiek ji bus įdomi ir verta pamatyti, ypač tiems, kurie negalėjo anų masinių festivalių pamatyti Čikagoje arba Niujorke. Tai bus lyg savotiška kanadiečių lietuvių demonstracija, jų pajėgumo išbandymas. Esu tikra, jeigu visi vieningai dirbsime, šventė bus sėkminga ir verta pastangų. Ketvirtroje laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje Kanados lietuvių pasirodė su dideliu įnašu. Reikia tikėtis, kad ir Kanadoje šventė bus sėkminga.

Nuosirdžiai padėkojau "Gyvataro" vadovei G. Breichmanienei už tokį platų pasikalbėjimą, kartu linkėdamas "T2" redakcijos ir skaitytojų vardu sėkmės žengiant į 26-sius gyvavimo metus.

K. BARONAS

Geri dalykai ateina sulaukus 65!

Nemokama sveikatos drauda. Bet jūs turite jos prašyti

Ji tampa nemokama, kai Jums, Jūsų žmonai ar vyrui sueina 65 metai. Tai galioja ne tik Jums abiem, bet ir nuo Jūsų priklausomiesiems, jei gyvenote su kitais metais Ontario provincijoje.

Skambinkite, rašykite ar užsakykite į OHIP rajoninę įstaigą ir gausite registracijos blanką.

Ministry of Health
Ontario

Hon. Frank S. Miller, Minister

Svarbu: kreipdamiesi į OHIP, visada, pažymėkite savo OHIP numerį.

Rajoninė OHIP įstaiga Jūsų gyvenamoje apylinkėje atsakys į visus klausimus ir padės užpildyti registracijos blanką.

Barrie 114 Worsley Street 726-0326	London 227 Queens Avenue 433-4561	St. Catharines 15 Church Street 682-6658
Hamilton 25 Main Street West 528-3481	Mississauga 55 City Centre Drive 275-2730	Toronto 2186 Yonge Street (Eglinton) 482-1111
Kingston 1055 Princess Street 546-3811	Ottawa 75 Albert Street 237-9100	Windsor 1427 Dufferin Avenue 258-7560
Kitchener 68 King Street East 745-7379	Peterborough 311 George Street North 743-2140	

KANADOS VYRIAUSYBĖS DEPARTAMENTU PRANEŠIMAI

SVEIKATOS IR GEROVĖS DEPARTAMENTAS (The Department of Health and Welfare)

Senatvės pensijos (Old Age Security Pensions) yra mokamos Kanados vyriausybės kiekvienam, kuris atitinka senatvės pensijos reikalavimus, liečiančius amžių ir gyvenamąją vietą. Reikalaujamas amžius yra 65 metai, o pagrindinis gyvenimo Kanadoje laikotarpis — ištisai 10 metų prieš pensijos prašymo patvirtinimą.

Dabartinė senatvės pensija yra \$120.06 į mėnesį. Ji padidinama kiekvienais metais sausio, balandžio, liepos ir spalio mėnesiais, jei pabrangsta pragyvenimas.

Garantuotų pajamų papildas (Guaranteed Income Supplement) yra mokamas Kanados vyriausybės gaunantiems senatvės pensiją, jei neturi jokių kitų pajamų arba gauna tik labai ribotas pajamas. Garantuotų pajamų papildas dydis įvairuoja pagal pensininko šeiminių padėčių ir pa-

jamas. Dabartinis maksimalinis papildas yra \$84.21 nevedusiam asmeniui arba vedusiam, kurio žmona arba vyras nėra pensininkas. Vedusių porai mokama po \$74.79 kiekvienam, jei abu gauna pensijas. Garantuotų pajamų papildas padidinamas kiekvienais metais sausio, balandžio, liepos ir spalio mėnesiais, jei pabrangsta pragyvenimas.

Blankas papildui gauti pasiunčiamas kiekvienam senatvės pensininkui, kai patvirtinama pensija. Naują prašymą papildui gauti pensininkas turi įteikti kiekvienais metais gavęs papildą.

Blankus ir papildomą informaciją apie senatvės pensiją bei garantuotų pajamų papildą galima gauti regioninėje senatvės pensijos įstaigoje, esančioje prašytojo gyvenvietės sostinėje.

KANADOS DARBO DEPARTAMENTAS (Canada Department of Labour)

Šis departamentas nuo pat įsteigimo prieš 75 metus puoselėja gerus santykius tarp darbdavių ir unių, atliko pažangių pagerinimų darbo sąlygų srityje.

Tam tikslui departamentas administruoja darbo kodeksą (Canada Labour Code), apimantį pramonės įmones, viešąsias įstaigas ar trijose provincijose arba už Kanados ribų. Visos kitos įmonės yra provincinių vyriausybių žinioje.

Specialaus dėmesio verta departamento vykdoma teisingo darbo programa. Pirmoji Kanados kodekso dalis draudžia darbdaviams ir unioms diskriminuoti asmenį dėl jo

rasės, religijos, spalvos, tautinės kilmės. Kodeksas reikalauja, kad moterys būtų atlyginamos lygiai kaip ir vyrai, jei atlieka tą patį darbą. Jis stiprina įstatymo vykdymą tyrinėjimu, tarpininkavimu ir teisėjavimu. Kodeksas taip pat nustato darbo valandas, atlyginimo minimumą, atvandalizmo atlyginimą, atostogų teises ir apmokamas nedarbo dienas. Tarnautojai, dirbą federacinėje jurisdikcijoje, yra apsaugoti Kanados darbo kodeksu.

Prašantiems informaciją apie tuos įstatymus Kanados darbo departamentas turi išsiųsti tinklų regioninių įstaigų visame krašte, kurios padeda besikreipiantiems.

DARBO JĖGOS IR IMIGRACIJOS DEPARTAMENTAS (The Department of Manpower and Immigration)

Kanados darbo jėgos politika. — Nuo pat įsteigimo 1966 metais šis departamentas aktyviai rūpinasi pirmiausia padėti visiem kanadiečiams prisitaikyti prie socialinių ir ekonominių pasikeitimų bei darbo rinkos reikalavimų.

Patarimų ir įdarbinimo tarnybos Kanados darbo jėgos centruose. — Šis departamentas per penkis regionines įstaigas išlaiko ir tvarko apie 450 Kanados darbo jėgos centrų tinklą, kurie aptarnauja miestus, miestelius ir kaimus visoje šalyje.

Tuose centruose apie 4000 patarėjų padeda žmonėms rasti darbus, o darbdaviams — tinkamus darbininkus. Kanados darbo jėgos centro patarėjai nukreipia savo klientus, neturinčius specialybių, į valdžios remiamus profesinius kursus arba parūpina finansinę pagalbą

bedarbiams, persikeliantiems į vietas, kur darbo yra. Praėjusiais metais buvo įsteigtos darbų informacijos įstaigos Kanados darbo jėgos centruose visoje Kanadoje, kurių paskirtis — palengvinti tinkamo darbo suradimą.

Kanados imigracijos programa. — Imigracija yra esminė darbo jėgos politikos dalis ir materialiai padeda spręsti ekonominius specialistų, technikų ir profesinių asmenų poreikius.

Kanada turi 58 imigracijos įstaigas 37-se užsienio šalyse ir per 90 įstaigų Kanadoje, kurių 43 yra imigracijos vietovėse. Tos įstaigos yra atsakingos už imigrantų telkimą, dokumentų tvarkymą, pervežimą ir pradinį jų priėmimą. Nuo II D. karo pabaigos Kanada priėmė 3.8 milijono imigrantų.

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

Pasaulinio ūkio ir finansinių svyravimų metu didžiulė

"LITO" bendrovė

Niujorke turėjo įžvalgą ir laimę pigiai pirkti apartamentinius namus.

Norėdami pasirošti tolimesniam užpirkimui, siūlome pardavimui sekančius namus, kurie visi yra gražiuose Niujorko rajonuose.

	Metinės pajamos	Metinis pelnas	Grynais įmokama	Mortgage išduodamas
PARK TERRACE 63 butai	\$142,000	\$25,000	\$ 50,000	\$ 610,000
OCEANCREST APTS. 108 butai	\$267,000	\$74,000	\$220,000	\$1,130,000
JAMAICA APTS. 44 butai	\$116,000	\$21,000	\$ 40,000	\$ 354,000

Pirkėjui pageidaujant, "LITAS" gali administruoti šias nuosavybes, garantuodamas augščiaur minėtą pelną. Taip pat galima įeiti partneriais į šias nuosavybes.

Susidomėję pavieniai asmenys ar grupės prašomi kreiptis į:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street
Richmond Hill, New York 11418, USA
Tel. (212) 441-6799

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UŽSIENIO TURISTAI

A. Degučio pasikalbėjimą su užsienio turizmo valdybos viršininku A. Petraitiu išspausdino „Komjaunimo Tiesa“ 39 nr. Svečiai iš užsienio rūpinasi 1960 m. įsteigtas sovietinio „Inturisto“ vilniškis skyrius. Pernai buvo susilaukta turistų iš 28 užsienio kraštų, o šiemet tikimasi susilaukti iš 40. A. Petraitis pasakoja: „Stengiamės, kad atvykę turistai galėtų kuo plačiau susipažinti su mūsų respublikos ekonomikos ir kultūros laimėjimais, istoriniais bei architektūriniais paminklais. Tuo t'kslu papildomi seni ir nustatomi nauji turistiniai maršrutai. Pavyzdžiui, šia vasarą svečiai, pabuvoję Vilniuje ir Kaune, galės taip pat apsilankyti Liaudies buities muziejuje Rumšiškėse. Ryšium su pergalės prieš fašistinę Vokietiją 30-mečių turistiniai maršrutai užsienio svečius nuves į atmintinas Didžiojo Tėvynės karo vietas — mirties stovyklą Paneriuose, Kauno IX fortą, Pirciupius, partizanų žemines Rūdninkų girioje...“ Iš leidžiamų lankyti vietovių naujomis tenka laikyti tik Rumšiškes su muziejumi ir sovietinių partizanų bunkerius Rūdninkų girioje, kur taip pat yra steigiamas muziejus. Pirmasis turi ryšį su lietuvių tautos praeitimi, antrasis — tik su komunistų tarnyba Maskvai. Kauno IX fortas, Pirciupiai jau ir anksčiau buvo rodomi turistams, o Panerius jie galėdavo patys susirasti. A. Petraitis nutily esminį dalyką — kiek laiko bus leista turistams viešėti. Matyt, šiuo klausimu jis dar nėra gavęs galutinio pranešimo iš Maskvos. Turistams bus išleista papildyta brošiūra „Tarybinis Pabaltijis“, Vilniaus miesto planas penkiom kalbom, brošiūra „Vilnius“ net 17 kalbų, reklamėnės knygtės „Kaunas“, „Trakai“, „Druskininkai“, spalvotas fotoalbumas „Tarybų Lietuva“. Iš tų leidinių, atrodo, ir teks susipažinti su ekonomiais bei kultūriniais laimėjimais, nes jų praktiškai lankytis teleidžiama Vilniuje ir Kaune, o išvykas į Rumšiškes, Pirciupius, Rūdninkus geriausia atveju tenka laikyti tik stropiai kontroliuojamam ekskursijom.

ABONENTŲ KNYGA

Daug skundų spaudos puslapiuose susilaukė Vilniaus telefono abonentų knyga, išleista nedideliu tiražu 1971 m. Ji tuojau pat buvo išpirsta ir špejo paseniti, nes abonentų skaičius dabar jau yra pakilęs iki 80.000. Komunistinio biurokratizmo nerūpestingumą bandoma atlaistyti „Sąjunginės spaudos“ kioskuose pradėtų parduotini nauju leidiniu „Vil-

niaus miesto telefonų tinklo abonentų sąrašas Vilnius-75“. Tačiau ir šio leidinio tiražas tėra 30.000 egz. Tai, gi, jo nepakaks nė pusei telefonų turinčių vilniečių, o tokį leidinį su centrinių Vilniaus įstaigų bei vilniečių telefono numeriais taip pat būtų labai pravartu turėti ir kituose miestuose gyvenantiems. Tiesa, žadama ir rusiška šio leidinio laida pavasari, bet nutilimas jos tiražas.

KOMUNISTINIS TALKOS

Balandžio 19 d. visoje Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotose kraštuose vėl rengiama komunistinė talka, skirta Lenino 105-tosiom gimimo metinėm. Propagandinės iniciatyvos ėmėsi maskviečiai, papūgiško atliepo tuojau pat susilaukė iš vilniečių ir kauniečių. Lenino skaitėvimo mašinų gamykla Vilniuje visą tos dienos uždarbį — daugiau kaip 13.500 rublių pažadėjo įnešti į devintojo penkmečio fondą. Vilniaus geležinkelininkai įsipareigojo sutuptymis medžiagomis suremontuoti 40 vagonų, 18 konteinerių bei atlikti eilę kitų darbų, „Audejo“ verpykla ir audykla — išleisti daugiau kaip 2.000 metrų gobeleno, 7 tonas medvilnės verpalų. Kaune pirmoji atsiliepė radijo gamykla, kuri yra iškūrusi nebaigtos statyti Priskėlimo šventovės pastatę. Penkmečio fondą jos darbuotojai parems augščiausiu darbo našumu, sutaupyta žaliava bei elektros energija, o kauniečių „Audiemo“ trikotažo fabrikas — 14.000 geros kokybės trikotažo dirbinių. Prie šių įsipareigojimų prisijungs ir kitos sovietų okupuotos Lietuvos įmonės, neapmokamą tos dienos darbų skriaudamos savo darbininkus bei tarnautojus.

KOMJAUNIMO KELIALAPIAI. Į sąjunginės spartuolių sąjungos su komjaunimo kelialapiai išvyko 14 merginų ir vaikinų — pirmoji grupė šiais metais iš okupuotos Lietuvos. Ji nukreipta į Nižnekamsko chemijos kombinato statybą. Grupės sudėtyje minimos dažytos D. Jukonytė ir N. Širvinskaitė iš Panevėžio, traktorininkas A. Barauskas ir vairuotojas A. Balnius iš Vilkaviškio rajono, inžinierius mechanikas I. Guržius iš Vilniaus. Kelialapius iškėič vilniškio komjaunimo centro komiteto sekr. R. Baltušaitis, o už linkėjimus išvykstančiųjų vardu padėjo V. Zakarevičiūtė, buvusi Vilniaus miesto tarybų rajono vidaus reikalų skyriaus darbuotoja. Šia išvyka atsiliepiama į sovietų kompanijų vado L. Brežnevo laiška Maskvos miesto komjaunimo, socialistinio lenktyniavimo nugalėtojams. V. Kst.

OTTAWA, ONT.

TAUTINĖ VELIAVA PRIE MIES-TO ROTUŠES. Vasario 16 d. trispalvė Lietuvos vėliava buvo iškelta prie Otavos rotušės septinti metal iš eilės. Praėjusiais metais buvo iškelti sunkumų su vėliavų iškėlimu. Dėlto latvių ir ukrainiečių vėliavos nebuvo iškeltos. Po bendrų baltiečių ir ukrainiečių žygių Lietuvos ir kitos vėliavos vėl keliamos paminėti jų tautinėms dienoms.

PAS OTAVOS BURMISTRĄ. Nepriklausomybės atstatymo minėjimo proga miesto burmistras buvo pabrėžtas priimti Otavos lietuvių bendruomenės atstovus. Naujai išrinktas burmistras Lorry Greenberg priėmė kovo 7 d. Vytautą Radžį, apylinkės pirmininką, ir Juozą Danį, KLB tarybos nari. Burmistras Greenberg yra palankus mūsų reikalams ir mielai pažadėjo paramą, kokia tik bus įmanoma miesto savivaldybės ribose.

VASARIO 16 MINEJIMAS įvyko vasario 23 d. kun. dr. V. Skilandžius laisvai atlaikė pamaldas ir pasakė pritaikytą pamokslą. Kun. prof. dr. A. Paškus skaitė paskaitą „Vasario 16 dabartinis laikas ženkluose“. Turinimą paskaita iškėlė eilę idėjų minčių. Bendras pasaulinis sąjūdis už mažų ir didelių tautų laisvės apsišprendimą turi palankiai paveikti mūsų reikalus. „Aušros“ mergaičių kvartetas iš Windsor, vadovaujamas Valerijos Tautkevičienės, atliko idėjią koncertinę programą, kurį publikos buvo labai šilčiai priimta. Vėliau buvo sušneštinės vaišės, kuriose daugiau kaip 1½ val. svečiai ir bendruomenės nariai maloniai praleido laiką. Dalyvių skaičius buvo vienas iš didžiausių per paskutinius kelerius metus.

APYLINKĖS VALDYBA, išrinkta šiems metams, pasiskirstė pareigomis: Vytautas Radžius — pirmininkas, Ladas Girinaitis — vicepirm. ir sekretorius, Liuda Daunienė — išdėlinė, Kazimieras Satkevičius — parengimų reikalams, Juozas Danyš — kultūriniais reikalais ir ryšiams su kitomis grupėmis, Kristina Brazlauskaitė — kandidatė.

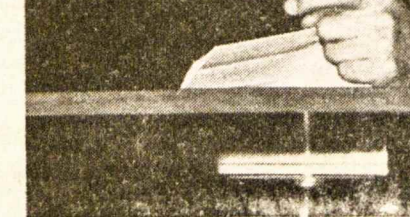
PREZIDENTO ANTANO SMETO mirties prisiminimas įvyko 1974. XI. 24. Ladas Girinaitis referatą „Biografiniai bruožai“ iškėlė svarbiausius kultūrinius, visuomeninius ir politinius laimėjimus. Tos dienos pamaldos buvo skiriamos taip pat ir mirusiems Lietuvos kovotojams prisiminti.

SIMPOZIUMAS tema „Išsivijojimas veikia ir Lietuvos reikalai“, surengtas apylinkės valdybos, įvyko 1974 m. lapkričio 24 d. Simpoziumo nariai — B. Ceponkus, prof. G. Procuta, dr. J. Rimšaitis ir J. V. Danyš (pirmininkas). Taip pat buvo kalbėtojų ir iš salės. Kalbėtojų pasisakyt, kad netikslu izoliuoti mišrias šeimas ir jų vaikus iš lietuviško veikimo. Mū-

sių eilė veikėjų jaunystėje irgi kartais nekalbėjo lietuviškai. Perdaug izoliuojamės; vien uždaras veikimas nėra pakankamas šiais laikais, reikia jungtis prie tautinių judėjimų. Kiti manė, kad perdidelis įsijungimas nuslopins mūsų identitetą. Simpoziumas sukėlė didelį susidomėjimą. Pagaideuta rengti jų daugiau.

NAUJU METU SUTIKIMAS praėjo labai sėkmingai, dalyvaujant reordiniam dalyvių skaičiui šios rūšies Bendruomenės parengime Otavos. Rengėjų komitetas, sudarytas iš valdybos narių K. Satkevičiaus ir L. Girinai, padedamas p. Radžiuviene, p. Buivydienės ir p. Morkinienės, atliko visus paruošiamuosius darbus labai gerai.

SIMAS KUDIRKA lankėsi Otavojau du kartus, nors abu apsilankymai buvo trumpi, skirti specialioms reikalams. 1974 m. gruodžio 10 d. buvo priimtas parlamento nari Herb Breaud, kuris yra užsienio reikalų ministro parlamentinis sekretorius, ir tą pačią dieną turėjo spaudos bei televizijos konferencijas. Apylinkės valdyba organizavo visus priėmimus, ypač daug padedant Viktorui Prišepionkai, kuris vadovavo spaudos ir televizijos konferencijoms. S.m. vasario 19 d. S. Kudirka dalyvavo baltiečių vakare parlamento rūmuose. Iš 150 kvietusių svečių buvo per 40 senatorių ir parlamento narių, jų tarpe buvęs užsienio reik. min. M. Sharp. S. Kudirka buvo susirinkusiems pristatytas ir pasakė trumpą, bet labai įspūdingą žodį, kviesdamas padėti visiems, esantiems sovietų kalinėjimuose ir konc. stovyklose. J. V. D.

KUN. DR. A. PASKUS, Otavos universiteto profesorius, skaito paskaitą Vasario 16 minėjime Otavos lietuviams. Nuotr. B. Ceponkus

Čikagiečių Drūtyčių trijulė, pasižymėjusi gražiu dainavimu, atliks meninę programą balandžio 5, šeštadienį, Tillsonburgo Community Centre salėje Zuikių baliuaso metu. Tai bus pirmas jų pasirodymas Kanadoje

Hamiltono Tautinių Šokių Grupė "GYVATARAS"

balandžio 5-6 d. d. švenčia 25-rių metų gyvavimo sukaktį

SEKANČIA PROGRAMA:

šeštadienį
Jaunimo Centre

Sekmadienį Mohawk
College auditorijoje

Programą atliks 150 šokėjų, Montrealio "Gintaro" liaudies instrumentų orkestras, jaunieji solistai — A. Pakalniškys ir J. Vaškevičius, akompanuojami J. Govėd. Pradžią 4 v. p. p.

BANKETAS-SOKIAI, KONCERTAS

grojant "Cabaret" orkestrui. Pradžią 7 v. v.

HAMILTON ONT

TAUTOS FONDO Hamiltono atstovybė savo posėdyje aptarė šiemetinio piniginio vairo reikalus. Miestas padalinotas rajonais, tad kiekvienas mūsų kolonijos gyvenytojas aplankys rinkėjas, prašydamas aukos mūsų laisvės kovai. Prašoma paaukoti bent valandinį darbo atlyginimą. Vagus pradedamas balandžio 2 d. Dar yra reikalingi rinkėjai. Galintieji padėti vairo darbe prašomi paskambinti pirm. A. Patamsui tel. 664-5804.

Rugsėjo 13 d. T. Fondo valdyba Hamiltone rengia Tautos šventės ir Vilniaus Dienos minėjimą. Artimiausiu metu bus sudaryta meninė programa.

Vietoje pasitraukusių iš valdybos narių pakviesti ir sutiko įeiti šioms pareigoms: vicepirm. R. Rožauskas, ižd. St. Kanopienė, sekr. K. Baronas, nariai — M. Juodis ir V. Jankauskas.

"GYVATARO" 25-rių metų sukaktį paminėsime balandžio 5-6 d. d. Bilietai į šeštadienio banketą Jaunimo Centre ir sekmadienio koncertą Mohawk College auditorijoje gaunami sekmadienio po Mišių parapijos salėje. Šiose iškilmėse privalo dalyvauti visos Hamiltonas, nes mūsų tautinių šokių grupė daugelį kartų garsono ne tik mūsų kolonijos vardą lietuvių ir svetimačiųjų tarpe, bet ir viso pasaulio lietuvių, atlikdama koncertus Europoje, P. Amerikoje ir kt. kraštuose. Už lietuviško atžalyno atlikimą darbą atlyginkime gausiu dalyvavimu. K. B.

PRIE KUN. V. POIMANSKIO atkapinio paminklo statymo prisidėjo savo aukomis ir hamiltoniečiai, kurių parapijoj velionis yra vikaravęs. \$20 davė K. Milieris; po \$10: Br. J. Staniš ir D. Stukos; \$7: Alf. Patamsis; po \$5: A. J. Mikšiai, P. Kanopa ir Ant. Jankauskas. Pinigai persiųsti kun. J. Grabui ir Waterliet, N.Y., kuris ėmėsi iniciatyvos paminklą statyti.

LIETUVUJOS MIRE AV par. klebono prel. J. Tadarauko sesuo, kuri buvo ilgus metus su savo šeima iškentoji Sibire. — Čia mirė ir kovo 5 d. liet. kapinėse Mississaugoje palaidota a.a. Antanina Rudzinskienė, našlė, T. Kalmatavičienės ir M. Renkienės motina ir O. Vindasienės senelė. Du velionės sūnūs dar gyvena Lietuvoje.

GAVENIS REKOLEKCIJOS KO-

vo 16 d. prasidėjo mūsų parapijoj. Jas veda iš Vašingtono kun. T. Ziuraitis. Rekolekcijos baigsis Palmių sekmadienį iškilmingomis šv. Mišiomis ir agape Jaunimo Centre. Gavėnys penktadienį vakarais 7 v. eina mi Kryžiaus keliai.

MARIJAI IR VYTAUTUI LE. PARSKAMS suėjo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktis. Šeštadienio vakarą susirinko pilnas jų namas draugų ir artimųjų. Tam įvykiui kitų buvo ruoštas paslapčiom, tad sukahtvininkams tai buvo tikra staigmena, suteikusi jiems nesitiktą džiaugsmo. Buvo atvažiavę ir du vyresni Vyt. Leparsko broliai: Alfonsas iš Detroito ir Liudas iš Windsor. Darbo ministeris John Munro iš Otavos atsiuntė jiems sveikinimo telegramą. Buvo daug sveikintojų, išreikšusių linkėjimus. Dovana nuo visų — sidabrinis kavos servizas. M. Vyt. Leparskai yra daug pasidarbavę kolonijos lietuviškojo veikloje, bet nenori pripažinti sau jokių nuopelnų. Jie užaugino 3 sūnus, kurių du jau yra baigę augtuočius mokslus ir turi atskaitingas tarnybas. Sukaktvininkai yra nepalaužiamai sveiko galvojiomo žmonės, tad nemėgsta pigių pagyrų. K. M.

PADEKA. Nuosirdus aciu lankiusiems mane ligoninėje: mano vyrui, mano sūnui, draugams ir bendradarbiams. Taip pat nuosirdžiai dėkoju už gėles ir dovanas.

Ypatinę padėką dr. A. R. Butsonui už padarytą operaciją ir dr. O. Valaitienei už parodytą dėmesį, lankant mane kiekvieną dieną ligoninėje.

Pasilieku visiems dėkinga — Leokadija Vitienė

Kova už laisvą Lietuvą neįmanoma be laisvos lietuvių spaudos.

MEDUS-
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių petarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 8%
term. depozitus 1 m. 8½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanestai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PREZ. G. FORDAS vasario 27 d. priėmė baltiečių delegaciją, kurią i. Baltuosius Rūmus atlydėjo kongresmanas E. J. Derwinski. Delegacija sudarė trys estai, trys latviai ir ALTO veikėjai — pirm. dr. Kazys Bobelis, Teodoras Blinstrubas, dr. Kazys Sidlauskas. Dr. K. Bobelis, kalbėjęs visos delegacijos vardu, padėkojo prez. G. Fordui už Baltijos kraštų įjungimo Sovietų Sąjungon nepripažinimą, paramą S. Kudirkos byloje ir už "Radio Liberty" transliacijas. Prez. G. Fordas buvo paprašytas, kad JAV ir ateityje laikytųsi tų pačių principų Pabaltijo klausimu, nepripažintų dabartinių Sovietų Sąjungos sienų Europos saugumo konferencijoje. Pasak ALTOS informacijos, prez. G. Fordas "tvirtai pareiškė, kad Amerikos nusistatymas nepripažinti Pabaltijo kraštų inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepasikeis". Vilniškis "Gimtasis Kraštas" vasario 20 d. paskelbė pranešimą, kuris vasario 27 d. tikriausiai turėjo būti žinomas prez. G. Fordui, apie dvi dienas trukusį oficialų JAV pareigūnų vizitą Vilniuje. Tie pareigūnai — JAV generalinis konsulas Leningrade Dž. Niubertas ir JAV konsulas G. Metjuzas (pavardės pateiktas sulietuvinata versija). Pranešime rašoma: "Svečiai lankėsi Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijoje, juos priėmė partijos Vilniaus komiteto antis sekretorius V. Kojala, miesto vykdomojo komiteto pirmininkas A. Vileikis. Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijoje generalinio konsulo garbei buvo surengti pietūs. Amerikos diplomatai taip pat susitiko su Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinio televizijos ir radio komiteto pirmininku J. Janučiu, respublikos kultūros ministro pavaduotoju D. Trinkūnu, pabuvojo Miestų statybos projektavimo institute, Vilniaus Valstybiniame V. Kapsuko universitete, kuro aparatūros gamykloje, susipažino su Tarybų Lietuvos sostinės įžymybėmis. Išvažiudamas Dž. Niubertas surengė vakariene, į kurią buvo pakviesti oficialūs Vilniaus partinių ir valstybinių įstaigų atstovai".

ALTA, besidžiaugdama pirmu tokiu lietuvių atstovų priėmimu Baltuosiose Rūmose nuo prez. L. B. Johnsono laikų, turėtų išsiaiškinti Valstybės Departamente, kaip suderinti JAV konsulų laikyseną su prezidento pareiškimais.

PROF. IGNAS KONCIUS, sulaukęs 88 metų amžiaus, vasario 19 d. mirė Putname. Velionis, baigęs fizikos - matematikos mokslus, yra buvęs Žemės ūkio Akademijos docentu, Kauno universiteto docentu ir profesorium, Vilniaus universiteto valdytoju. 1939-40 m. Sovietų suimtas 1941 m., vos išliko gyvas politinių kalininių masiniame sušaudyme prie Červenės. JAV įsikūrė Bostone ir dirbo Tufts universiteto laboratorijoje iki pensijos. Paskutines senatvės dienas praleido Matulaučio poliois namuose Putname, globojamas N. Pr. Marijos seselių. Jo palaikai buvo atvežti Bostonan ir sudeginti Forest Hill krematoriume. Iš čia bus pervežti į Tautinės kapinės Čikagoje. Katalikiškas laidotuvių apeigas atliko Vysk. Matulaučio namų kapelionas kun. V. Zakaras Lubino šermainėje. Atsisveikinimo žodį tarė LB apygardos pirm. A. Skudžinskis, inžinierių draugijos valdybos pirm. V. Izbičkas, vyr. skaitininkas P. Molis, kun. St. Yla ir dr. J. Gimbutas. Krematoriume su velioniu atsisveikino St. Santvaras.

DALIA JUKNEVICIUTE - SIMONIENĖ, dramos aktorė ir režisėrė, vasario 25 d. mirė Detroito, bairsta vėžio ligos, sulaukusi vos 40 metų amžiaus. Velionė yra žymaus aktoriaus bei režisoriaus Romualdo Juknevičiaus dukra, buvusi automobiliu nelaimėje žuvusio poeto Algimanto Mackaus žmona. Baigusi Goodman teatro studiją, Čikagos meno institutą ir gavusi stipendiją studijuoti meną Paryžiuje, teatro srityje daugiausia reikišėsi Čikagoje, stengdamasi atgaivinti lietuvių išsivijojusios profesinio teatro idėją. Palaidota kovo 1 d. Čikagos Sv. Kazimiero kapinėse.

Venecuela. PAGRINDINIS VASARIO 16 MINEJIMAS Venecuelos lietuviams buvo surengtas Maracay mieste, H. L. Gavorsky daugiaaugščio pastato didžiojoje salėje. Šios istorinės dienos reikšmę nušvietė dr. Rita Deveikytė. Dalyvių sveikino ir krešpį gyvų gėlių padovanoj lietuvių bendruomenės atstovai p. Miller. Žodį taipgi tarė ir lietuvių kapelionas kun. A. Perkumas, SDB. Meninę programą atliko Aurelijos Zalnieriūnaitės vadovaujamas Valencijos lietuvių jaunimas. Iškilmė užbaigta bendromis vaišėmis ir jaunimo pasilinksminimu.

INZ. ALFONSO PAULAUŠKO višą puslapi užimantį straipsnį apie poetą Maironį paskelbė Maracabo mieste leidžiamas laikraščio "La Colunna" kultūrinis priedas. Autorius Maironį pristato kaip poetą tautos, kuri neturi laisvės savo tėvynėje, o laisvę neturi tėvynės. Šią mintį pabrėžia antrinė straipsnio antraštė.

Brazilija

MELDUCIO LAUPINAIČIO naująją knygą "Um Reino Clandestino na Amazona" paminėjo Brazilijos dienraščiai "O Reporter", "Diário do Grande ABC", "Folha Metropolitana". Jie pabrėžia autoriaus išryškintą sovietinį Pabaltijo užgrobiaimą ir šiu valstybių ištrynimą iš pasaulio žemėlapiu. M. Laupinaitis yra žurnalistas, Tarptautinio Antikomunistinio Fronto narys ir įgallotinis P.

Amerikai, gyvenantis Sao Paulo mieste.

Australija

LAIKRAŠTIS "GEELONG ADVERTISER" paskelbė Baltiečių Tarybos straipsnį "Gėda, liūdesys ir viltis", pasirašytą A. Pocius, latvio V. Rilaus ir esto M. Ots. Skaitytajam primenama sovietinė Baltijos kraštų okupacija, Lietuvos tikinčiųjų laiškas Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimui, komunistų vykdoma religijos priešpaua. Kitame numeryje, artėjant Vasario 16, tas pats laikraštis pateikė ilgą straipsnį apie Lietuvos istoriją, sovietinę okupaciją, trėmimus Sibiran, koncentracinėse stovyklose žuvusius lietuvius. Straipsnio autorius — ALB Melburno apylinkės pirm. Albinas Pocius. Skaitytuos jis klausia — kaip ilgai Vakarų pasaulis ignoruos sovietinį kolonizaciją Baltijos valstybėse?

SPECIALIU POBŪVIU vasario 15 d. buvo atidarytas Melburno Lietuvių Namų klubas, turintis teisę parduoti alkoholinius gėrimus. Dalyvių susilaukta 370, jų tarpe 33 kvietusių australiečių svečių. Su klubo ligšiolinė ir būsima veikia supažindino pirm. Ramanauskas, ALB krašto valdybos vicepirm. inž. Pelenauskas. Sveikino ALB Melburno apylinkės pirm. A. Pocius. V. Alekno vadovaujama estradinų dainų programą atliko moterų kvintetas su vadove D. Levickiene ir debutinį pasirodymą turėjęs vyrų kvartetas, kurio vadovas yra J. Juška.

Italija

ROMOS LIETUVIAI Vasario 16 minėjimą pradėjo lietuvių įėjimu provincijolo kun. G. Kijausko, SJ, Mišiomis ir pamokslu Sv. Kazimiero kolegijos koplyčioje. Po pamaldų, susirinkus salėje, kalbėjo Lietuvos atstovas Vatikane Staus Lozoraitis ir Italijos LB pirm. mons. Vincas Mincevičius. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Jame dalyvavo visi Romos lietuviai ir jų bičiulis kardinolas A. Samore.

KUN. DR. JUOZAS VAISNORA, MIC, atšventė amžiaus septyniadšimtmetį. Marijonų vienuliūnų jis yra įstojęs 1926 m., kunigu įšventin. 1932 m., studijas baigęs Romoje. Pokaryje jį Romon vėl 1950 m. pasikvietė anuometinis marijonų generalas vysk. P. Bučys generalinio ekonomo pareigoms. Sukaktvininkas ir dabar eina įvairias pareigas marijonų centre Romoje. Jis taipgi yra mokslo bei rašto žmogus, daugelio nepriklausomos Lietuvos bei išsivijojus laukraščio bendradarbis, LKM Akademijos narys, Lietuvių Enciklopedijos ir Vatikano radio lietuviškų laidų bendradarbis, nevienos knygos autorius.

Vokietija

DR. K. J. ČEGINSKAS, svečias iš Švedijos, Muencheno lietuviams skaitė paskaitą apie Vasario 16 prasmę. Įvadinį žodį "Haus der Begegnung" patalpoje įvyksiuose minėjime tarė VLB Muencheno apylinkės vicepirm. A. Brakauskas. Sveikino šio pastato kursorijos pirm. dr. J. Maurer, estų ir latvių atstovai. Dvylika estradinų dainų, sukurty mūsų kompozitorio okupuotoje Lietuvoje, padainavo sol. Vida Vaitukė-Olehan, estrados dainininkė, prieš ketverius metus emigravusi ir įsikūrusi Berlyne. Keturiomis tautiniais šokiais programą užbaigė jaunimo grupė "Ratukas".

REGENSBURGO SV. JUOZAPO LIGONINĖJE vasario 11 d. mirė a.a. Jurgis Keizeris, gimęs 1919 m., Vokietijon atvykęs kaip išvietintas asmuo. Velionis ilgai sirgo, buvo su paralyžuotas, įvairiose ligoninėse praleidęs daugiau kaip 23 metus. Jo bičiulis Paul Petryschon dėkoja už stumintėtus "R2" bei teiktą moralinę paramą. Velionį palaidojo apie 30 draugų būrelis su kun. Dominiku Kentsavičium, kuris jį dažnai aplankydavo ir juo rūpindavosi.

Britanija

LONDONO LIETUVIAI Vasario 16 paminėjo jos išvakarėse, susirinkę Londono sporto ir socialinio klubo salėje. Rengėjų vardu juos pasveikino BLB krašto valdybos pirm. S. Kasparas, paskelbdamas 1975 m. vysk. M. Valancijus ir M. K. Ciurlionio metais Britanijos lietuviams. Po kun. dr. J. Sakevičiaus, MIC, invokacijos tradicinį žodį tarė Lietuvos atstovas Londone V. Balickas, primindamas mūsų tautą ištikusią tragediją ir ragindamas visus tikėti ateities viltimi. BLB tarybos vicepirm. M. Bajorinas, pagrindinis kalbėtojas, atkreipė dėmesį į Britanijos lietuvių, kurie yra reikalingi atjaunėjimo savo veikloje bei naujų idėjų. Minėjimo dalyvius savo eilėrašciais Lietuovon perkėlė Vladas Slaitas. Liaudies dainų pyne smuiku ir akordeonu pagrįso Jonas Parulis su sūnumi Petru. Nijolė Žygnienė, supažindinusi su karo metu žuvusiu poetu Vytautu Mačerniu, padeklamavo jį "Penktąją viziją". Keletą lietuvių kompozitorių kūrinių padainavo J. Cernio vadovaujamas Londono lietuvių choras. Programos vadovu buvo prof. K. Baublys. Salės papuošimus pasirūpino Sv. Onos Draugijos narės. Sekančią dieną, vasario 16, kun. J. Sakevičius, MIC, atnašavo Mišias, už prašytas Lietuvos atstovo V. Balicko. Pamaldose dalyvavo daug Londono ir apylinkių lietuvių.

Kas aukoja lietuviškai spaudai, remia gyvybines lietuviybės pastangas.

Lietuvių jaunimas Brazilijoje

Po tropikų saule, tarp amžinai žaliuojančių palmių, kur nėra beržų nei klevų, kur nekrenta švelnutės snaigės žiemos metu, — taip pat gyvena jauni lietuviai, kaip ir Kanadoje. Bet kuo gi jie skiriasi nuo Kanados lietuviškos jaunomenės?

Jei norite sužinoti, atvykite į III-į jaunimo kongresą ir patys pamatysite!

Jei nenorėsite rymoti tiek laiko, paskaitykite šias eilutes, kuriose pasistengsiu jus šiek tiek supažindinti su savo gimtojo krašto jaunimu. Bet vistiek reikės tenai nukeliauti, jei norėsite tikrai pajusti, kokie tenai žmonės...

Pirmutinis didžiausias skirtumas — mūsų jaunimo tėvinių dauguma yra ne dypukai, o jau gimę Brazilijoje. Užtat ir sunkiau kalba lietuviškai — namuose vartoja maišytą kalbą.

Mažai dypukų atvyko į Braziliją, ir tie patys beveik visi išvažinėjo — vieni į Kanadą, kiti į JAV.

Kur tik keliausite toje milžiniškoje Brazilijoje, susidursite su lietuviška pavarde, bet pats lietuvių branduolys yra Sao Paulo mieste, lietuviškose parapijose — Mookoje ir Vila Zelinėje. Šitose miesto dalyse gyvena didžiausia mūsų jaunimo dalis. Jis daro savo susirinkimus Tėvų jėzuitų patalpose arba Jaunimo Namuose, Vila Zelinėje.

Didesnis skaičius mūsų jaunimo turi 14-24 metus amžiaus. Vyresnio amžiaus jaunimas yra išsisklaidęs. Maždaug prieš metus pasistengta jį suorganizuoti — įsteigta Brazilijos Lietuvių Akademikų Klubas.

Stipriausiai veikia tautinių šokių grupės: „Žilvitis“ (iki 16 m. amž., apie 20 narių) ir „Nemunas“ (per 16 m., apie 40 narių).

Kun. J. Šeškevičius, prieš po-

ra mėnesių sugrąžintas į Vila Zelinės parapiją, kurioje dirbo prieš 10 metų, bando atgaivinti studentų ir moksleivių ateitininkų kuopas.

Grįžęs iš II-jo kongreso, jaunimas pasiūlo pilnas energijos ir pradėjo entuziastiškai ruošti III-jam kongresui, įvyksiančiam pas mus šių metų gale. Šiam tikslui pasiskirstė komisijos: studijų savaitės, finansų, būstinės, ryšių, turizmo ir koordinacijos. Šiose komisijose iš viso dalyvauja apie 40 asmenų. Kiekviena jų posėdžiauja kartą į dvi savaites, o visos komisijos daro bendrą posėdį kartą į mėnesį.

Sio jaunimo dauguma silpnai moka lietuvių kalbą, bet ruošiasi kongresui taip pat kalbos ir kultūros atžvilgiu — dalyvauja kursuose, kurie prasidėjo per praėjusių mokslo metų atostogas, t.y. gruodžio viduryje.

Nemaža dalis mūsų jaunimo studijuoja. Brazilijoje neįmanoma dirbti vasarą ir užsidirbti pakankamai lėšų mokslo metams. Reikia dirbti visą dieną per ištisus metus ir lankyti gimnaziją ar universitetą vakarais. Vidutiniškai pasiturinčių šeimų jaunimas pradeda dirbti dar neužbaigęs gimnazijos. Tuo atžvilgiu Kanados jaunimas yra laimingesnis.

Kanadoje viskas vyksta greitesniu tempu, negu pas mus: jaunimas stipriai susiorganizavęs ir daugiau jo yra. Tai galima lengvai suprasti dirstelėjus ir mūsų ir jūsų skirtingas sąlygas.

Nežiūrint to, mūsų jaunimas grįžo iš II-jo PLJ Kongreso pasikeitęs, užsidegęs — užkrėtė kitus, išjudino lietuvišką koloniją. Pasekmes galėsime pamatyti III-jame PLJ Kongrese, kuriame nuosirdžiai lauksime jūsų visų!

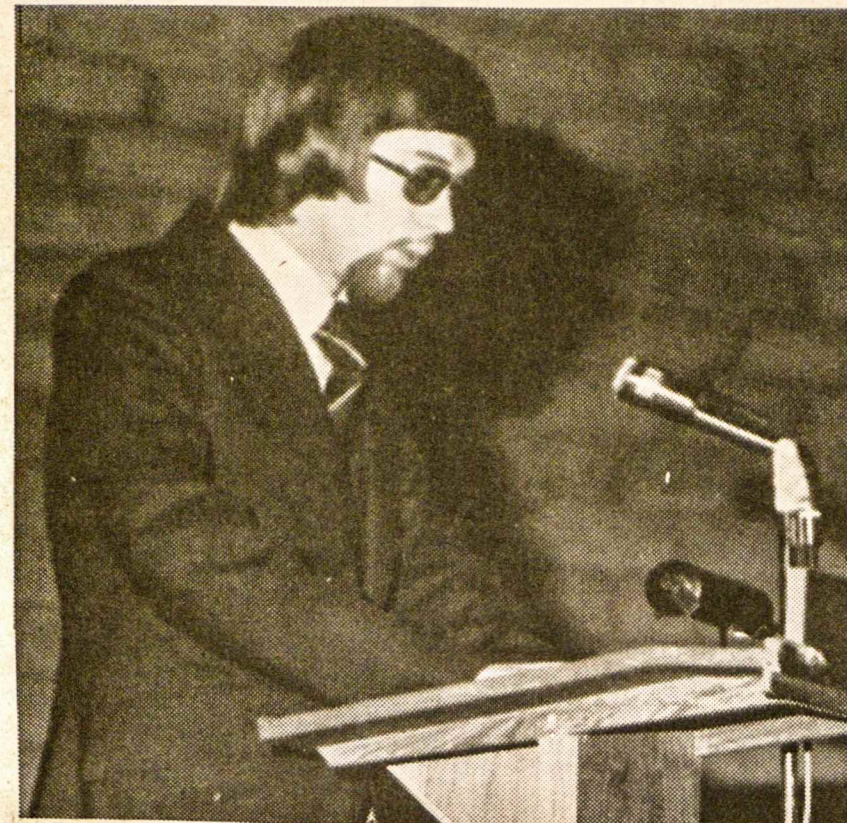
Zivilė Jūraitytė,
Sao Paulo, Brazilija

Jaunimo suvažiavimas Londone

Praėjusiam Š. Amerikos jaunimo suvažiavime per Kalėdas Ročesteryje buvo kalbama apie galimybes ir naudą ruošti bendrus Kanados ir Amerikos jaunimo suvažiavimus bendromis Kanados ir Amerikos jaunimo sąjungų pastangomis. Tai minčiai Ročesterio suvažiavimo dalyviai pritarė. Pasitarime Čikagoje sausio mėnesį paaiškėjo, jog Kanada numato šaukti KLJ Jaunimo Sąjungos tarybos, būsimų trečiojo jaunimo kongreso atstovų ir viso jaunimo suvažiavimą gegužės 17-19 d. d. Londone, Ontario. Suvažiavimo organizacinį komitetą sudaro Jurgis Valaitis, Linas Kairys ir Algis Jusys.

Vasario viduryje KLJS vicepirm. Gabija Juozapavičiūtė ir KLJS narė Jūratė Šeškutė buvo nuvykusios Londonan pasitarti su organizaciniu komitetu. Gautos patalpos Western universitete — didžioji salė bendriame posėdžiam ir keli mažesni kambarėliai atskiriems pasitarimams, diskusijom naujai pastatytame studentų centre. Naktynės bus parūpintos specialia kaina viename bendrabutyje. Tikimasi susilaukti daug jaunimo iš Kanados ir iš JAV, ypač susidomėjusių vykimu į jaunimo kongresą P. Amerikoje Kalėdų atostogų metu. Gegužės 17-19 d. d. Kanadoje bus ilgas savaitgalis. Visas jaunimas raginamas iš anksto suvažiavime dalyvauti.

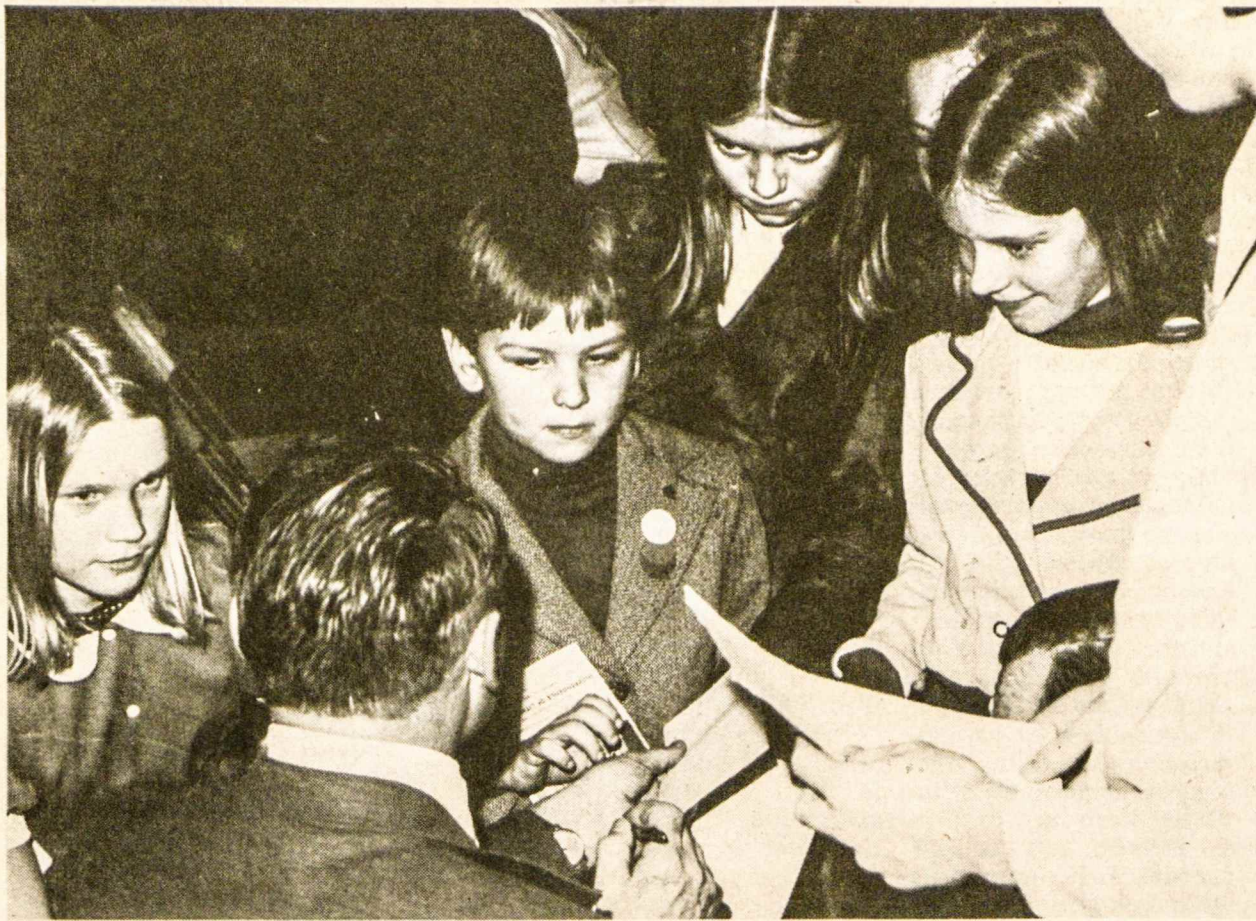
Kadangi tiek Kanadoje, tiek Amerikoje jaunimo kongreso atstovų rinkimai numatomi atlikti iki gegužės pradžios, tai

Dabartinis Š. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos valdybos pirmininkas Antanas Šileika kalba Toronte Vasario 16 minėjime, supažindindamas keliaujančius su Simu Kudirka ir jo odiseja

JAUNIMO ZIBURIAI

Redaguoja Gabija Juozapavičiūtė ir Ramutė Birgelytė, talkinamos kolektyvo

Simas Kudirka, lankydamasis Toronte, susitiko ir su jaunimu

Nuotr. A. Nausėdo

Kongreso atstovai -- veikėjai ar žiūrovai?

Mintys, svarstytos Š. Amerikos lietuvių jaunimo sąjungų atstovų suvažiavime Ročesteryje

I pirmąjį lietuvių jaunimo kongresą važiuo visi, kas galėjo, ir visi, kas dalyvavo studijų savaitėje bei stovykloje Dainavoje 1966 m., buvo laikomi jų gyvenamų vietų atstovais. „Atstovo“ sąvoka, t.y. asmens, kuris yra įgaliojamas kalbėti už kitus, kaip ir nebuvo. Antrajam kongresui ruošiantis atstovo sąvoka pradėjo ryškėti, nes norinčių važiuoti į kongresą skaičius buvo labai didelis. Buvo reikalinga atranka. Be to, kongrese reikšimos mintys liktų pabiros, jei nebūtų žmonių, kurie visa tai suformuluotų į nutarimus. Norėta rengti studijų dienas, kuriose daug kas norėjo dalyvauti, o studijos programa įmanoma tik su ribotu skaičiumi žmonių. Taigi, ir dėlto buvo reikalinga atranka. II PLJK komitetas nusprendė, kad kongresą sudarys: atstovai su sprendžiamuoju balsu, dalyviai be sprendžiamojo balso ir svečiai. Iš viso buvo 250 atstovų. Pusę jų buvo skirta Šiaurės Amerikai, o kita pusė — kitiems kraštams. Šiame kongrese manoma šį skaičių sumažinti per pusę, nes patirta, kad su tokiais skaičiais sunku rengti atskiras studijas.

Su šitokia įžanga pradėjo simpoziumo dalyviai nagrinėti III PLJK atstovo uždavinius. Ši kartą kongresan skatinama važiuoti kuo daugiau jaunimo. Numatoma riboti tiksliai atstovų skaičių.

Veiklumas, išsilavinimas, organizacijos

I klausimą, kokios atstovo sąvokos — populiarumas ar veiklumas, atsakytą sekančiai. Turėtų būti daugiau dėmesio kreipiamas į veiklumą ir pagal tai daryti kandidatų atranką. Iš atstovų turėtų būti reikalaujama augštų kvalifikacijų. Jiems turėtų būti paruoštas vadovas — knygų bibliografija, savaitgaliniai kursai ir t.t., paruošiantys studijų savaitę. Atstovams svarbu išmokyti visuomeninės veiklos metodus ir sugebėti reikšti savo mintis kongrese.

Svarstytas taip pat klausimas — kas svarbiau: amžius ar išsilavinimas? Patirta, kad II PLJK jauniausi atstovai buvo iš Kanados ir JAV, daugiausia I-III kuro universiteto studentai. Kiti kraštai, ypač Australija, darė stiprią atranką, kad galėtų pasiųsti veikliausius jaunuolius bei juos gerai paruošti. Buvo tik ką baigusius universitetus, jaunu profesionalų ir t.t. Amžiaus ribų 18-30 metų reikėtų laikyti. Tai skatina solidarumą ir lengvina susikalbėjimą. Išsilavinimo sąlyga, atrodo dalyviams, išsilygintų amžiaus apribojime — jai ypatingo dėmesio neskyrė.

Iškelta organizacijų įjungimo kongresan problematika. Patirta, kad Šiaurės Amerikoje tarp organizacijų ir atstovų nebuvo ryšių. Dažniausiai stiprieji kurioje nors organizacijoje yra nusistatę prieš PLJ Jaunimo Sąjungą. Kongrese tiesioginis organizacijų vaidmuo buvo labai menkas. Taigi, svarbu šį kartą at-

kreipti dėmesį į galimybes įtraukti organizacijas į kongreso darbą, nes jos atlieka žymų vaidmenį Š. Amerikos jaunimo gyvenime. Jaunimo Sąjungai steigti iniciatyva atėjo iš Pietų Amerikos. Šiaurės Amerika dabar pradeda įžvelgti idomias galimybes tokios Sąjungos idėjai.

Iš atstovų galima būtų reikauti veiklos Sąjungos rėmuose, bet tam kiekvienas kraštas galėtų nustatyti savo gaires. Dėl organizacijų įnašo kongresan turėtų būti susitarta iš anksto, kad nebūtų priekaištų po kongreso dėl jų neįjungimo. Laukiama iniciatyvos iš pačių organizacijų.

Daugiausia dėmesio susilaukė nagrinėjimas atstovų veiklos po kongreso. Po II PLJK atstovai, bent Šiaurės Amerikoje, lyg ir dingo. Veikla arba nepasirodė, arba nieko bendro neturėjo su jaunimo kongreso tikslais bei nutarimais. Dėlto atstovai turėtų būti renkami iš jau veikiančio jaunimo ir tuo būdu duoti jam progą susitikti, padiskutuoti bendrus rūpesčius.

Atstovavimas savam kraštui taip pat būtų lyg ir „užmokėstis“ už idėta darbą per kelerius metus. Anksčiau atstovai nebūvo renkami kaip veikėjai arba darbo tęsėjai. Trūko aiškos atstovui rolės — ką jis iš tikro turėtų daryti, kaip ilgai jis atsakingas ir kam.

Negalima pasitenkinti atsakymu, kad jaunimo kongresai rengiami tiksliai ryšiams palaikyti. Jie turi būti paskata tolimesnei veiklai ir darbiui. Užtat reikalingi atsakymai į sekančius klausimus: kas bus po kongreso su atstovais, kam jaunimo kongresas turėtų būti skirtas, kokie jo uždaviniai?

Kaip paruošti atstovus?

Saulius Girmis iš Čikagos kalbėjo apie išleidimą kongreso atstovo vadovėlio. Jo manymu medžiaga tokiam leidiniui priklausytų nuo to, kas yra atstovai, nuo jų pajėgumo. Atstovai esatų turėtų būti daugiau skiriami iš ideologinių organizacijų, kurių vadovai pažįsta savo pajėgiaus narius. Nėra būtinas demokratiškumas — visuotinis balsavimas. Vadovėlis tada turėtų būti skirtas ne „tipiškam“ jaunuoliui, bet atstovui. Yra būtina, kad kongreso programa būtų iš anksto surašyta ir išdalinta, kad jau bent mėnesį po rinkimų būtų galima pradėti ruošti pagal vadovę pateiktą bibliografiją, medžiagą ir darbus.

Antanas Šileika iš Toronto svarstė paruošiamuosius kursus atstovams. Jiems esanti svarbi pagrindinė informacija prieš kandidatuojančius atstovus: turi tiksliai žinoti žinotą kainas, laiką, kiek finansinės pagalbos gali tikėtis. Turėtų būti surengtas savaitgalinis pasitarimas visam jaunimui, kur būtų pateiktos pagrindinės informacijos, kad jaunuolis galėtų apsispręsti, ar nori ir ar gali kandidatuoti į atstovus. Po rinkimų (iki vasaros galo) krašto atstovai jau turėtų

vienas kitą pažinti, žinoti apie temas, pradėti jas svarstyti. Būtų labai naudingi atstovų susitikimai vietovėse.

Algis Avižienis iš Čikagos nagrinėjo atstovo uždavinius kongreso ruošoje ir vietovės veikloje. Atstovas esatų turėtų talinti ruošos darbuose, dalyvaujamas spaudoje savo rašiniais, svarstymais, aukų rinkime kongresui ir panašiai. Organizacijos jo uždavinys būtų — aktyviai dalyvauti jų pobūviuose, populiariai kongresą ir organizacijos dalyvavimą — jos nuomones, pasisakymus įvairiomis diskusinėmis temomis. Su visuomene jis turėtų vesti dialogą ir patirti ko visuomenė norėtų išgirsti iš Pietų Amerikos, kas jai rūpi, ką parvežti ir t.t.

Sumuojant atrodo, kad pasisakytą už stiprų atstovų paruošimą kongresui, ankstyvą jų išrinkimą, įjungimą į kongreso ruošos darbus, gal Sąjungos rėmuose, ir už įsipareigojimą veiklai po kongreso, kiek galint jungiant atstovus jaunimo sąjungon jų pareigų laikotarpiui. Pabrėžta mintis, kad į atstovus būtų žiūrima kaip į branduolį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai ir per ją — Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

Gabija

Žinių žiupsneliai

• **AUSTRALIJOS JAUNIMAS** suorganizavo ir sudarė Sąjungos valdybą: Vytautas Juška, pirm., Birutė Prašmutaitė, vicepirm., Ričardas Steponavičius, išdinininkas, Aldona Juškaitė, sekr. užsienio reikalams, Zita Prašmutaitė, sekr. vietos reikalams, ir Arūnas Verbyla, narys.

• **“BALTIC EVENTS”** žiniaraštis, redaguojamas prof. Rein Taagepera, esto, ir Juris Dreifelds, latvio, rašo, kad Š. Amerikoje gimę lietuviai turi progą studijuoti savo tėvų kultūrą ir kalbą Vilniaus universitete. Tokios galimybės latviai ir estai neturi. Lietuvoje lietuvių esą didesni nacionalistai, negu kitose Baltijos valstybėse. Taip pat Lietuva esanti geresnėje ekonominėje būklėje.

• **URUGVAJUJE JAUNIMAS** veikia daugiausia choruose ir tautinių šokių ansambluose. „Ąžuolynas“, vadovaujamas dr. Alfredo Stanevičiaus, yra vyresniųjų grupė. Ji dalyvavo kongrese ir tautinių šokių šventėje Čikagoje 1972 m. Ansamblis veikia jau aštunti metai. „Rintukas“ yra mažesniųjų choras ir šokių grupė. Vyresnysis jaunimas yra susibūręs į „Aidu“ chorą, kuriam vadovauja Vytautas Dorelis.

• **URUGVAJUS JAUNIMAS** ir vyresnieji bendromis jėgomis rūpinasi trečiojo jaunimo kongreso ruošą. Jau pradėta rūpintis lėšų telkimu — ruošiamos įvairios loterijos. Sausio mėn. Montevidejuje įvyko Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos jaunimo kongreso komitetų suvažiavimas kongreso reikalams aptarti.

• **AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS** krašto valdybos narys jaunimo reikalams ir Australijos Jaunimo Sąjungos centrinio skyriaus pirm. Vytautas Juška dalyvavo pasitarime Sydnejuje apie Australijos lietuvių jaunimo veiklą.

Australijos jaunimas pasiryžęs tinkamai savo kraštui atstovauti P. Amerikoje. Numatoma skelbti didžiulę lėšų vąjį ir ruošti parengimus. Vytautas Juška nori, kad į kongresą būtų siunčiami „tik tie jaunuoliai, kurie nori tikrai ir nuosirdžiai dirbti, bet ne tie, kurie važiuoja tik pasilinksinti ir grįžę iš lietuviško pasaulio dingsta“.

• **STUDENTŲ ATEITININKŲ SAJUNGOS** centro valdyba yra Toronte, Ont., Kanadoje. Pirmininkas — Eugenijus Girdauskas, 24 Maynard Ave., Toronto, Ont. M6K 2Z9. Sąjungos centro valdyba paskelbė savo veiklos metinio plano pagrindinius bruožus: 1. Bendravimas ir bendradarbiavimas — jungtis į veiklą ir dirbti kartu su kitomis organizacijomis bei sąjungomis tame pačiame mieste. 2. Liturginis susipažinimas

Ateitininkų studijų diena

Dauguma Montrealio studentų ateitininkų yra tik neseniai susipažinę su ateitininkų organizacija. Šių metų veiklos pradžioje pareiškė pageidavimą daugiau sužinoti apie organizacijos veiklą ir tikslus. Buvo nutarta surengti studijų dieną tema „Ateitininkai — kas mes esame?“

Studentai, kartu su moksleivių kuopos valdyba, linksmai nuotaikoj susirinko sausio 25 d. rytą į Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių namus klausytis tai dienai skirtų paskaitų, kurias

skaitė ir paruošė keturios studentės ateitininkės — Vida Kudžmaitė, Ramūnė Sakalaitė, Dana Styraitė ir Vida Zitkutė. Paskaitose buvo apibūdinta atkų organizacijos įsikūrimo istorija, ideologija ir struktūra. Taip pat buvo painformuota apie kitas lietuvių studentų organizacijas. Visą studijų dieną vyravo šilta šeimyniška nuotaika. Visi dalyviai buvo patenkinti. Jie ne tik daugiau sužinojo apie atkų organizaciją, bet ir geriau susidraugavo. V. Z.

Montrealio studentai ateitininkai, dalyvavę studijų dienoje, kartu su moksleivių valdyba Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Šiaurės Amerikos studentų žinios

— Vasario 22-23 d. d. Š. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdybos atstovai buvo nuvykę į Montrealį susitikti su komitetu, kuris rengia ateinančią metinį SALSUS suvažiavimą. Komitetą sudaro — pirm. Rytis Bulota, nariai — Vilija Malčiūtė, Vida Kudžmaitė, Saulius Brikiš ir Gillius Bulota. Daugelis komiteto narių studentijos tarpe yra gerai pažįstami kaip organizatoriai dalyviais gausios ir populiarios slidinėjimo savaitės. Š.m. lapkričio mėnesio bus XXV SALSUS metinis suvažiavimas. Po pasikalbėjimo su suvažiavimo komitetu pasidarė gana aišku, kad lietuviams studentams susirinkti prancūziškoje aplinkoje bus

idomu. Organizacinis komitetas SALSUS centro valdybos narius labai gražiai priėmė. Tai rodo, kad ateinančias SALSUS suvažiavimas bus nuosirdus ir efektyvus.

— Kent State universitete studijų dienos įvyks birželio ar liepos mėnesį. Organizaciniam darbui vadovauja Vytas Zagarskas iš Klevelando. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas T. Blinstrubas painformavo SALSUS centro valdybą, kad ALT pageidauja turėti tris studentų atstovus ALT vykdomajame komitete. Studentijos atstovavimas ALT buvo nutartas prieš 10 metų, tačiau studentų organizuota veikla susilpnėjo, ir studentų atstovai ALT ligšiol nedalyvavo.

— Vasario 1 d. Guelph universitete įvyko pirmas ten studijuojančių lietuvių susipažinimo vakaras, kuris praėjo labai nuotaikingai. Šiame universitete yra mažas, bet veiklus lietuvių studentų būrelis, kuris tikisi netolimoje ateityje suorganizuoti Lietuvių Studentų Klubą.

— Vasario 26 d. Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas — TULSK oficialiai įstojo nariu į SALSUS.

Atrodo, kad lietuvių organizuota studentija vėl darosi veikli. Š. Amerikoje, siekdamą įgyvendinti prieš keletą metų mestą šūkį „priekšti miegantį milžiną“, ALGIS SENKUS

Scena iš hamiltoniečių "Aukuro" suvaidintos E. Butrimo 4 v. dramų "Tėvų kaltė". Dvaro ūkvedys Jurgilas (Ant. Laugalis) praneša dvarą praradusiam Seikui (kairėje, A. Ulbinas), kad šis nebėra šeimininkas. Nuotr. B. Tarvydo

Lietuvių reprezentacijos reikalai

Lietuviškosios reprezentacijos klausimas darosi kaskart aktualesnis. Jau pats vardo "Lithuanian" paminėjimas būna savotiškai malonus, juoba, kai kuris nors mūsų užmojis yra gerai įvertinamas. Galimybė lietuviškai reprezentacijai tikrai yra daug, tik, deja, jų neišnaudojame, o antra — nedirjame.

Prieš ketvirtą metų į Ontario parlamentą Toronto High Parko rajone kandidatavo Laima Svėgždaitė. Tiesa, ji rinkimų nelaimėjo, bet balsuotojai klausė, kas toji geltonplaukė gražuolė? Atsakymas — "Lithuanian". Ne tik balsuotojai, bet ir liberalų partijos atsakingieji asmenys teigiamai įvertino Laimos pastangas. Po rinkimų Laimos populiarumas ėmė didėti: jai visur durys į įvairias įstaigas lietuviškais reikalais buvo atviros — visi ją atpažino. Šis žygis pasi-taravo ir asmeninei jos ateities karjerai.

Geros žinios! !

Pigiausias persiuntimo būdas!!!

Dabar jūsų giminės gaus daugiau nei anksčiau. Užsakykite dabar per INTERTRADE EXPRESS CORP.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS GERIAUSIĄ DOVANĄ

LIETUVĄ

SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir jūsų giminės su tuo sutiko

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad nuėmimą į krautuvę su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti įrodymus visai nemokamai.

Specialūs rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigų, t.y. į reguliarius rublius augščiausia verte.

PILNAI GARANTUOTA GREICIAUSIAS PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites. Mokama už specialų rublį \$2.63

SI KAINA APIMA VISKĄ — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ ILLUSTRUOTŲ KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobilai

Pigiausiomis kainomis Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių: "ZIGULIS" VAZ 2101 \$3706.00

Naujausias pagerintas Eksportinis modelis "ZIGULIS" VAZ 2103 \$4246.00

Station Wagon "ZIGULIS" VAZ 2102 \$4082.00

Eksportinis modelis "MOSKVICIUS" 412IE \$3756.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3454.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 426IE \$3919.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 427IE \$4205.00

"ZAPOROŽEC" ZAZ 968 \$2368.00

Visos kainos JAV doleriais

Prasykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir aparatų iliustracijomis.

VARTOTI DRABUŽIAI Svarbu žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos. Prasykite mūsų specialių biuletenių

Mes turime 26 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

"Tėvų kaltė" aukuriečių rankose

L. NAKROSIENĖ

Vasario 22 d. Torontą aplankė Hamiltono teatras "Aukuras" savo sidabrinės gyvavimo sukakties proga, atveždamas premjerą E. Butrimo "Tėvų kaltę". Malonu buvo matyti scenoje "Aukuro" aktorius, ypač tuos, kurie dalyvavo ir pirmajame "Aukuro" pastatyme prieš 25-rius metus, būtent, E. Dauguvietę-Kudabienę, K. Meškauskienę, A. Mingelą ir V. Panavą.

Savo sidabrinei sukakčiai aukuriečiai pasirinko rimtą dramą, aktualią ir šiais laikais. Dramos autorius E. Butrimas, medicinos daktaras, iškelia du pagrindinius klausimus — paveldėjimą ir alkoholizmą. Veikalas yra gilus ir sukrečiantis, privertęs žiūrovą giliau pamąstyti apie alkoholizmo pasekmes. Kiek aktoriams sekėsi perduoti autoriaus mintis žiūrovams, galima spręsti iš to, kad uždangai nusileidus po paskutinio veiksmo, žiūrovai jautėsi prisilęti. Nors vaidinimo metu buvo nemaža juokingų vietų, kuriose žiūrovai linksmai juokėsi, tačiau pabaigoje visi jautėsi sukręsti. Jeigu aktorius sugebą žiūrovuose sukelti neapykantos, pasigailėjimo ar kitokių jausmų, reiškia jis sugebėjo perduoti autoriaus mintis žiūrovams.

Šiame veikalame dalyvavo 18 veikėjų, todėl labai sunku visus paminėti, nors kiekvienas turėjo savo paskirtį ir buvo reikalingas, kad papildytų vienas kitą. Gal neigiamiausias asmuo buvo Juozas Seikus — dvarininkas. Jo rolėje A. Ulbinas sugebėjo žiūrovuose iššaukti pasipiktinimą savo kalba, elgesiu ir veiksmais. Jis puikiai sugebėjo perduoti egoisto alkoholio asmenį, kuris nesiskaito su priemonėmis, kad galėtų pasiekti savo tikslą. Kai dėl savo darbų gauna širdies smūgį ir sukrinta, žiūrovas nejuokiomis pagaliau: "na, jam taip ir reikėjo".

E. Dauguvietytė - Kudabienė, "Aukuro" širdis ir siela, buvo nepainiojama lengvabūdės alkoholio, azartinės lošėjos dvarininkės Seikuvienės asmenyje. Žiūrovas galvojo: kas čia per motina, kad jai daugiau rūpi kortos nei vaikai. Nejaudina jos nė vyro neįtikimybė. Kai sū-

nus Kazys meta jai priekaištą, kad motina jį išmokė kortomis lošti, ji pasipiktinusi išsiginą, nors tuo metu laiko rankose kortas.

Alkoholikų tėvų išsigimėlio sūnaus Silvestro vaidmenį bandė įgyvendinti K. Bungarda. Sveikam žmogui vaizduoti ligonį nėra lengva, juo labiau, kad Silvestras yra dvigubas ligonis. Tačiau žiūrovas galėjo iš Silvestro, kuris, būdamas nesveikas, troško meilės ir laimės. Tai tragiška asmenybė, nuskriausta ne tik gamtos, bet ir toliau gyvenime skriaudžiama savo tėvo, suvedžiojama mylimos moteries. Jausdamas savo nenormalumą, Silvestras savo noru pasišalina iš gyvenimo, nekerštaudamas, tik mesdamas priekaištą, kodėl jam buvo atimta teisė gimti sveikam.

Sūnaus Kazio vaidmenyje A. Stanevičius puikiai atvaizdavo išeikvotojo vaidmenį, kuris nesijaučia kaltas išeikvojęs pinigų, bet meta savo kaltę tėvams. Kazys kaltina tėvą, kad parodė jam kaip lengva "pasiskolinti" iš kasos "šventus" pinigus, kaltina motiną, kad išmokė jį kortomis lošti.

Gal sunkiausią uždavinį turėjo atlikti Lina Verbickaitė — atvaizduoti Rožę Vismantaitę. Rožė, dėl kurios Juozas Seikus pražudo ne tik savo dvarą, bet ir visą šeimą, to paties Seikaus prigauta ir verčiama pasižada tekėti už Silvestro. Šis pasižadėjimas tampa lūžiu jos gyvenime ir pakeičia jos asmenybę. Iš švelnios Rožės, nenorinčios apgauti Silvą, iškyla kita Rožė — negailingia, savanaudė, žiūrovui sukelianti ne pasigailėjimą, bet pasipiktinimą. Net kai ją palieka vyras Jonas, žiūrovas nelinksta jos užjausti.

K. Meškauskienė puikiai atliko šeimininkės Pakalnikienės vaidmenį. Ji mokėjo perduoti ramios, doros našlės meilę savo sūnui ir ištikimybę savo šeimai. Ypatingai įtikinanti buvo scena tarp jos ir vežėjo Prano (V. Panavos). Pastarasis tiek išvaizda, tiek elgesiu prijuokino žiūrovus iki ašarų.

Antraeiluose vaidmenyse Vismantas — A. Mingėla tikrai buvo pasigailėjimo vertas biznie-

rius, maldaujantis savo dukros pagalbos. Gal kiek blankesni atrodė Romas Pakalnis — E. Dirvaitis ir Birutė — M. Kalvaitienė. Tačiau jų charakteristika buvo švelni, palyginus su Seikų šeima, gal už tai ir blankumas. Jurgilas — A. Laugalis įtikinamai atvaizdavo dvaro ūkvedį, kuriam nesvarbu kas ponas, kad tik tvarka būtų. Jurgėlos sūnus Jonas — V. Laugalis buvo neįtikinantis Rožės vyro vaidmenyje. Žiūrovui norėjosi pamatyti griežtą ir rüstų vyrą, kuris, nusivylęs savo žmona, pagaliau nutaria ją palikti "paskutinį kartą". Dalia Jonikaitė, L. Stungevičienė ir V. Silininkas jautėsi laisvai vestuvių puotoje, ypač gerai savo vaidmenį atlikdama L. Stungevičienė. P. Dalienės dekoracijos nukėlė mus į kitą laikotarpį, ypač antrame ir trečiame veiksmuose.

Galima būtų rasti ir smulkmeniškų trūkumų, pvz. kodėl telefonas neskambėjo; kaip kurie aktoriai galėjo garsiau kalbėti; gal muzika per ilgai grojo. Tačiau tai yra tos smulkmenos, kurias po pirmojo pasirodymo tiek režisūros, tiek aktoriai pastebi ir ištaiso.

Žinodami sąlygas, kuriose dirba mūsų mėgėjai aktoriai, galime tik pasidžiaugti jų ištverme ir darbo vaisiais. Linkime "Aukuro" dar ilgus metus gyvuoti ir dažniau pajavairinti mūsų gyvenimo pilkumą savo vaidyba.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537.

JOHN'S ELECTRIC

APPLIANCES and SERVICE

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646

Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95

Skalbimo mašinos ir džiovintuvai nuo \$55.95. Pataisyti ir pilnai garantuoti. • Važiavime taisyti ir į namus.

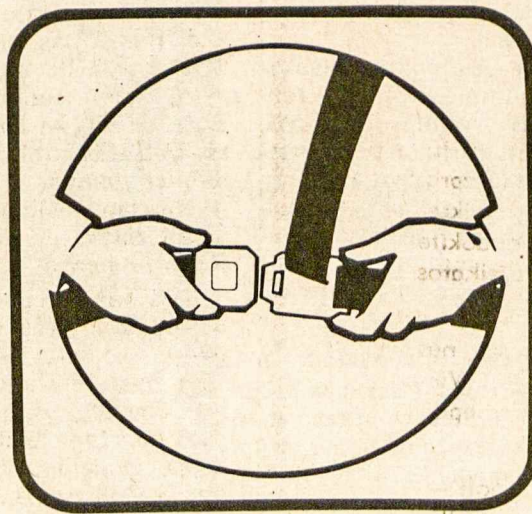
• Aptarnaujame ir taisome visų rūšių namų apyvokos reikmenis.

• Turime didelį pasirinkimą dalių ir elementų.

Perkame — parduodame — mainome

Sėdynių diržai reiškia didesnę saugumą.

Ontario provincija to kaip tik ir siekia, kad gyventojai tai žinotų ir jais naudotųsi!

Ontario provincijoje 1973 m. autovežimį nelaimėse 2000 asmenų buvo užmušta ir beveik 100,000 sužeista! Tragiška? Taip. Bet dar labiau atrodo tragiška, kai pagalvoji, kad daugelis tų asmenų būtų galėję išsigelbėti vienu paprastu veiksmu, būtent, sėdynės diržo užsidėjimu.

Moksliniai duomenys rodo, kad sėdynių diržai sumažina mirties arba sužiedimų galimybę autovežimio nelaimės atvejais net 50%!

Dėlto jūsų Ontario vyriausybė remia intensyvią informacinę programą, siekiančią įtikinti vairuotojus ir keleivius, taipgi vaikus, užsidėti diržus net ir trumpose kelionėse.

Tos programos ženklas čia yra parodytas. Jis primena: "Užsidėk diržą savo paties saugumui!" Tą ženklą dažnai matysite Ontario gatvėse ir vieškeluose.

Tai dalis plano, siekiančio apsaugoti jus, jūsų šeimą ir kiekvieną asmenį provincijoje, t.y. padėti Ontario gyventojams geriau ir ilgiau gyventi.

Kad planas būtų tikrai veiksmingas, vyriausybė paruošė įdomią, pamokančią brošiūrą, filmą ir specialią mokyklos programą apie svarbą naudotis sėdynių diržais.

Daugiau informacijų apie sėdynių diržų saugumą teiraukitės:

Public and Safety Information Branch,
Ministry of Transportation and Communications,
1201 Wilson Avenue,
Downsview, Ontario. M3M 1J8.

Ministry of Transportation
and Communications
John Rhodes, Minister

Government of Ontario

William Davis, Premier

Hamiltono mėgėjų teatras "Aukuras" savo 25-čio proga Toronte suvaidino E. Butrimo 4 v. dramą "Tėvų kaltę". Nuotraukoje — Seikaus dvaro šeimininkė Pakalnikienė (K. Meškauskienė) ir dvaro vežikas Pranas (V. Panavas). Nuotr. B. Tarvydo

"Aušros" kvartetas sostinėje

JUOZAS DANYŠ

Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra" įsisteigė prieš 8 metus ir jau įsitvirtino kaip žinomas muzikinis dainos vienetas Kanadoje ir JAV-se, kur gastroliavo daugiausia lietuvių gyvenamose vietovėse nuo Atlanto iki Pacifiko. Praėjusiais metais, PLB valdybos siunčiamas, kvartetas su dideliu pasisekimu koncertavo Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje. S.m. vasario 23 d. "Aušra" koncertavo Otavojų Lietuvos valstybės atkūrimo minėjime.

Kvartetas turi savitą charakterį ir savo žanre yra pasiekęs darnaus bei labai gero atlikimo. Repertuaras yra nepaprastai didelis ir įvairus. Taigi, jaunos studentės ir kvarteto vadovė teko įdėti daug kieto, gal ir užsispyrusio darbo bei paaugoti

daug savo laisvo laiko.

Pirmoje koncerto dalyje kvartetas dainavo dainas, artimas mūsų tradicinėms dainoms, nors jau sukurtas daugiausia šių laikų kompozitorių. Tai buvo Petrošiaus, "Lietuvai", Gaizausko "Nešk, vėjelai", Budriūno "Tėviškėle, tėviškėle" ir kitos.

Antroje koncerto dalyje vyravo naujųjų kompozitorių dainos, sukurtos pagal šių laikų muzikos dvasią ir ritmą. Lietuvoje dalis to pobūdžio dainų ir muzikos vadinama "estradinė". Šioje muzikoje pasigendama tradicinės melodijos, bet sakoma, kad tokia daina turi didelio pasisekimo Lietuvos jaunimo tarpe. Ji atliekama ne tik dainininkų scenoje, bet ir šiaip laisvai susibūrusio jaunimo. Šio žanro dainos šiltai priimamos ir išsiviečiusio jaunimo. Tarp dainuotų dainų šioje koncerto dalyje buvo: Bražinsko "Leidosi saulė", Raudonikio "Ar tu meni", Juozapavičiaus "Negerk, broluži", liaudies dainos "Subatėlė", "Močiutė nudavė" ir kitos.

"Aušros" kvartetas savo repertuaru turi ir lengvo pobūdžio lietuviškų dainų, tinkamų pramoginiams renginiams. Otavos koncerte jų buvo padainuota publikai prašant pakartojimų.

Otavos publika labai šiltai ir entuziastiškai reiškė savo pasigėrėjimą "Aušros" koncertu. Atrodė, kad "Aušros" kvarteto pasisekimas glūdi ne tik gėrime atlikime, bet ir įsijautime į dainos turinį, nuotaiką. Be to, patrauklus yra ir jo dainavimo stilius, kuris pagauna publiką savo ritmu, žodžiu, jausmu.

Kvarteto vadovė yra Valerija Tautkevičienė: narės — Nijolė Giedriūnaitė - Wolfe, Aldona Tautkevičiūtė, Rūta Čerškutė ir Laima Tautkevičiūtė. Akordeono palydėjo Vytautas Petrauskas.

Studijuojančiam ir dirbančiam jaunimui žiemos pūgos ir lėktuvų streikai apsupkino netrumpą kelionę iš Windsoro į Otavą. Nedidelė pastarosios Lietuvių Bendruomenės normaliai nepajęgtų atsikviesti tokio muzikinio vieneto, jei ne "The Carling" Community Arts Foundation", kuri padėjo padengti kelionės išlaidas ir tuo įgalino surengti Otavojų gražų koncertą.

VALERIJA TAUTKEVICIENE, Windsoro mergaičių kvarteto "Aušra" vadovė stebi savo vieneto koncertą Otavojų. Nuotr. B. Ceponkauskas

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252

Greitas pataravimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Dailininkės Irenos Mickūnienės paveikslas. Jos ir jos vyro Osvaldo Mickūno, skulptoriaus, darbų paroda rengiama Toronto Lietuvių Namuose š.m. balandžio 5-6 d. d. Nuotr. Grant Hill, Sarnia

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulp-
tūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus
atliekame pagal projektus ir taip pat turime
didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal
pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Po 25 metų ir 140 spektaklių

Nukeliautos "Aukuro" mylios per dvidešimt penkerius metus

JURGIS JANKUS

Hamiltono "Aukuras" ką tik atšventė dvidešimptenkį gimtadienį ir šimtą keturiadešimtąjį spektaklį. Prie pastarojo reikėtų pridėti žodelį — "maždaug", nes "Aukuras" nuosaičių rašytinių dokumentų nevedė. Ką turi, tai fotografijose, iškarpos, svečių knygoje, dovanoje, atžymėjimuose ir... Nelės Dauguvietytės - Kudabienės galvoje. O jos galva yra nuostabiai talpi. Tik užmink ką nors kada ką yra vaidinusi, ji tuoj pabers savo vaidmens žodžius, kartu įterpdama pastabas, aiškindama potekstes, pati sau atsakinėdama gretimų vaidmenų tekstais. Kartais užkliūva, pakelia akis augštin: "Palauk, palauk, kaip ten buvo?" Lūpas krutindama, pusbalsiu, tik jai vienai tesuprantamam greičiu ir tik sau vienai tesuprantamai pamarmaliuodama grįžta atgal, atkasa atminties skerstakiuose uždūlėjusius žodžius ir tęsia vaidmenį lygiai nuo tos pat vietos, kur buvo užkliuvusi. Tas pats su eilėrašiais, kupletais, atskirų rašytojų ištaisais aprašymų puslapiais, nepriklausomybės laikų aktorių impersonacijomis. Draugiškuose pobūviuose jos žemoką, amžinai džiaugsmu paspringsi balsą, kiek pasinašinęs į Sachmo barškėjimą, girdi kiekvienam kambario kampe. "Kaip ji ir nepavargsta?" — klausia kiekvienas pažįstamas ir visiškai nelaukia į savo klausimą atsakymo, nes žino, kad atsakymo nėra. Man gi ji yra panaši į niekadą negestantį ugnikalnį. Negestanti — taip, bet ar nepavargstanti? Daug kas sako, kad Nelė niekada nepavargsta. Neteisybė. Mačiau ją pavargusią. Ir dar kaip!

Vykdamas į dvidešimptenkmetį, galvojau žvalgytis, kada Nelė turės laisvo laiko, išsprauti kur kamputin ir kokią valandą išsinektį apie prabėgusius dvidešimt penkerius metus su ja, paskum su vienu kitu jos bendradarbiu. Turėjo juk per tą laiką daug įdomių momentų, kurių nerasi jokiose išlikusiose programose ar recenzijose, bet kuriuos reikėtų sužymėti mūsų kultūros istorijai. Paprasčiau Stasį Ilgūną, taip pat neilstantį ir jokių kelionių nei išlaidų neišsiganstantį grimuotoją, kad pasimytų patogesnę mašinėlę pasikalbėjimams į juostelę įrašyti, bet kur tau — Nelė ir čia rankų nepraskiria. Sakiau, kad "Aukuro" dvidešimptenkmetį kas nors rengia, o ji ir (bent vyresni) aukuriečiai yra svečių vaidmenyse. Nė negalvok. Ji čia, kaip senelė Motinos Dienos proga, apgulta vaikų ir vaikų, tik plūša, tik laksto, tik žiūri, kad visi ir viskas būtų savo vietoje, savo tvarka ir savo laiku. Net kai scenoje kėdės, į kurias turės atsistoti apdovanojami aukuriečiai, sumestos be tvarkos, ne kas kitas, bet pati Nelė užšoka ir pati sustatinėja, sutvarko ir nė vienas nepašoka jai padėti. Net ir šiuos žodžius rašęs nesusiurbė iš vietos pasijudinti.

Sukaktį atšventi užsimota tikrai šventiškai. Šventę pradėjo penktadienį Anatolijaus Kairo "Dviem broliukais". Daug kas galvojo (ir aš pats nuo jų ne daug teatsilikau), kad tas pastatymas šventei buvo nereikalingas, kad jį galima buvo suvaidinti ir kada nors vėliau, bet dabar, kai viskas jau praėjė, kalčiasi ir mintys. "Du broliukai" buvo suvaidinti jaunųjų ir pačių jaunųjų. Tai lyg naujo, jaunųjų teatro pradžia. Gražu ir net simbolinga, kad vyresnieji ištvėrus dvidešimt penkerius metus, šalia jų pradeda burtis ir patys jaunieji. Šiaip ar taip — ateitis yra jų. Ir jeigu jiems nepritrūks ištvėrmės, jeigu kas turės tokio užsidegimo jiems vadovauti, kaip Nelė turėjo (ir tebeturi), kada nors bus gražu, kad jų pirmieji žingsniai sutapo su "Aukuro" dvidešimptenkmečiu. O gal ir Nelė tą pačią mintį turėjo, pasižadama jaunųjų vaidinimu pradėti ilgo darbo apžvalgą.

Pati darbo apžvalga įvyko jau kitą dieną suaktuvine puota. Joje buvo gausu ir pačių aukuriečių ir jų darbo gerbėjų. Hamiltono Jaunimo Centro salė prisirinko pilna. Ir gerai pasi-

dairius prie stalų nebuvo matyti tuščių vietų. Užtat ir sveikintojų susidarė vartinė nuo čia ligi kažin kur. Vienas kanadietis, klausęs, klausė ir ausį bešniūždančios vertėjos, pasakė, kad lietuviai turi labai daug nenusisėkusių politikierių (frustrated politicians), nes kur tik tarp lietuvių tenka maišytis, visur reikia klausytis daugybės kalbų. Gal ir taip, bet kaip tu žmogus iškesi nepasigyręs, kad esi ir nudžiungęs, ir nustebintas dvidešimt penkerių metų ištesėjimu. Mūsųose apskritai tai jau retokas įvykis, o tremties teatre unikumas. Augstuose kritikos sostuose susėdę, gali jį peikti, gali prikašioti meno augštybių trūkumus, gali jame pasigesti profesinių plonėbių ir įmantrybių. Šiuo atžvilgiu jie būtų teisingi, jeigu neužsimerkty prie tikrovės, jeigu patys rašinėdami mėgėjiško lygio neprasokančius straipsneliukščius, nereiklaunty iš mėgėjų profesionališkumo. Sukapoti kitą ir nieko pačiam nedaryti yra ir pats lengviausias ir pats neproduktingiausias amatas. Jis tik vis labiau pakerta tą gana silpną šaką, ant kurios visi (ir kritikai) sėdime. Ar reikia stebėtis, kad daugelis tų surauktų antakių išsigasta ir pasitraukia? Profesionalinio lygio pasiekti neįmanoma, o teatrą žaisti lietuviui "uždrausta". Bet juk tik tankiame miške užauga dideli medžiai. Jeigu šiandien švėstų dvidešimptenkmečius bent dešimt tokių mėgėjų teatrų, kažin ar neartėtumėm prie profesionalų? Ir kaip čia žmogus nesidžiaugsi, kad nors vienas ištvėrė, kaip iškesi neprasižybes, nors ir niekada į politikierius nepretendavęs.

Be iš visos puotos vienas momentas kiekvienam savos kultūros brangintojui tikrai įsimintinas, nes buvo nuostabiai gražu ir nuostabiai retas. Pati "Aukuro" vadovė sukvietė į sceną visus puotoje buvusius aukuriečius. Kazimieras Mikšys net persikreipęs įnešė kartoninę dėžę. Žinojome, kad ta dėžė pilna dovanų, bet kas jos per vienos, nemanėm. Ir ėmė traukti knygą po knygos. Nesuskaičiau kiek, bet daug. Visiems po vieną. Kiekvienam su raštu tai brangiai dienai atminti. Tai buvo bene pats prasmingiausias momentas, suteikęs visai puotai ypatingos gelmės.

Po visų programų, kai, rodos, jau kiekvienas gali lengviau atsikvėpti, pasigavau Nelę išsinektį. Bet kur tau. Snekų ir matau, kad ji negirdi nė žodžio. Istempusi, kaip styga prieš pat trūkumą. Nebe juokais perbėga rūpestis sumišęs su baime. "Sėskim", sakau. "Šiandien jau po visam. Pasišnekėsim". "Sėsti? O Jėzau, tu mano. Aš negaliu sėsti". Ir nubėga prie vieno, prie kito, prie trečio. Matau — nubėgo, ne kad tikrai reikėtų, bet kad įtempimas neleidžia sėsti. Stygas atleisti irgi nėra kada: ryto kaimyniniam Toronto Butrimo "Tėvų kaltės" premjerai. Veikalas sunkus, reikalaujantis didelės įtampos ir susikaupimo, o čia jau kiekvienas pradeda jausti nuovargį. Ir jį pati. Tik kažin ar jaučia...

Kitą vakarą, po gerai pasisekusios premjeros, geriau negu ji pati ir visi dalyviai tikėjosi, prie stalo nusprendžiau praeitimi Nelės nebevalginti, nors ji ir nebevalgino. Ligi trūkimo įtempta styga atsileido. Tarp išpūdžių apie ką tik prabėgusį vaidinimą jau pradėjo smėšioti mintis, kokią tikrai gerą veikalą paruošė ateinančiam teatro festivaliui, kuris numatytas Toronte ir kurio visa rengimo našta guls ar ne tik ant Nelės (Elenos) Dauguvietytės Kudabienės pečių.

O vistik, kada nors, kur nors dar reikės ir ją ir ilgai ištvėrusius aukuriečius pakamantinėti apie tuos dvidešimt penkerius metus. Beje, dar dėl visa ko: per tuos 25 metus "Aukuras" suvaidino 37 veikalus. Gražus sąrašas! Daug kas savo lietuviškoji bibliotekoj tiek knygų neturi. Iš jų 36 spektakliai buvo namie, Hamiltono, o 104 vis kur nors kitur. Jeigu visas nukeliautas mylias "Aukuras" būtų skaičiavęs, ilgu keileiu galėtų pasigirti.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muzėjuje Čikagoje įvykusioji dailės parodoj dalyvavo: Adomas Varnas su "Karaliaus Mindaugo vaizdais", Vydūno portretu ir "Nemėnčinės piliakalnių", Mikas Šileikis su "NRA" ir "Giliu sniegu", Vladas Vaitiekūnas su M. K. Čiurlionio portretu, "Amžinosios ugnies saule", "Baltijos valstybių gedulu", Anthony Cooper su "Juodu berniuku" ir "Čikaga", Juozas Pautienius su "Kompozicija" ir "Gamtovaizdžiu", Jonas Rimša su "Tahtui" ir "Žiema". Parodoj taipgi buvo išstatyti du vėlionies Povilo Puzino kūriniai — "Vargonų derintojas" ir "Pabėgėliai". Spaudai skirtame pranešime jie buvo paskelbti pirmaujančiais lietuvišiais dailininkais — "Leading Lithuanian artists". Parodos atidaryme Adomas Varnas kalbėjo apie Čiurlionio Galeriją kaip jos steigėjas, apie meno kūrinių fondą, saugojantį juos Lietuvoje, jaunųjų dailininkų laukiančius bandymus išsiginusiam meno pasaulyje. Jis reikėjo vilti, kad Čiurlionio Galerija bus apsaugota nuo tokių meninių klystelių.

M. K. ČIURLIONIO GALERIJOJE, Čikagos Jaunimo Centre, vasario 14-24 d.d. įvykusioji tradicinė parodoj dalyvavo 26 dailininkai su 40 kūrinių. Vasario 16 skirtoji paroda buvo atidaryta smuikininko Faust Strolis ir pianistės Vidos Kazlauskaitės atlikta programa, PLB pirm. Br. Nainio žodžiu. Vertintojų komisija — Z. Sodeikienė, A. Kurauskas ir J. Daugvila \$1.000 premiją paskyrė dail. Janinai Kinkienė. Čekų mėcenat JAV Lietuvių Fondo vardu jai įteikė V. Kamantas. Galerijoje globos komiteto vardu žodį tarė kun. J. Borevicius, SJ.

ZURNALAS "LAISKAI LIETUVIAMS" sidabrinę sukaktį paminėjo Čikagos Jaunimo Centre red. kun. J. Vainio, SJ, įvadinio žodžiu, išryškinusio rutos šakelę nešančio baltos spalvos simbolį. Kadaise toks balandis atnešė Nojui žinią apie potvynio pabaigą, o "LL" balandis, skrisdamas į lietuviškas šeimas, taip pat liudija raudonojo potvynio neamžnas dienas. Padėkojęs visiems rėmėjams, red. kun. J. Vainys, SJ, scenon iškvietė redakcinio kolektyvo narius — D. Brazytę-Bindokienę, N. Jankutę-Užabalienę, M. Elvaitę, A. Grigaitį, A. Kurauską, V. Kasimūną, kun. A. Kežį, SJ, buvusį red. kun. K. Trimaką, SJ, administratorius — A. Likanderienę ir brolių P. Kleintą, SJ. Jiems visiems prisegta po gėlę. Tradicinio straipsnių konkursų vertintojų komisijos sekretorė D. Bindokienė perskaitė protokolą, pranešantį, kad šį kartą konkursui buvo gauta 13 straipsnių ir kad paskirtos tik trys III premijos po \$50 — Ninai Gailiūnienėi, Marijai Elvaitei ir Nijolei Gražulienėi. Premijų mėcenatė: Ona ir Vincas Kuliešiai — \$100, St. Rudokienė — \$50. Premijuotųjų vardu padėkos žodį tarė N. Gražulienė. Žurnalas reikšmę nušvietė redakcinio kolektyvo narė N. Jankutė-Užabalienė. Koncertinėje vakaro dalyje buvo Gudauskienės, Simkaus dainų, Bizet, Mocarto operų arijų ir duetų programa. Atliko solistai — Nerija Linkevičiūtė, mezo-sopranas, ir Bernardas Prapuolenis, baritonas, su pianisto Manigirdo Motekaičio palda. Sukaktuvininką žurnalą bei jo darbuotojus sveikino: Ateitininkų Federacijos pirm. dr. P. Kisieliūs, buvęs "LL" red. kun. dr. K. Trimakas, SJ, Lietuvių Journalistų Sąjungos vardu — A. Pužauskas ir svečias iš Čilės prof. dr. J. Kakarieka. Oficialioji dalis užbaigta "Ilgiausių metų" sugiedojimu.

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA baigia ruošti G. Donizetti "Meilės eliksyrą" spektakliams Marijos Augštesnėsios Mokyklos auditorijoje. Jų režisoriaus — Herbert Beatty, dirigentų — Vytautas Marijošius ir Alvydas Vasaitis, solistai — Gina Capkauskienė, Margarita Momkienė, Algirdas Brazis, Arnoldas Voketaitis ir Stefan Wicik. "Meilės eliksyras" spektakliai bus balandžio 19 d., 8 v., balandžio 20 d., 6 v., ir balandžio 26 d., 8 v. Pirmuosius du spektaklius diriguos V. Marijošius, paskutinį — A. Vasaitis. Bilietai gaunami "Marginuose", 2522 W. 69th St., Chicago, Ill., USA.

LOS ANGELES MOTERŲ FEDERACIJOS KLUBAS surengė pagerbtuves Lietuvos operos veteranai Vincėi Jonuškaitėi - Leskaitienei, kuri š.m. sausio 22 d. šventė savo 73-čią gimtadienį. Pagerbtuvėms pasirinkta dviguba data — gimtadienio ir vėdinio. Dalyvių pasveikino klubo pirm. K. Matijošaitienė, programos vadovė pakviesdama A. Devenienę. Apie V. Jonuškaitės muzikinę veiklą kalbėjo kompoz. G. Gudauskienė. Jos sodriu mezo-sopranu dalyvaujant reišė proga pasigrozėti iš P. Jasikūno pagrotų plokštelių, kuriose yra įrašytos kelios lietuvių liaudies dainos ir populiarioji G. Bizet operos "Carmen" arija. Prof. E. Tumienė dalyvių supažindino su visuomenine V. Jonuškaitės veikla — senųjų lietuvių tautinių drabužių, gintarinių papuošalų rinkimu Lietuvoje, jų dėvimu, moterų vardo garsinimu Niujorke. Pagerbtuvėms sukurta eilėraščių perskaitė Alė Rūta. Jaukus pobūvis užbaigtas gausiais sveikinimais ir pačios V. Jonuškaitės tartu žodžiu.

VINCAS NATKEVICIUS, M. A., Vasario 16 gimnazijos direktorius, žiemos semestro metu vėl dėsto pradinį lietuvių kalbos kursą ir skaito paskaitas apie lietuvių pasakas V. Vokietijos Frankfurto universitete.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

Atsiųsta paminėti AUKURAS 1950-75. Hamiltono, Ont., mėgėjų teatro "Aukuras" dvidešimptenkmetio suaktuvinius leidinius su įvadinio Vytauto Alanto straipsniu. Programos ir nuotraukos skaitytojus supažindina su pagrindiniais "Aukuro" spektakliais, talkiniais, mirusiais nariais.

JUOZO MYKOLAČIO MONOGRAFIJA "Putinas" Lenkijoje išleido Adomo Mickevičiaus Literatūros Draugija. J. Mykoliaitis, V. Mykoliaičio-Putino brolis, skaitytojus supažindina su Putino gyvenimu bei kūryba, jo ryšiais su lenkų literatūra. V. Mykoliaičio-Putino kūrybai monografijoje atstovauja eilėraščiai, poemų ištraukos ir prozos fragmentai. Ją papildė abiejų brolių laišakai. Monografija, iliustruota nuotraukomis, priklauso "Mokslinių darbų" serijai.

VILNIAUS SPORTO RŪMUOSE du koncertus surengė estradinis japonų kvartetas "Royal Knights", kurį sudarą jam vadovaujantis baritonas K. Jamasis, bosas D. Sasakis, tenorai J. Macukava ir K. Kacujama. Koncertuose taipgi dalyvavo ir solistė M. Takidzava. Dainininkams akompanavo estradinis japonų kvintetas. Visi kvarteto ir kvinteto nariai yra baigę Tokijo konservatoriją. Koncertuose jie atliko amerikiečių, britų, japonų ir sovietų kompozitorių dainas. Įvadą apie japonų estradą bei jos kryptis padarė vadovas K. Jamasis, gerai mokantis rusų kalbą.

AKTORIUS VALERIJONAS DERKINTIS amžiaus septyniadešimtmėti paminėjo Kazio Sajos "Dėvynebėdžiu" Alieumi vaidmeniu Panevėžio dramos teatre, pakeisdamas Kazį Vitkų. Sukaktuvininką pagerbė Vilniaus jaunimo teatro aktorių grupė, atvykusi Panevėžin. Jis yra telšietis, 1931 m. baigęs Kauno dramos teatro studiją, dirbęs Šiauliu, Klaipėdos ir Vilniaus dramos teatruose.

"VAGOS" LEIDYKLA M. K. Čiurlionio šimtosios gimimo metinėms išleido 18 atvirukų komplektą "Žiema. Pavasaris. Vasara", sudarytą iš to paties pavadinimo reprodukcijų aplanko, su Vytauto Landsbergio tekstais. Rusų kalba 15.000 egz. tiražu buvo išleista M. K. Čiurlionio sesers Jadvygos Čiurlionienės knyga "Atsiminimai apie M. K. Čiurlionį", išversta Alisos Bermans.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS savo repertuarą papildė žaisminga vokiečių dramaturgo Rudžio Strallo komedija "Adomas veda Jėvą". Ji yra skirta jaunimui, nagrinėja meilės ir vedybų temą. Premjerą paruošė rež. Algirdas Lapėnas ir dail. Kęstutis Valčiulis. Vaidina aktoriai A. Kernagis, V. Petrauskas, R. Arbaciauskaitė, J. Kisieliūs, A. Zalanskas, K. Gudonytė, A. Večerskis.

A. VIVALDŽIO KŪRINIŲ PROGRAMA Vilniuje ir Kaune įvykusiuose koncertuose atliko svečiai iš Jugoslavijos sostinės Belgrado — dirigento D. Jakičiaus vadovaujamas kamerinis orkestras "Pro musica".

KAUNO LELIŲ TEATRE specialiu literatūros vakaru kauniečiai pagerbė senesni amžiaus septyniadešimtmėti atšventusį Antaną Miškinį. Su jo poezija ir nueltu gyvenimo keliu supažindino poetas Aleksas Dabulskis. Sukaktuvininkas skaitė savo kūrinius.

LIETUVIŲ APSAKYMŲ ANTOLOGIJA "Gintaro krantai" 12.000 egz. tiražu išleido Bratislavos leidykla "Slovensky spisovatel" Čekoslovakijoje. Antologiją sudarė S. Sabonis, įvadinį straipsnį parašė A. Bučys, išvertė slovakes A. Baštova ir V. Hegerova. Lietuvių apsakymų antologijoje atstovauja J. Bilūnas, Lazdynų Peleda, Satrijos Ragana, V. Krėvė, J. Savickis, J. Mikelininkas, R. Lankauskas, V. Petkevičius, K. Saja, J. Aputis, M. Sluckis ir kiti dabartiniai rašytojai.

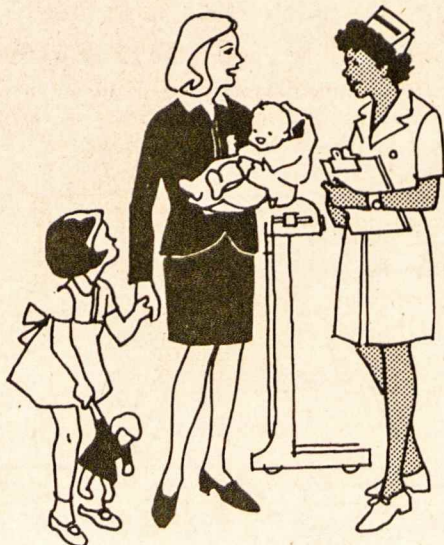
PROF. ZIGMAS ZINKEVICIUS "Lietuvių kalbotyros klausimų" XV tome paskelbė straipsnį "Reikšmingas žemaitiškas rankraštinių tekstas". Tą tekstą jis surado ir išsifravo 1971 m. Vilniaus universiteto rankraštyne. Žemaitišką šnektą rašytame tekste yra svarbiausi katalikų poteriai, ištrauka iš Evangelijos, reformacijos šalininkus smerkiantis popiežiaus Urbano VIII bulė. Prof. Z. Zinkevičius duomenimis, tekstas buvo rašytas 1636 m. ar gal keliais dešimtmečiais vėliau, taigi — prieš 300 metų. Jo fonetinės, morfologinės ir iš dalies leksinės ypatybės yra didelis įnašas į mūsų tautos istorinę dialektologiją. Savo straipsnyje prof. Z. Zinkevičius pabrėžia to teksto žemaitišką tarmę ypatybių didelių panašumų į dabartinę pietų žemaitišką — dūnininkų šnektą Varnių apylinkėse.

KAUNO M. K. ČIURLIONIO dailės muzėjuje surengta apie 40 akvarelų paroda lankytojus supažindino su latvių dail. Eriku Caune iš Liepojos, klasikinės akvarelės tradicijų puoselėtoju.

PANEVŽIO DRAMOS TEATRAS, pakviestas Gruzijos Teatro Draugijos, gastroliavo Tbilisyje. Panevėžiečiai tris kartus suvaidino A. Strindbergo "Mirties šokį", režisuotą Juozo Miltinio. Teatro repertuaras prieš šias gastroles buvo papildytas M. Bulgakovo "Turbinų dienomis", kurias taip pat režisavo J. Miltinis.

SMUIKININKAS E. PAULASKAS vilniečiams surengė J. Brahms, G. F. Haendelio sonatų, J. S. Bacho koncertų vakarą. Jam talkino pianistas D. Trinkinas, vargonininkas B. Vasiliauskas, obojininkas J. Rimas ir J. Domarko diriguojama Vilniaus filharmonijos simfoninio orkestro kamerinė grupė. Eugenijus Paulauskas klausytojus žavi savo smuiko aksoniniu tembru, įžga, sodrumu, plačiu spalvų spektru. V. Kst.

Saugokite savo vaikus nuo ligų skiepijimu. Ontario provincija, norėdama jums pagelbėti, tai ir daro.

Tačiau skiepijimo **atsakomybė**, užtikrinanti jūsų vaikų apsaugą, priklauso jums patiems. Paprašykite savo šeimos gydytoją įskiepyti jūsų vaikus. Mokyklinio amžiaus vaikų atveju pasinaudokite skiepijimo galimybėmis, kurias teikia sveikatos grupės.

Skiepijimas yra greitas ir patogus procesas, nes dažnai skiepijama iš karto prieš kelias ligas. Vienintelis kelias apsisaugoti nuo tų ligų yra skiepijimas kiek galint didesniu skaičium žmonių.

Jūsų Ontario vyriausybė atlieka savo dalį — parūpina skiepus ir apmoka skiepijimą per OHIP.

Atlikite ir jūs savo dalį — pasirūpinkite, kad jūsų vaikai būtų įskiepyti. Pasitarkite su savo šeimos gydytoju, viešosios sveikatos slauge arba vietiniu sveikatos pareigūnu.

Yra paruošta nemokamai gaunama brošiūra apie skiepijimą. Joje rasite lentelę, nurodančią prieš kokias ligas vaikai turi būti skiepijami ir kokiame amžiuje. Norintieji gauti šią brošiūrą terašo:

Health Resource Centre
Communications Branch
Ontario Ministry of Health
Hepburn Block, Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1S2

Ministry of Health
Frank Miller, Minister

Government of Ontario
William Davis, Premier

Skiepijimas saugo nuo polio, difterito, tymų, vokiškųjų tymų, kokliušo, raupų ir tetano. Nors tie susirgimai dažnai yra laikomi "vaikų ligomis", tačiau jie yra gana rimti; pavyzdžiui, iš tymų gali išsivystyti encefalitas (smegenų liga) ir padaryti vaiką atsilikėliu.

Ontario provincijoje sveikatos ministerija parūpina skiepus, o jūsų Ontario Sveikatos Draudos planas (OHIP) apmoka skiepijančio gydytojo patarnavimą.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę
visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Trečiadieniais uždaryta	depozitų - čekių s-tas 6%
Ketvirtadieniais 10-7	
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS ST. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje)
prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D,
Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn
prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliktame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų metinė šventė
bus balandžio 19, šeštadienį. Visi iš
anksto yra prasmoti tą dieną rezervuoti ateitininkams.Ateitininkų stovykla Wasagoje bus
liepos 20 — rugpjūčio 2 d. d. Kartu
bus jaunųjų ir vyr. moksleivių stovyklos.
Amžius: 7-18 m. Stovyklą
organizuoja Toronto ateitininkai su
MAS centro valdybos pagalba. Dai-
navoje vyr. moksleivių stovyklos bus
nuo birželio 15 — 29 d. d., o jaunū-
čių birželio 29 — liepos 13 d.Ateitininkų federacijos jubilėjinė
stovykla Dainavoje (vyr. mokslei-
viai, studentai ir sėdanginiai) įvyks
rugpjūčio 24 — rugsėjo 1 d. d.
„Ateitis“ pradėjo eiti Cikagoje,
redaguojama kun. dr. Kest. Trima-
ko. Pirmasis numeris jau išsiuntin-
tas. Federacijos valdybos nutarimu,
„Ateitis“ tampa visų trijų sąjungų
žurnalu.

Skautų veikla

Mindaugo dr-vės iškyloje To-
ronto salose kovo 9 d. dalyvavo 20
skautų ir vadovų. Trumpoje ten įvy-
kusioje sueigoje pasiinformuota apie
dr-vės reikalus, valgio gaminimą,
skautiškus žaidimus. Išskylautojai tuo
būdu gavo daugiau patyrimo. Dr-vės
sueiga — kovo 24 d. Prisikėlimo
muzikos studijoje.Skt. Stepo Kairio muzikinis
vienetas kas dvi savaites reguliariai
renkasi bendromis repeticijom, nes
ruošiasi vykti į Vašingtoną koncer-
tui gegužės 18 d. Sudaryta įvairi
dviejų dalių programa su humoristi-
nių skaitymų įtarpais.LSS tarybos pirmios pirminin-
kas v. s. A. Saulaitis, prieš Kalėdas
suneigalavęs, kurį laiką pabuvęs li-
goninėje ir po poilsio namie, grįžo į
senąją darbo vagą. Linkime sveika-
tos ir toliau budėti. Č. S.

Studentų žinios

Šių metų studentų programa be-
veik pasibaigė. Po egzaminų dar bus
studentų vakaras - šokiai — gegužės
10 d. Tuo tarpu daug laimės studi-
jose!

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

naująjį valdžios ir visuomenės
tarpininko postą, kurį Ontario
liberalai jau yra pasiūlę 1966
m. Jo uždavinys — priimti gy-
ventojų skundus ir į juos atitin-
kamai reaguoti. Spėjama, kad
Ontario parlamento rinkimai
bus šį pavasarį, vasarą ar rudenį,
nors premjeras W. Davis tu-
ri teisę juos atidėti ir sekantiems
metam.Toronto pašta vėl užbloko-
vė „Public Service Alliance of Ca-
nada“ unija, kuriai priklauso
apie 250 pašto dirbančių mecha-
nikų, o Montrealyje pašta buvo
sustabdes apie 30 laiškanėsių
suspensavimas dėl darbo sulėti-
nimo ir atsisakymo dirbti. Jų
unija dabar reikalauja, kad
jiems būtų sumokėtas atlyginimas
už suspensuotą laiką. Pašto
ministeris B. Mackasey griežtai
pareiškė, kad tokie tinginiai
ir ramybės drumbstėjai po pa-
kartotinių suspensavimų bus
atleisti iš darbo. Toronto pašte
suspensavimo susilaukė ir dalis
pašto automobilių vairuotojų, at-
sisakiusių pereiti streikuojančių
mechanikų piktavimo liniją.Paštinių unijos viršininkas J.
Davidson gegužės 20 jau yra pa-
skelbęs pašto kodo boikotavimo
diena visoje Kanadoje. Pasak
jo, tą dieną laišku skirstytojai
pirmenybę teiks toms pašto
siuntoms, kurios yra be kodo
arba kurios turės užrašą ant vo-
ko: „Boycott the postal code“. Tuo
tarpu pašto vadovybė laik-
raščiuose ir žurnaluose deda
skelbimus, reikalaujančius kodo
ir nurodančius jo teisingą užra-
šymą. Vienos deinos kodo boi-
kotu paštininkų unija tikisi su-
silaukti visuomenės paramos,
nors iš tikrųjų visuomenės kan-
trybė jau yra pasibaigusi. Pra-
džioje unija buvo nusistačiusi
prieš kodą dėl mažesnių atlygi-
nimų į skaitančių mašinų ap-
tarnautojams. Dabar tas atlygi-
nimų sumažinimas jau yra at-
šauktas pašto vadovybės. Taigi,
kodo boikotui nėra jokios rimtos
priežasties. Kanados Gamintojų
Draugija pareikalavo, kad vy-
riausybė atšauktų 1967 m. val-
džios tarnautojų unijoms suteiktą
streiko teisę arba leistų pri-
vatiems asmenims bei organiza-
cijoms teismo keliu reikalauti
iš unijų padarytų nuostolių at-
lyginimo tais atvejais, kai dėl
streikų nukentėja visuomenė,
pramonės ir prekybos įmonės.Paskutiniaisiais metais stalo te-
nisas neprik. Lietuvoje klestėjo ne
tik Kaune, bet ir provincijoje. Dide-
lį vaidmenį atliko metinės žaidynės
dėl Lietuvos konsulo Kanadoje
Grant Suttie taurės. Jose būdavo
rengiamos ir stalo teniso varžybos.Neužmiršo lietuviai stalo teniso ir
išseivijoje. Šiame kontinente vienas
iškilusių stalo teniso žaidėjų buvo
torontietis Pr. Gildys. Prieš kelio-
lika metų jis įveikė tuomet nenuga-
limą Max Marenko ir tapo Kanados
meisteriu. Pr. Gildys, V. Gerulaitis
ir V. Adamavičius dabar gyvena
Niujorke. A. S.

SPORTAS

SPORTAS VISUR

STALO TENISAS

Pirmosios stalo teniso varžybos
Lietuvoje buvo suruoštos 1926 m.
Kaune Makabi pastangomis. Vyrų
grupės nugalėtoju tapo I. Simensas.
1929 m. Lietuvos vyrų jau dalyvavo
pasaulio pirmenybėse, nors, kaip ir
1930 m., laimėjimų dar nepasiekė.
Tačiau 1932 m. jau buvo septinti ir
1935 m. pogrupyje pralenkė JAV,
Belgiją ir Airiją. 1937 m. Lietuva
laimėjo 4 komandinius susitikimus.
1938 m. laimėta IX vieta 16 koman-
dų varžybose. Geriausius laimėjimus
Lietuvos vyrų pasiekė 1938 m. Tuo-
met Lietuva (V. Variakojis, V. Dzin-
dziliauskas, E. Nikolskis ir Ch. Duš-
kesas) komandinėse varžybose lai-
mėjo IV v. V. Dzindziliauskas pateko
į geriausių pasaulio žaidėjų aštuoni-
niukę, o Ch. Duškesas laimėjo pa-
guodos turnyrą.Iš ankstyvesnių žaidėjų žymesni
buvo J. Rimeikis ir Duškesas. Vė-
liau išaugo pajėgūs žaidėjai kaip
V. Variakojis, V. Dzindziliauskas,
E. Nikolskis ir V. Gerulaitis. Jie yra
pasiekę laimėjimų prieš to laiko pa-
saulio geriausius — lenką A. Erli-
chą, rumuną F. Planetą. Pažymėti-
na buvo V. Variakojų pergalė prieš
labai pajėgų tų laikų prancūzą M.
Hagenauerį.Lietuvos žaidėjai tuomet buvo la-
bai populiariūs ne tik savo žaidimu,
bet ir dėl kitataučiams neįkandamų
pavardžių. Dzindziliauskas paprastai
buvo vadinamas Dzinzia ir Nikols-
kis — Nika. Dzindziliauskas dar bu-
vo žinomas kaip didelis specialistas
amerikietiškių servavimų, kurie buvo
nesuvaldomi. Šie servavimai nuo
1939 m. buvo uždrausti, tačiau V.
Dzindziliauskas ir be jų buvo augsto
lygio žaidėjas. Toronte gyvenęs če-
koslovakas Max Marenko, ilgametis
Kanados stalo teniso meistris, prieš
karą Europoje buvęs vienas pajė-
giausių žaidėjų, — gerai prisimena
lietuvių, ypač Dzindziliauską.Kokią žymią pažangą stalo tenise
padarė lietuviai, matyti iš rungtynių
su kaimynine Latvija. Pastaroji buvo
beveik neįveikiama. Rudenį 1939 m.
Kaune buvo sužaistos dvi rungtynės
Lietuva — Latvija ir Kaunas —
Ryga. Lietuvos rinktinė, sudaryta iš
V. Variakojų, V. Dzindziliausko ir V.
Gerulaitio, nunešė Latvijai 7:2, Kau-
no rinktinė — E. Nikolskis, V. Ado-
mavičius ir Duškesas 8:1 nugalėjo
Rygą. Kauno komandoje išsiskyrė
savotiškų žaidimų V. Adamavičius
— žaidė tik gynimusi, tačiau tada
neišskentėjo ir vieną kartą netikėtai
būt sėkmingai užkrito.Paskutiniaisiais metais stalo te-
nisas neprik. Lietuvoje klestėjo ne
tik Kaune, bet ir provincijoje. Dide-
lį vaidmenį atliko metinės žaidynės
dėl Lietuvos konsulo Kanadoje
Grant Suttie taurės. Jose būdavo
rengiamos ir stalo teniso varžybos.Neužmiršo lietuviai stalo teniso ir
išseivijoje. Šiame kontinente vienas
iškilusių stalo teniso žaidėjų buvo
torontietis Pr. Gildys. Prieš kelio-
lika metų jis įveikė tuomet nenuga-
limą Max Marenko ir tapo Kanados
meisteriu. Pr. Gildys, V. Gerulaitis
ir V. Adamavičius dabar gyvena
Niujorke. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Violeta Nešukaitytė sugrįžo į To-
rontą po ilgų kelionių Azijoje. Tenji žaidė Japonijoje, Australijoje ir
Indijoje. Sugrįžusi vėl įsijungė į
Kanados stalo teniso varžybas. Kovo
pradžioje dalyvavo Ošavoje suruoš-
tame turnyre, kur baigmėje pralai-
mėjo 3:1 buvusiai Jugoslavijos meis-
tereį Cordas. Pastaroji kurį laiką
gyvens Kanadoje.Glorija Nešukaitytė labai sėkmin-
gai žaidė tose pačiose varžybose Oša-
voje ir laimėjo 4 pirmas vietas mo-
terų dvejetė (poroje su seserim Vio-
leta), mergaičių iki 17 ir 15 metų
klasėse, vyrų D klasėje.Jaunujų stalo tenisininkų tarp-
savio turnyras pagal pajėgumą pa-
skirstytas į dvi grupes. A grupės tur-
nyras jau užbaigtas. Mišrios grupės
laimėtojai: 1. P. Tutlys 11-0, 2. A.
Janušauskas 9-2, 3. V. Garbaskas
9-2, 4. J. Lukošūtė 8-3, 5. A. Radze-
vičius 6-5, 6. J. Karpis 6-5, 7. A. Sin-
kevičiūtė 6-5. Mergaičių laimėtojos:
1. J. Lukoševičiūtė, 2. A. Sinkevičiū-
tė, 3. L. Radzevičiūtė. B klasės tur-
nyras dar tęsiasi.Rikardas Duliūnas pasižymi ne tik
kaip geras krepšininkas, bet ir visa-
pusiškas sportininkas — lengvaatle-
tis, plaukikas, žaidžia stalo tenisą,
badmintoną ir kt. Neseniai YMCA
įvykusiame lietuviams mažai pažis-
tamo žaidimo „Rocket Ball“ turnyre
iki 17 m. grupje laimėjo I v. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Aušros moterų krepšinio koman-
da laimėjo prieš Thrifty's 53:49.
Daugiausia taškų laimėjo D. Norku-
tė 14, D. Klimaitė 12, R. Breen-
Birštonaitė 11.Vyrų krepšinio komanda kovo 9 d.
nugalėjo latvių YMCA komandą sek-
madienio lygoje 20 taškų skirtumu.Jaunių B komanda kovo 12 d. iš-
sikovojo baigminėse CYO lygos rungt-
nybėse antrą vietą, pralaimėdama
dvejų rungtynių bendrą rezultatą
97:112 (45:58) St. Christopher's ko-
mandai, kuri laimėjo pirmą vietą.
Antrame žaidime taškus laimėjo: G.
Karosas 11, V. Gataveckas, V. Ston-
čius ir T. Valickis po 10, A. Kairys
8, P. Rasiulis 3, A. Morkinas 0.Jaunių A antroji krepšinio ko-
manda CYO lygoje laimėjo pirmą
vietą — čempionatą. Sveikiname
abiejų komandų trenerius R. Tamu-
lionį ir And. Kaknevičių bei visus
žaidėjus. Abi šios komandos išvyko
kovo 15-16 d. d. žaisti draugiškų
rungtynių su Detroito Kovu.Mergaičių tinklinio komanda Ana-
pilio salėje žaidė pirmas draugiškas
rungtynes su Hamiltono Kovo mer-
gaitėmis. Po permainingo 5 kėlinių
žaidimo aušrietas laimėjo 3:2. Žai-
dė: Lukošūtė, K. Imbrasaitė, R.
Bubulytė, I. Paškauskaitė, N. Čiži-
kaitė, V. Turūtaitė, L. Radžiūnaitė.
Komandai vadovauja Mindaugas
Leknickas. Klebonui P. Ažubaliui
reikiame padėką už salę. Mergai-
tės ir berniukai, norintys žaisti tink-
linį, prašomi skambinti V. Stukiniui
621-1762.Klubo valdyba sveikina Gintarą
Rautiną, sėmingai vadovavusį ir
žaidusį Niagaros universiteto koman-
doje. Šiais metais Gintaras baigia
šio universiteto studijas. Linkime
ir toliau aktyviai dalyvauti Aušros ir
Kanados klubuose.Sveikiname vyrų krepšinio koman-
dos nari R. Underį ir žmoną Laimą,
susilaukusius pirmagimės dukrelės.
Lauksime ir jos Aušros klube. V. M.

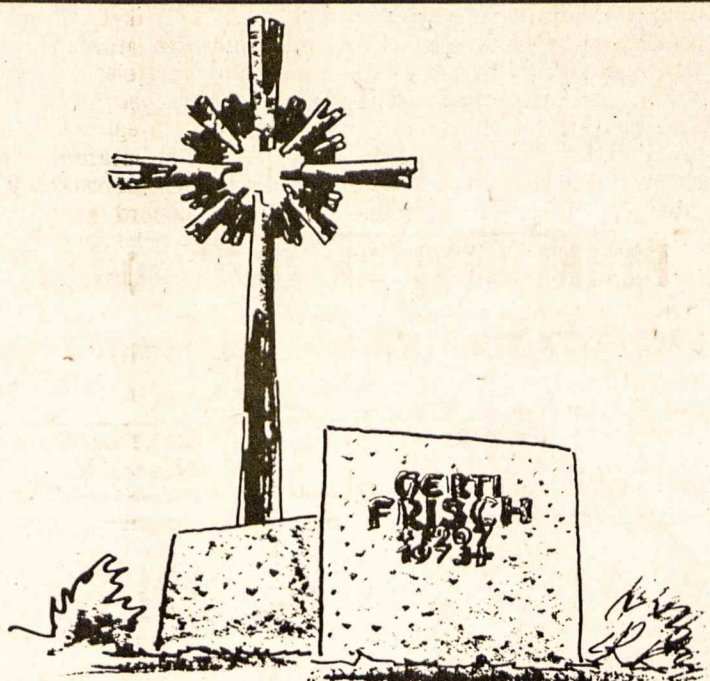
TORONTO MIESTAS

Atmatų išvežimo tvarkaraštis

DIDJĮ PENKTADIENĮ ir VELYKŲ PIRMADIENĮ

DIDJĮ PENKTADIENĮ: atmatos nebus išvežamos;
normalus išvežimas bus atliktas sekantį antradienį.
VELYKŲ PIRMADIENĮ: atmatos bus išvežamos tose
gatvėse, iš kurių normaliai išvežamos pirmadieniais.

R. M. BRENNER

Toronto miesto viešųjų darbų
priežiūros viršininkas

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

ST. CLARENS GATVĖJE, modernus 10 kambarių atskiras namas su
didele kiemu; garažas, pilnai modernizuotas, užbaigtas rūsys. Netoli
Prisikėlimo parapijos šventovės. Apie \$10,000.00 įmokėti.RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplek-
sas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kai-
kuriems verslams; privatus įvažiavimas; greitas pardavimas. Įmokėti
apie \$20,000. 9% mortgaciūs.RONCESVALLES — HOWARD PARK, 2-jų šeimų dvibutis, dvi
modernios virtuvės ir prausyklos, kilimai, augštas rūsys, privati
vieta automobiliui. Įmokėti tik \$15,000. Viena atvira skola.INDIAN RD. — HIGH PARK, gražus, atskiras 12 kambarių namas.
4 kambariai pirmame augšte; vandeniu šildomas; dvigubas garažas.
Įmokėti apie \$20,000. Viena atvira skola.GEOFFREY GATVĖJE, netoli parko, atskiras 3-jų šeimų namas, 5
kambariai pirmame augšte; iš viso 13 kambarių per 3 augštus; par-
duoda senutė, nes eina į mažesnę butą.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A. L. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 9 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki
75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų
dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties
atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų
patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai
(American Express).KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus
sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v.r. iki 8 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio
mėnesiais šeštadieniais uždaryta).BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario, M6P 1A6
Telefonas 532-8723

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos
ir baterijos. • Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės
(slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės
(double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

Sąžiningas patarnavimas
Parūpiname mortgičius
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę bet kuriame rajone.
102 Riverwood Parkway
Toronto, Ontario M8Y 4E9 Telefonas 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę,
mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

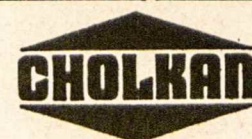
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo
reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos
darbai: leidiniai,
programos,
visi verslo bei
reklaminių
spaudiniųR. CHOLKAN & CO.
LTD. REALTORREAL ESTATE —
GENERAL INSURANCEINDIAN RD. — BLOOR, apie \$8,000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras
mūrinis namas, modernios virtuvės bei prausyklos, dvigubas mūrinis
garažas, netoli Bloor, namas be skolų, turi būti parduotas.
RATHBURN — KIPLING, 6 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis,
kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMY-
BES atstatymo sukakties minėjimas, surengtas KLB Kalgario apylinkės valdybos, įvyko vasario 15 d. Dalyvaujant gražiam būriui tautiečių, 9.30 v.r. prie miesto rotušės iškelta Lietuvos vėliava. Ją iškėlė tautiniais drabužiais pasipušuši Virginija Noreikaitė. Miesto burmistras Rod Sykes buvo išvykęs į Torontą ir mūsų iškilmėje šiemet negalėjo dalyvauti. Jo atstovė B. Tait įteikė Bendruomenės pirmininkui raštą, skelbiantį vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Diena Kalgarije.

Vakare YMCA rūmuose buvo su-ruoštas banketas, kuriame dalyvavo burmistro ir miesto valdybos atstovs Robert Simpson su Ponia, estų bei latvių atstovai ir daugelis lietuvių — iš viso apie 160 asmenų. Vakaro vedėjas apylinkės valdybos pirm. A. P. Nevada pasakė įžanginę kalbą. Pagrindinę kalbą pasakė prof. K. Lederis. R. Simpson savo kalboje ragino lietuvių, ypač jaunimą, neužmiršti savo kalbos bei garbingos Lietuvos praeities, nenuleisti rankų ir dirbti Lietuvos išlaisvinimui. Jautrią kalbą, ypač jaunimui, pasakė Algirdas Arėlis iš Medicine Hat, Alta., Kanados kariuomenės atsargos viršila. Savo sveikinimus išreiškė estų ir latvių atstovai.

Meninę programą atliko jaunimas. Keturiuos poros vaikų užsuko sukutinį, dvi poros merginų — „Norui miego“. Už šios programos paruošimą padėką priklauso Elyvrai Krausienė, Aidai Borutienė - Rutkauskaitė ir Margaritai Stakenytei.

Apylinkės valdyba taria nuosirdų aciu visiems lietuviams bei jų draugams už gausų dalyvavimą Vasario 16 šventėje ir apylinkės valdybos darbų remimą. Gaila tik, kad buvo ir tokių, kurie šią šventę boikotavo, kitus atkalbinėjo, bilietus gražino, savo namuose „robakšėlius“ ruošė, kad pakenktų Lietuvos nepriklausomybės minėjimui.

TAUTOS FONDO įgaliotiniu apylinkės valdyba pakvietė Stasį Noreiką ir kooptavo kaip valdybos nari. Jis rūpinsis lėšų telkimu Lietuvos laisvės reikalams. Vajus pradėtas vasario 15 d. ir truks iki kovo 31 d. Iki šiol jau suaukoto graži suma.

TAUTINIŲ GRUPŲ PARODA buvo surengta vasario 8-9 d.d. Jubilėjaus auditorijoje Kanados Pilietybės Tarybos pastangomis. Mūsų Bendruomenės apylinkė yra tos organizacijos narys ir buvo pakviesta dalyvauti. Apylinkės valdyba paskyrė Kęstutį Dubauską oraganizuoti parodą.

SESIASDEŠIMTMETIO PROGA už sveikinimus ir dovanas, šeimos vardu nuosirdžią padėką reikiu kun. J. Liaubai, OFM, p.p. Polgrikams, Jokūboniams, Galdikams ir Skeivelams; „T. Žibūriams“ — už loterijs laimėtą dail. L. Urbono modernų paveikslą „Žolynas“.

Kova už laisvą Lietuvą neįmanoma be laisvos lietuvių spaudos.

DAUGIAU PASISAKO

LIETUVIAMS DUODAMA NUOLAIDA

Kreiptis: ED. BIČIŪNAS
darbo: 274-1528 namų: 270-3966
RIFLE RANGE MOTORS
1019 Lakeshore Road East
Savininkas — ROMAN TYSIAK (ukrainietis)

DRAUDA
Balio Maskoliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲ SIUNTINIŲ IR DOVANŲ
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio. Turime parodavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave., TORONTO 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

Vasario 16 dieną Toronto televizijos 79 kanalo programoje "Free for all" dalyvavo Simas Kudirka, Irena Sernaite-Meiklejohn ir "Gintaro" mergaičių oketas, vadovaujamas D. Garbaliuskienės

SKAITYTOJAI PASISAKO

BRANGINTINAS ŽMOGUS
Nevisi žmonės, eidami per gyvenimą, palieka pėdsakus. Vienų gyvena, rodos, niekieno nepastebimi. Jie nenori niekam užkliūti ir saugosi, kad kas nors jų neužkliudytų. Kiti veda triukšmingą gyvenimą, stengiasi visur pirmauti, pabrėžti save, kritikuoja kitus, patys nieko gero nenuveikdami. Nei tyliųjų, nei triukšmingųjų žmonių grupės nėra pavyzdinės. Geriausia žmonių kategorija yra ta, kuri tylėdama atlieka didelius darbus, nelaukdama įvertinimo. Patys darbai kalba apie tą asmenį.

Šiai kategorijai norėčiau priskirti St. Catharines lietuvių inžinierių Stepą Setkų. Tai žmogus kuriam neužtenka būti tik lietuviu. Jis, jausdamas didelę meilę Lietuvai, savo brangiai Tėvynei, kurios neteko patiame savo amžiaus žydėjime, sugebejo nesusigauti St. Catharines lietuvių kolonijoje aktyviai pasireikšti ir parodyti kitautėiams, kad Lietuva ir šiandien dar gyva. Padedant kitiems, jis suorganizavo tokią Vasario 16-osios minėjimą, kokio iki šiol St. Catharines dar nėra buvę. Tai buvo ne vieną dieną trukęs minėjimas, o visą savaitę.

Stp. Setkus yra ne tik gabus organizatorius, bet ir aršus kovotojas prieš komunizmą. Teko skaityti laikraščiuose jo atkirtimus komunistams, kurie visai iškreipia faktus ir giria dabartinę sovietinę santvarką. Stp. Setkus savo lankščia plunksna, kurią gal puikiai valdyti, duoda aštrius atkirtus ir įrodo savo paties patirtimi. Aš drįstu visų St. Catharines lietuvių dalyvių vardu sveikinti Stp. Setkų, lietuviškai padėkoti už taip gražiai paminėtą Vasario 16-ąją. Linkiu jam ir toliau garsinti Lietuvos vardą. Dalyvė

NEVISI TURI ENCIKLOPEDIJAS
I mano pasisakymą atsiliepė V. Rastenis š.m. "T2" 5 nr. Pasak jo, lietuviški paveikslai savose salėse nebūtinai reikalingi, nes jie lengvai randami "Lietuvių Enciklopedijoje"

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
tvirtinta. Saudmenys, nafta ir ryžiai, į Phnom Penho aerodromą dabar lėktuvais gabenami iš Saigono, turbūt yra dalis P. Vietnamo turimų atsargų.

OFENZYVA P. VIETNAME
S. Vietnamo kariuomenės daliniai pradėjo plautas masto ofenzyvą P. Vietnamo Mekongo žemumėje ir šiaurinėje dalyje. Komunistams jau pavyko užimti šešis distriktų miestelius, įsiveržti į centrinių augstumų sostinę Ban Me Thuot. Prez. N. V. Thieu paskelbė visuotinę mobilizaciją, kuri liečia vyrus nuo 17 iki 43 metų amžiaus. Ankstesnė mobilizacijose buvo ribojamasi 17-35 metų amžiumi. Komunistų artilerija numušė keičvinį "Air Vietnam" bendrovės lėktuvą, skridusį iš Laos sostinės Venetiane į Saigoną. Zuvo 25 įgulos nariai ir keleiviai. Pastarųjų tarpe buvo atostogaujantis Australijos atstovybės Hanojuje karinis patarėjas G. Lewis.

NUOLAIDOS BRITANIJAI
Dublino senojėje pilyje posėdžiaus Europos Bendrosios Rinkos kraštų vadai padarė nuolaidas Britanijai, kurios premjeras H. Wilsonas yra pažadėjęs referendumą Britanijos pasilikimo Europos bendrosios rinkos klausimu, jei pasitraukimo klausimu biržėsio pabaigoje. Pagrindinė kliūtis

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?
Visu rūšių vartotas arba naujas mašinos gausite per
VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)
CHEV - OLDS
courtesy 2749 Lakeshore Blvd.
• Raštinė: 255-9151 • Namai 767-7820

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Vasario 16 dieną Toronto televizijos 79 kanalo programoje "Free for all" dalyvavo Simas Kudirka, Irena Sernaite-Meiklejohn ir "Gintaro" mergaičių oketas, vadovaujamas D. Garbaliuskienės

Toronto, Ontario

Toronto arkivyskupas Ph. F. Pocock ryšium su Tikinčiosios Lietuvos Diena, kuri buvo pirmąjį kovo sekmadienį, paragino lietuvių parapijų klebonus ir tikinčiuosius tėti paramą Lietuvos tikintiesiems. Pastarųjų persekiojimas esąs sustiprintas pradėjus leisti pogrindžio leidinių "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Toronto arkivyskupas tai padarė paprašytas vyskupo V. Brizgio.

Kun. K. Pugetvičius, vedęs kolekcionijas Prisikėlimo parapijoje, lankėsi "T2" redakcijoje ir informavo apie Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos veiklą bei sunkumus. Tos tarnybos veikla numatoma plėsti — įjungti vieną pasaulietį, sudaryti tarybą ir būstinę perkelti į Čikagą arba Klevelandą.

Iš tautiečių Floridoje gautas šis laiškas: "Gerbiame, Palm Beach Lietuvių Klubas, giliai vertindamas lietuviškosios spaudos reikšmę lietuviškame gyvenime, nutarė Jūsų laikraščiu paremti paaugotki 15 dol. Siųsdamas šią mūsų klubo kuklią auką nuosirdžiai linkiu Jūsų laikraščiu ir toliau sėkmingai išsilaikyti ir skleisti mūsų tautos idėjas plačioje visuomenėje, ginti lietuviškus išlaikymo pastangas ir kovoti su viešajame lietuvių gyvenime pasitaikančiomis negerovėmis. Sveikiname visus laikraščio bendradarbius." Pasirašė pirm. Jonas Daugėla. "T2" leidėjai už tą paramą reiskia nuosirdžią padėką.

VILNIAUS DIENA
Tautos Fondo Hamiltono apylinkės atstovybės pareigūnas K. B. paskelbė spaudoje, kad 1974 m. Vilniaus Dienos minėjimas dave \$435,12 pelno. Tai džiuginanti žinia VKLS Kanados kr. v-bai, nes pastarosios atstovų pasiūlymu ir buvo šį dviejų organizacijų valdybų sutarta, pasidalinus įsipareigojimais, rengti Vilniaus Dieną Hamiltono spalio 5 d.

VKLS Kanados kr. valdyba įsipareigojo: plačiau rašyti į spaudą, parūpinti paskaitininką, duoti tinkamą paveikslą scenos papuošimui ir pan. Ji savo įsipareigojimus pilnai atliko, nors ir su geru nuostoliu savo iždai. Š.m. spalio pradžioje Vilniaus Dieną VKLS Kanados kr. v-ba numato rengti platesne apimtimi. Apie vietą, programą ir kitus įvairumus bus pranešta vėliau. U. S.

mi buvo perdidelis Britanijos įnašas į Bendrosios Rinkos biudžetą, šiemet siekiantis apie \$6-7 milijonus. Iš tikrųjų ši suma tesudaro 13% viso biudžeto, bet 1980 m. ji turės pakilti iki 24%. Didžiąją Bendrosios Rinkos biudžeto dalį — net 28% dabar padengia V. Vokietija. Dėl ekonominių Britanijos sunkumų jai buvo pažadėtas metinio įnašo sumažinimas \$300 milijonų, pradedant 1978 m. Be to, Britanijai ir toliau bus leidžiama įsivežti pigesnių sviestą iš N. Zelandijos po 1977 m. Padarytos nuolaidos premjerą H. Wilsoną įpareigoja dar prieš referendumą pasisakyti už Britanijos pasilikimą Bendrojoje Rinkoje. Premjero H. Wilsono su L. Brežnevu Maskvoje atnaujintą draugystę ir prekybinių santykių plėtimą gali atšaldyti buvusio RAF aviacijos lakūno A. Steadmano suėmimas ir apkaltinimas paslapčių perdavimu vienam Sovietų Sąjungos ambasados pareigūnui. A. Steadmanas skraidė "Vulcan" bombonešiais, kurie jau spėjo pasenti, bet yra pritaikyti atominiams bomboms. Spėjama, kad išduotos paslaptys lietė ne tik šiuos bombonešius, bet ir visą Britanijos atominių pajėgumą. Oficialūs kaltinimai suimtąjam sovietų šnipui tebėra nepaskelbti, nes dar vedamas tardymas.

PADEKA
Nuosirdžiai dėkoju dr. Baida ir dr. A. Valadkai už sėkmingai padarytą operaciją. Dėkoju už aplankymą manęs ligoninėje ir namuose, taip pat už gražias gėles bei dovanas: kun. A. Prakupį, OFM, kun. J. Staškui, B. Abromaitienę, T. Balmienę, A. M. Basalykams, A. Čepaičiui, K. B. Cepaičiams, J. Damburį, V. F. Gajdą, S. M. Gudaičiams, S. Jagėlai, E. Jaskevičienę, A. E. Kaminskams, Simui Kudirkai, I. Meiklejohn, S. Martynaitienę, F. O. Milliams, J. Morkūnui, V. G. Morkinams, J. Prišcepionkai, A. E. Selmians, J. A. Sulcams, A. R. Ulboms, J. N. Uogintams, C. J. Valiukams, K. Žuliu ir Uršulei Žilinskienėi, aplankiusiai mane pensininku vardu. A. Seliokas

Norite supažindinti savo bičiulius su "Tėviškes Žibūriais"? Atsiųskite jų adresus "T2" administracijai. Ji nemokamai siųs keletą numerių susipažinti.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniau ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS
Tradiciškai Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Čikagoje šiemet pasistengta duoti naujos ugnies. Vieną įspūdingiausių minėjimų vasario 14 d. surengė lietuvių jaunimas, globojamas LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos, Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Jo atrakcija buvo Simas Kudirka, trečią kartą atvykęs į Čikagą ir minėjime pasakęs pagrindinę, pusantros valandos užtrukusią kalbą. Jo atvykimas sutraukė pilnutėlę salę žmonių, kurių tarpe buvo daug jaunimo. Tik kyla klausimas, ar ir kitą kartą bus parodytas toks susidomėjimas, ypač iš jaunimo pusės, nes šis minėjimas buvo per ilgai — jį pašėlusiai užtesė ilga, nors ir idiomomis mintimis atasta, S. Kudirkos kalba. Nemaža dalis publikos minėjimo pabaigos nebesulaukė. Minėjimo pradžioje buvo inscenizuota S. Kudirkos šuolio ir lasivė detalė. Padainavo Jaunimo Centro choras, vad. F. Strollos. Po minėjimo, jau apie vidurnaktį, LB Gage Parko apyl. valdyba Jaunimo Centro kavinėje surengė vakariene, kurios metu plačioji visuomenė galėjo susitikti su S. Kudirka ir kitais. Idiomai vakarienės atrakcija buvo premijų įteikimas lituanistinių mokyklų mokiniams už lietuvių kalbą parašytus rašinius. Konkursą organizavo ir premijas skyrė LB Vid. Vakarų apyg. valdyba. Konkurse dalyvavo 52 mokiniai iš penkių lit. mokyklų. Pirmąsias \$50 premijas laimėjo seserys Bielskytės ir R. Jautokaite. Kai apie 1 v. ryto palikau Jaunimo Centra, S. Kudirka dar tebebuvo ten žmonių bei reporterių apsuptas. Miesto gatvės dengė ledas, o S. Kudirka ankštų rytą jau turėjo kilti kelionei į Hamiltoną bei Torontą.

MALONIOS "DAINAVOS" AKIMIRKOS
Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyko vasario 16 d. Marijos Augst. Mokyklos salėje. Jį rengė Čikagos Lietuvių Taryba, šį kartą pirmininkaujama L. Katalikų Federacijos atstovo J. Beličio. Malonai, kad šiemetinis pirmininkas pasistengė minėjimui duoti ir ryškesnį meninį-kultūrinį atspalvį. Ir tai išėjo į naudą, nes šiemetinis minėjimas publikos komentuojamas visai palankiai. Tą meninį atspalvį minėjimui davė "Dainavos" ansamblis, vadovaujamas muz. A. Simonaitytės, mūsų pirmąjį sol. D. Stankaitę ir akt. Z. Kevalaitę - Visockienę. Antroje minėjimo dalyje "Dainavos" ansamblis davė tiesiog išsitingintą lietuvių kompozitorių kūrinį ir jį harmonizuotų liaudies dainų koncertą. Ansamblis šį kartą pasirodė skirtingesne spalva nei įprasta, pasiekė tikrai meninį lygį. Tai buvo akivaizdus daugelio repetitijų bei sudėtinų pastangų vaisius. Šalia ansamblių, daug darbo jų meno vadovė muz. A. Simonaitytė, koncertmeisteriai muz. Al. Jurgutis ir muz. A. Vasaletis. Pirmieji du yra okup. Lietuvos muzikos mokyklų auklėtiniai. Dabartinio pajėgumo "Dainavos" ansamblį koncertuoti turėtų pasikviesti ir Kanados lietuviai. Oficialioje Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo dalyje šiemet nesimaitė didžiųjų politikų, atseit, garsių senatorių ar kitų. Mums užteko Cook apskrities valdybos

pirm. G. Dunn, Illinois valst. sen. F. Savicko, Lietuvos gen. konsulės J. Dauzvardienės, svečio iš Vašingtono dr. S. Bačko ir ALTos pirm. dr. K. Bobelio viltį teikiančių žodžių. Todėl minėjimas, pagrįstas atsišrėmis ir menine daly, buvo neįsėstas, gyvas ir sklandus. Minėjimo metu aukas rinko skautai akademikai.

MENO PARODA
Jau kelintą kartą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Čiurlionio Galerijoje rengiama platesnės apimties lietuvių dailininkų paroda. Pz. kai Lietuvių Foto Archyvas rengia fotografijos parodas, tai specialiai vertintojų komisija atrinka geresnius kūrinius, kad menkesnės vertės dalykų į parodas nepatektų. Tuo tarpu dabartinė Čiurlionio Galerijos valdybė, atrodo, ir parodą priėmė viską, ką tik dailininkai pristatė. Vėdėsimt šeši dailininkai sugabeno per 40 darbų. Ar jie buvo išskirtinio lygio, kuris nepriklausomybės šventės proga liudyti išsivijios lietuvių dailininkų avangardo geriausių kūrinių? Atrodo ne, nes pats faktas, kad vertintojų komisija pradžioje neturėjo kam skirti Lietuvių Fondo \$1,000 premijos, kalba apie parodos abejotino meninį lygį. Tik paskutiniame valandomis vertintojų komisija apsisvalgojo ir premiją paskyrė dail. J. Kinkienė už jos drabužinės medžiagos ansamblių "Smūgių eilė". Ap-lamai, šia paroda ypač augštesnių meninių reikalavimų lietuvių spauda sutiko su abejone, nors buvo ir geresnių kūrinių.

JURASŲ FONDAS
"Mes palikome savo mažas, gal ir iš liuzijų smėlio supiltas tvirtoves tam, kad daugiau nebeprisizengtume su savo sąžine ir taptume pagallau laisvi, nors formaliai išbraukti iš gyvųjų tarpo", — rašė redaktorė, rašytoja ir kritikė Aušra-Marija Jurašienė kutūriname "Drango" priede. Kauno valst. dramos teatro rež. J. Jurašas su žmona ir sūneliu Kalėdų laikotarpį paliko Lietuvą ir išvyko į Vakarų, nes gabus rež. J. Jurašas nenorėjo nusilekti okupantų cenzūrai, žalojančiai jo teatrinis pastatymus. Kai okupantas visai nebesiskaitė su menininku ir po generalinių repetitijų nuėmė jo veikalus, rež. J. Jurašas rašė protesto laiškus okupanto įstaigoms ir kietai kovojo bent už minimalią kultūrinę laisvę. Jos nelaimėjęs, turėjo palikti gimtąjį kraštą. Tikimasi, kad Jurašai greit galės atvykti į JAV ir čia vėl iš naujo pajudinti apmirusią teatrinę veiklą. Čikagoje gyvenantieji kultūrininkai emėsi iniciatyvą sudaryti fondą, kad Jurašai kuriam laikui galėtų čia apsigyventi, o rež. J. Jurašas atsidėti teatriniam darbui. Jo paruošti veikalai siekti ne tik Čikagą, bet vėliau ir kitas kolonijas bei Kanadą. Tam reikalui norima surinkti apie \$10,000. Yra atidaryta einamoji sąskaita: Chicago Savings and Loan Ass. (6245 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60629, USA) Jonas Jurašas Fund. Sąskaitos nr. 70353-6. Rež. J. Jurašo kūrybinei veiklai remti k-to pirm. yra dr. J. Valaitis, vicepirm. — akt. J. Kelečius ir poetas K. Bradūnas, sekr. D. Srugaitė - Bylaiteienė, ižd. — akt. Z. Kevalaitytė - Visockienė. Mieli Kanados lietuviai, neužmirškite šio gausaus režisoriaus.

COMPARE Maintenance Co.
626 Gladstone Ave., Toronto, Ont. M6H 3J4
Skambinkite Mark tel. 654-0956 arba Rocco tel. 535-3770

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
• Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
• Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
• Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
• Arvidas Zakarevičius 233-3323
• Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniau ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE
Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Parapijos rekolekcijos vyksta šią savaitę nuo ketvirtadienio vakaro iki Verbu sekmdienio. Konferencijos vakarais — 7.30 v. Anapilio salėje ir rytais 9 v. Pamaldos pradedamos Mišiomis, kurių metu galima priimti Komuniją, po to — kun. Aniceto Tamošaičio, SJ, pamokslas. Tiklesnė rekolekcijų tvarka šeštadienį ir sekmdienį bus pranešta per vakarines pamaldas rekolekcijų metu. Pageldaujama, kad savaitgalį rekolekcijų vadovas turėtų specialią konferenciją parapijos jaunimui.

— Ryšium su Anapilio salės kilių valymu šią savaitę įprastų sporto žaidynių nebus.

— Ryšium su laiškų nereguliariu pristatymu sekmdieninių aukų pažymėjimai už 1974 m. buvo dalinami per du sekmdienius salės priangyje. Aukotojams, kurie dėl kokių nors priežasčių nesukubo pasiimti laiškų, gaūs paštą.

— Didžiosios Savaitės pamaldos: D. Ketvirtadienį — 7.30 v.v., D. Penktadienį — 3 v.p.p. ir D. Šeštadienį — 7 v.v. Prisikėlimas — Vėlykų rytą 7 v.

— Prašoma pranešti apie sergančius ligonius ir asmenis, kurie negali atvykti į pamaldas — kunigai prieš šventes aplankys juos namuose arba ligoninėse.

— Anapilio statybai aukojo \$500: J. Babrauskas (1000); \$200: p. Konkuljevičienė; \$150: P. A. Vilučiai (400); po \$100: U. Bleizgienė, J. A. Sulca (300); \$25: M. Sakalinas (300). Geradariams nuosirdi padėka.

— Pamaldos: šį ketvirtadienį 7.30 v. vakaro už V. E. Vaitkų šeimos mirusius; šeštadienį 9 v.r. už a.a. Oną Lisauskienę; sekmdienį: 10 v. už E. V. Daitydžių mirusius tėvus, 11 v. už Jokubynų ir Stankevičių šeimų mirusius ir a.a. Adelę Karbačienę.

— Verbu sekmdienį Stanyrono šventovėje 4 v.p.p. bus pamaldos Wasagos rajone gyvenantiems lietuviams.

Lietuvių Evangelikų liuteronų išganytojų parapijos žinios

— Lietuvių parapijos pamaldų komitetas, susidedas iš R. Hiršo, P. Sturmo ir Rūtos Žilinskienės, praneša, kad kun. A. Žilinskui sergant pamaldos, sekmdienio mokykla bei I metų konfirmandų pamoka būna kas sekmdienį (išskyrus Vėlykų rytą) 9.30 v. ryto. II metų konfirmandų pamokų kurį laiką nebus.

— Verbu sekmdienio pamaldas praves parapijos moterys, pamokslaujant E. Sturmienei.

— Sv. Komunija bus dalinama D. Penktadienį 11 v. ryto ir Vėlykų rytą 9.30. Pastarąsias dvi pamaldas atlaikys svečias iš Čikagos — generalinis superintendentas reformų kunigas Stasys Neimanas.

— Lietuvių Evangelikų Parapijos Moterų Draugija pradeda drabužių vėjų suvalkų trikampius. Visi suinteresuoti asmenys prašomi susisiekti su E. Sturmiene — 75 Indian Grove, tel. 769-6431.

— Jeigu kam reikėtų pastoracinio patarnavimo šiame laikotarpyje, malonėkite skambinti vakarais Rūtai Žilinskienei 277-2148.

Metiniame Toronto lietuvių kredito kooperatyvo "Paramos" susirinkime Toronto Maironio mokyklai paskirta \$2,100.00. "Paramos" valdybai ir nariams mokyklos vadovybė reiškia nuosirdžiausią padėką.

PARDUODAMA:

18 kambarių motelis, restoranas su baru, 3 namai ir 23 akrų žemės prie JAV 104 kello — tarp Niagara Falls ir Rochester, N.Y. Savininkai, išbuvę 12 metų, parduoda dėl nesveikatos viską ar dalimis. Lietuviui bus nuolaida. Gera proga išeiti iš miesto. Skambinti po 9 val. vakaro, tel. 716-638-5166.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M., N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statybas, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS CHORO

- Tai pirmas naujojo chorvedžio E. Krikščiuono viešas pasirodymas
- **PROGRAMOJE:** *Prisikėlimo choras, sol. J. Sriubškień, sol. A. Simanavičius, sol. R. Strimaitis, akompaniatorė Danguolė Remeikytė*
- Įėjimas — laisva auka. Po koncerto — VAISĖS.
- Visa Toronto visuomenė kviečiama dalyvauti.

RENGEJAI

Š. m. kovo 23, sekmdienį, 3 v. p. p.,
Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje šaukiamas

visuotinis Lietuvių Namų SUSIRINKIMAS

Darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas,
3. Valdybos ir komisijų pranešimai
4. Diskusijos dėl pranešimų
5. 1973 ir 1974 m. LN metinių apyskaitų tvirtinimas
6. 1975 m. sąmatos priėmimas
7. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai
8. Naujo LN statuto priėmimas
9. Einamieji reikalai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Visi nariai kviečiami gausiai dalyvauti

P A D Ė K A

Grįžę iš saulėtų Floridos golfo aikščių, nuosirdžiai dėkojame savo ir žmonių vardu Jums,

mūsų mieli p.p. P. PARGAUSKAI ir p.p. B. SERGAUČIAI,
už žaidynių organizavimą, didelį vaišingumą, visokeriopą pagalbą bei rūpestingą globą. Visada prisiminsime Jūsų lietuvišką svetingumą —

Toronto golfininkai:

**V. Balsienė
V. K. Balsys
G. Kuchalskienė**

E. Kuchalskis

**Dr. S. Pacevičius
H. Stepaitis
A. Zalagėnas**

**Hamiltono Aušros Vartų parapijos kleboną
mons. dr. JUOŽĄ TADARAUSKĄ,
jo seseriai**

Stanislavai Varanavičienei
**mirus Lietuvoje, giliai ir nuosirdžiai liūdesio
valandoje užjaučiame —**

Alfonsas ir Augustė Patamsiai

Toronto VI. Pūtvio šaulių

kuopos teatras "Aitvaras" š.m. vasario 2 d. Toronto LN suvaidino istorinę dramą "Mirga". Už bilietus ir programas gauta \$785. Išlaidos: dekoracijos, apranga, programų spausdinimas, skelbimai ir kita — \$486.52. "Aitvaro" sąskaitoje liko \$298.48; iš tos sumos \$100 paskirta "Aitvarui" kaip įnašas įstojant į Toronto LN narius. Gauta \$10 auka "Aitvarui" iš J. Sepulio, \$100 — iš "Paramos". Dėkojame už tai jam ir "Paramos" kredito kooperatyvo valdybai. Šiuo metu "Aitvaro" sąskaitoje yra \$308.48. "Aitvaro" sąskaitą administruoja VL. Pūtvio šaulių kuopos ižd. J. Mockus. Didį padėką priklauso Toronto visuomenei, kuri gausiai ir "Aitvaro" premjerą atsilankė. Ypač džiugu, kad šeimos pasinaudojo lengvata ir atsivedė savo jaunimą. Tokių nemokamai įleisti jaunuolių buvo apie 50. Šia proga primename, kad pirmadieniais 7-9 v. v. veikia LN teatro seminaras — "workshop". Kviečiamas ypač jaunimas. "Aitvaras" planuoja "paskraidyti" po kitas lietuviškas kolonijas. Pama teatru visada yra reikalinga. Jei kas norėtų "Aitvarą" parenti, aukos bus mielai priimamos.

"Aitvaro" administracija

Moksleivių atėtininkų kovo 15-16 savaitgalio kursai Dainavos stovyklavietėje sutraukė 100 moksleivių iš Kanados ir JAV. Ši kartą pagrindinis dėmesys buvo skirtas Lietuvos reikalams, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai". Paskaitas skaitė p. Bublys, Vikt. Nakas ir P. Zumbakis. Pastarasis pranešė apie amerikiečių spaudoje paskelbtą žinią, kad dr. Kissingeris siekia Pabaltijo kraštų aneksijos pripažinimo Sov. Sąjungai. Kursų dalyviai ėmėsi akcijos — rašė laiškus prez. Fordui ir savo kongresmanams. Kursuose kapelionavo kun. J. Staškus. Iš Toronto dalyvavo keliolika moksleivių.

kovo 23, sekmdienį, 5 val. po pietų, didžiojoje parapijos auditorijoje

MONTREALQUE

Eufrozina Čepaitienė, 87 m. amžiaus, vasario 27 d. atsisakė su šiuo pasauliu. Velionė buvo joniškietė iš Šiaulių apskr. Čepaičiai buvo pavyzdingo ūkio savininkai ir dideli patriotai. Išaugino tris vaikus ir išleido į augštąjį mokslą sūnų inž. Juozą, dukteris — agronomę Ireną ir farmacininkę Godą. Okupantai sugriovė gražų Čepaičių gyvenimą. Dukterys pasitraukė į Vakarus, sūnus buvo ištremtas 10-čiai metų į Sibirą, vyras mirė. Velionė be jokios globos pasilikio viena. Nuolatinis vaikų ilgėjimas ir nežinomas jų likimas slėgė ją. Po sunkių ir ilgų dukterų Irenos Vazalinskienės ir Godos Rudinskienės pastangų pavyko motiną išsiųsti į Kanadą, kurioje išgyveno 6 metus. Labai įdomu ir liūdnu buvos klausytis jos pasakojimų apie sunkią ir žiaurią Lietuvos okupaciją. Ji vis pabrėždavo, kaip čia gerai gyvena žmonės ir koks brangus žodis yra laisvė. Vyresnio amžiaus žmogui sunku buvo praprasti naujoje vietoje. Dažnai ji prisimindavo nepriklausomos Lietuvos gražų gyvenimą. Mylėjo žmones, todėl dažnai dalyvaudavo pamaldose ir lietuvių rengimuose.

Vasario 28 d. vakare AV šventovėje kun. J. Aranauskas sukalbėjo Rožinį, dalyvaujant dideliame skaičiui žmonių. Kovo 1 d. per gedulinę Toronto, Ontario

Prof. Stepono Kolupailos monografijos pristatymas kovo 15 d. Prisikėlimo Parodų salėje galbūt dėl nelabai patogaus laiko sutraukė negausų būrelį. Rengėjų akademikų skautų vardu sueigą atidarė A. Gaputis, supažindindamas su paskaitininku fil. inž. J. Dauniu, vienu iš monografijos redaktorių ir artimu St. Kolupailos bendradarbiu. Svečias atskleidė keletą mirusio profesoriaus gyvenimo iškarpų, paminėjo monografijos leidimo svarbą ir kaikuriuos sunkumus; paskaitos pabaigoje parodė pirmąsias St. Kolupailos spalvotas skaidres, darytas 1937 m. Velionis buvo didelis foto mėgėjas ir spalvotų skaidrių pionierius Lietuvoje. Toje pačioje salėje surengta jaunųjų foto menininkų paroda labai derinos su visa sueiga, po kurios prie kavos puoduko laisvai pasišnekučiuota. Pagirtina akademikų skautų iniciatyva rengti tokias kultūrinės valandėles. Č. S.

SALFASS (Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos) centro valdyba, norėdama paminėti 25-rių metų veiklos sukaktį, nori surengti ruoti visus to laikotarpio rungtynių laimėtojus rekordininkus įvairiose sporto šakose. Ji prašo visus, turinčius minėtus duomenis, pranešti centro valdybai (7118 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA). Iki šiol tėra žinomi A klasės krepšinio laimėtojai. Naujosios išievinijos sportinė veikla buvo pradėta žaidynėmis Toronte prieš 25-rius metus.

"Gintaro" ansamblis pakviestas į Hamiltono "Gyvataro" 25 metų jubilėinę sukaktį balandžio 5-6 d. J. Lituanistinės mokyklos mokytojos — seselės Paulė ir Stasė Ališauskienės buvo nuvykusios į Torontą dalyvauti mokytojų suvažiavime, kurį rengė KLB švietimo komisija. Apie literatūrą paskaitą skaitė poetas dr. Henrikas Nagys. A. A.

DABAR

sumažini pajamų mokesčius
ir sutaupai pensijai

ŠIANDIEN

duoti užtikrintą pensijos
planą gali tik gyvybės
draudimo b-vės

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
TEL. 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

*Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas*

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Tel. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines .....
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto .....
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių krediti .....
Term. ind. 2 m.	8.25%	Investicines nuo .....
Term. ind. 3 m.	8.5%	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą už \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorių apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.